

DIREKTIVA 2009/81/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**z dne 13. julija 2009****o usklajevanju postopkov za oddajo nekaterih naročil gradenj, blaga in storitev, ki jih oddajo naročniki na področju obrambe in varnosti, ter spremembi direktiv 2004/17/ES in 2004/18/ES****(Besedilo velja za EGP)**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 47(2) ter členov 55 in 95 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,v skladu s postopkom, določenim v členu 251 Pogodbe ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Nacionalna varnost je v izključni pristojnosti vsake države članice, tako na področju obrambe kot tudi na področju varnosti.

(2) Postopno oblikovanje evropskega trga za obrambno opremo je bistvenega pomena za okrepitev baze evropske obrambne tehnologije in industrije ter razvoja vojaških zmogljivosti, potrebnih za izvajanje evropske varnostne in obrambe politike.

(3) Države članice soglašajo, da je treba krepiti, razvijati in vzdrževati bazo evropske obrambne tehnologije in industrije, ki temelji na sposobnosti, znanju in konkurenčnosti. Države članice lahko, da dosežejo ta cilj, uporabijo različna sredstva v skladu s pravom Skupnosti, ter si prizadevajo za pravi evropski trg za obrambno opremo in enake pogoje tako na evropski kot tudi na svetovni ravni. Morale bi tudi prispevati k poglobljenemu razvoju raznolike evropske obrambne oskrbovalne baze, zlasti s podpiranjem vključitve malih in srednje velikih podjetij in netradicionalnih dobaviteljev v bazo evropske obrambne tehnologije in industrije ter spodbujanjem industrijskega sodelovanja in mreže učinkovitih in odzivnih sekundarnih dobaviteljev. V zvezi s tem bi morale upoštevati razlagalno Sporočilo Komisije z dne 7. decembra 2006 o uporabi

člena 296 Pogodbe na področju javnih naročil za obrambo in Sporočilo Komisije z dne 5. decembra 2007 o strategiji za močnejšo in konkurenčnejšo evropsko obrambno industrijo.

(4) Za oblikovanje evropskega trga za obrambno opremo je potrebna vzpostavitev prilagojenega zakonodajnega okvira. Na področju naročil to zahteva uskladitev postopkov za oddajo naročil, ki izpolnjujejo varnostne zahteve držav članic in obveznosti, ki izhajajo iz Pogodbe.

(5) Da se doseže ta cilj, je Evropski parlament v Resoluciji z dne 17. novembra 2005 o Zeleni knjigi o javnih naročilih za obrambo ⁽³⁾ pozval Komisijo, naj pripravi osnutek direktive, ki bo posebej upoštevala varnostne interese držav članic, nadalje razvila skupno zunanjo in varnostno politiko, spodbujala večjo evropsko povezanost ter ohranila vlogo Evropske unije kot „civilne sile“.

(6) Z boljšim usklajevanjem postopkov oddaje naročil, denimo za naročila v zvezi z logističnimi storitvami, prevozom in skladiščenjem, se lahko zmanjšajo stroški na področju obrambe in znatno zmanjša vpliv sektorja na okolje.

(7) Ti postopki bi morali odražati splošni pristop Unije na področju varnosti, ki ustreza razvoju strateškega okolja. Pojav asimetričnih in nadnacionalnih groženj je namreč povzročil postopno brisanje meje med zunanjo in notranjo ter vojaško in nevojaško varnostjo.

(8) Obrambna in varnostna oprema sta ključnega pomena za varnost in suverenost držav članic ter za samostojnost Unije. Zato so nakupi blaga in storitev v obrambnem in varnostnem sektorju pogosto občutljivi.

(9) Posledica so posebne zahteve, zlasti na področju zanesljivosti oskrbe in varovanja informacij. Te zahteve zadevajo predvsem nakupe orožja, streliva in vojaških sredstev ter z njimi neposredno povezanih storitev in gradenj za oborožene sile pa tudi nekatere posebno občutljive nakupe na področju nevojaške varnosti. Na teh področjih, odsotnost

⁽¹⁾ UL C 100, 30.4.2009, str. 114.

⁽²⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 14. januarja 2009 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in Sklep Sveta z dne 7. julija 2009.

⁽³⁾ UL C 280 E, 18.11.2006, str. 463.

ureditve na ravni Unije omejuje odprtost obrambnih in varnostnih trgov med državami članicami. Te razmere zahtevajo hitro izboljšanje. Zlasti bi koristila ureditev na ravni Unije na področju varovanja informacij, vključno z vzajemnim priznavanjem nacionalnih varnostnih potrdil in z dopuščanjem izmenjave zaupnih informacij med naročniki in evropskimi družbami. Istočasno bi morale države članice sprejeti konkretne ukrepe za izboljšanje zanesljivosti medsebojne oskrbe, z namenom postopne vzpostavitve sistema ustreznih jamstev.

(10) Za namene te direktive bi bilo treba vojaško opremo razumeti zlasti kot vrste proizvodov, ki so vključene v seznam orožja, streliva in vojaških sredstev, ki je bil sprejet s Sklepom Sveta 255/58 z dne 15. aprila 1958 ⁽¹⁾, države članice pa se lahko omejijo samo na ta seznam, ko prenašajo to direktivo. Ta seznam vključuje le opremo, ki je načrtovana, razvita in proizvedena za specifične vojaške namene. Vendar je seznam splošen in ga je treba razlagati široko v luči razvoja tehnologije, politike naročanja in vojaških zahtev, ki vodijo k razvoju novih vrst opreme, denimo na podlagi skupnega seznama vojaške opreme Unije. Za namene te direktive bi „vojaška oprema“ morala zajemati tudi proizvode, ki so, kljub temu, da so bili sprva načrtovani za civilno uporabo, bili kasneje prilagojeni za vojaške namene, in sicer za uporabo kot orožje, strelivo ali vojaško sredstvo.

(11) Na področju nevojaške varnosti bi se morala ta direktiva uporabljati za naročila, ki imajo lastnosti, podobne lastnostim obrambnih naročil in so enako občutljiva. To lahko velja denimo na področjih, kjer vojaške in nevojaške sile sodelujejo za izpolnjevanje istih nalog in/ali kjer je namen naročila varovanje Unije in/ali držav članic na njihovem ozemlju ali zunaj njega pred resnimi grožnjami nevojaških in/ali nevladnih subjektov. Lahko vključuje denimo varovanje meja, policijske dejavnosti in misije kriznega upravljanja.

(12) Ta direktiva bi morala upoštevati potrebe naročnika med celotnim življenjskim ciklusom proizvoda, to je med raziskavo in razvojem, industrijskim razvojem, proizvodnjo, popravilom, posodabljanjem, spreminjanjem, vzdrževanjem, logistiko, usposabljanjem, testiranjem, umikom in uničenjem. To vključuje denimo študije, ocene, hrambo, prevoz, vključevanje, servisiranje, razdiranje, uničenje in druge storitve, ki sledijo začetnemu načrtovanju. Nekatere pogodbe lahko vključujejo dobavo delov, sestavnih delov

in/ali montažnih delov, ki bodo vključene v proizvode ali njim dodane, in/ali dobavo posebnih orodij, pripomočkov za testiranje ali podporo.

(13) Za namene te direktive bi morale „raziskave in razvoj“ vključevati temeljne raziskave, uporabne raziskave in eksperimentalni razvoj. Temeljne raziskave vključujejo eksperimentalno ali teoretično delo, ki se izvaja predvsem zaradi pridobivanja novega znanja o temeljnih principih pojavov ali opazovanih dejstev, ne da bi bili neposredno usmerjeni v kakršen koli praktičen cilj ali uporabo. Tudi uporabne raziskave vključujejo originalno delo, ki se izvaja zaradi pridobivanja novega znanja. Vendar so usmerjene zlasti v specifičen praktičen cilj ali namen. Eksperimentalni razvoj vključuje delo, ki temelji na obstoječem znanju, pridobljenem z raziskavami in/ali praktičnimi izkušnjami, z namenom, da se začne proizvodnja novih materialov, proizvodov ali naprav, da se vzpostavijo novi postopki, sistemi in storitve ali da se znatno izboljšajo že obstoječi. Eksperimentalni razvoj lahko vključuje izdelavo tehnoloških modelov, to so naprave, ki prikazujejo delovanje nove zamisli ali tehnologije v primernem ali reprezentativnem okolju.

Raziskave in razvoj ne vključuje izdelave in kvalifikacije predproizvodnih prototipov, orodja in industrijskega inženiringa, industrijskega oblikovanja ali izdelave.

(14) Ta direktiva bi morala upoštevati potrebe naročnika gradenj in storitev, ki kljub temu, da niso neposredno vezane na dobavo vojaške opreme ali občutljive opreme, so potrebne za izpolnitev nekaterih vojaških ali varnostnih zahtev.

(15) Za oddajo naročil, sklenjenih v državah članicah s strani naročnika iz Direktive 2004/17/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. marca 2004 o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil naročnikov v vodnem, energetskem in transportnem sektorju ter sektorju poštnih storitev ⁽²⁾ in s strani naročnikov iz Direktive 2004/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. marca 2004 o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil gradenj, blaga in storitev ⁽³⁾, veljajo načela Pogodbe, zlasti prosti pretok blaga, svoboda ustanavljanja in svoboda opravljanja storitev ter načela, ki izhajajo iz njih, kot so načela enakega obravnavanja, nediskriminacije, vzajemnega priznavanja, sorazmernosti in preglednosti.

⁽¹⁾ Sklep o določitvi seznama proizvodov (orožje, strelivo in vojaška sredstva), za katere se uporabljajo določbe člena 223(1)(b) – postal člen 296(1)(b) – Pogodbe (dok. 255/58). Zapisnik z dne 15. aprila 1958: dok. 368/58.

⁽²⁾ UL L 134, 30.4.2004, str. 1.

⁽³⁾ UL L 134, 30.4.2004, str. 114.

Države članice bi morale v skladu s temi načeli in ob upoštevanju zlasti situacij, v katerih obstajajo čezmejni interesi, določiti obveznosti v zvezi s preglednostjo in konkurenčnostjo za naročila, ki ne dosegajo praga za uporabo te direktive. Zlasti je naloga držav članic, da določijo najprimernejšo ureditev za oddajo teh naročil.

Za naročila nad določeno vrednostjo je priporočljivo sprejeti določbe o usklajevanju nacionalnih postopkov za oddajo teh naročil na ravni Skupnosti, ki temeljijo na teh načelih, da bi zagotovili njihove učinke in dejansko odpiranje naročil konkurenci. Te usklajevalne določbe bi se zato morale razlagati v skladu z zgoraj navedenimi pravili in načeli ter drugimi pravili Pogodbe.

- (16) Pogodba v členih 30, 45, 46, 55 in 296 določa posebne izjeme od uporabe načel, ki jih določa, in zato od izvajanja zakonodaje, ki izvira iz nje. Iz tega sledi, da nobena določba te direktive ne sme prepovedati, da se določijo ali izvajajo ukrepi, ki bi se izkazali kot potrebni za zaščito interesov, ki jih te določbe Pogodbe priznavajo kot legitimne.

To pomeni zlasti, da je oddaja naročil, ki je zajeta v področje uporabe te direktive, lahko iz te izvzeta, kadar to upravičujejo razlogi javne varnosti ali je to potrebno za zaščito bistvenih varnostnih interesov države članice. To lahko velja tako za naročila na področju obrambe kot tudi tista na področju varnosti, za katera so potrebne tako zelo stroge zahteve glede zanesljivosti oskrbe ali ki so tako zaupna in/ali pomembna za nacionalno suverenost, da tudi posebne določbe te direktive ne zadostujejo za varovanje bistvenih varnostnih interesov držav članic, opredelitev teh interesov pa je v izključni pristojnosti držav članic.

- (17) Vendar je treba v skladu s sodno prakso Sodišča Evropskih skupnosti možnost uporabe takih izjem razlagati tako, da ne širijo svojih učinkov prek tega, kar je nujno potrebno za zaščito legitimnih interesov, katerih zaščito omogočajo navedeni členi. Torej, neizvajanje Direktive mora biti hkrati sorazmerno z zastavljenimi cilji in čim manj ovirati prosti pretok blaga in svobodo opravljanja storitev.

- (18) Naročila orožja, streliva in vojaških sredstev, ki jih oddajo naročniki, ki delujejo na področju obrambe, so izključena iz področja uporabe Sporazuma o vladnih naročilih (Government Procurement Agreement – GPA), sklenjenega v okviru Svetovne trgovinske organizacije. Druga naročila, ki jih pokriva ta direktiva, so tudi izključena iz izvajanja

GPA na podlagi člena XXIII Sporazuma. Člen 296 Pogodbe in člen XXIII(1) GPA imata različno področje uporabe in se zato zanj uporabljajo različni standardi sodnega nadzora. Države članice se lahko še vedno sklicujejo na člen XXIII(1) GPA, če ne morejo ukrepati na podlagi člena 296 Pogodbe. Določbi morata zato izpolnjevati različne pogoje za uporabo.

Ta izključitev pomeni tudi, da na specifičnem področju obrambnih in varnostnih trgov države članice zadržijo pristojnost odločanja o tem, ali lahko njihov naročnik dovoli, da gospodarski subjekti iz tretjih držav sodelujejo pri postopkih oddaje naročil. To odločitev bi morale sprejeti na podlagi razmerja med ceno in kakovostjo, ob upoštevanju potrebe po konkurenčni bazi evropske obrambne tehnologije in industrije, pomena odprtih in poštenih trgov ter doseganju medsebojnih koristi. Države članice bi si morale prizadevati za vse večjo odprtost trgov. Njihove partnerice bi prav tako morale izkazovati odprtost na podlagi mednarodno dogovorjenih pravil, zlasti kar zadeva odprto in pošteno konkurenco.

- (19) Za naročilo se šteje, da je naročilo gradenj le, če njegov predmet izrecno vključuje izvedbo dejavnosti, ki spadajo v oddelek 45 „Enotnega besednjaka javnih naročil“ iz Uredbe (ES) št. 2195/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. novembra 2002 o enotnem besednjaku javnih naročil (CPV) ⁽¹⁾ (v nadaljnjem besedilu „CPV“), čeprav lahko naročilo vključuje opravljanje drugih storitev, potrebnih za izvedbo teh dejavnosti. Naročila storitev lahko v nekaterih primerih vključujejo gradnje. Vendar, če so te gradnje dodatne glede na osnovni predmet naročila in so njegova morebitna posledica ali dopolnilo, to ne upravičuje opredelitve naročila kot naročila gradenj.

- (20) Naročila na področju obrambe in varnosti pogosto vsebujejo zaupne informacije, za katere zakoni, uredbe ali upravne določbe, ki veljajo v državi članici, določajo, da jih je treba iz varnostnih razlogov zaščititi pred nepooblaščenim dostopom. Države članice imajo na vojaškem področju sisteme za klasifikacijo teh informacij za vojaške namene. Vendar pa obstaja na področju nevojaške varnosti več razlik v praksah držav članic, kadar se morajo druge informacije varovati na podoben način. Zato je primerno uporabiti koncept, ki upošteva raznolikost praks držav članic in omogoča vključitev vojaškega in nevojaškega področja. V vsakem primeru oddaja naročil na

⁽¹⁾ UL L 340, 16.12.2002, str. 1.

tehpodročjih ne bi smela, kadar je primerno, vplivati na obveznosti, ki izhajajo iz Sklepa Komisije 2001/844/ES, ESPJ, Euratom z dne 29. novembra 2001 o spremembah njenega poslovnika ⁽¹⁾ ali Sklepa Sveta 2001/264/ES z dne 19. marca 2001 o sprejetju predpisov Sveta o varovanju tajnosti ⁽²⁾.

Poleg tega daje člen 296(1)(a) Pogodbe državam članicam možnost, da naročila s področij obrambe in varnosti opustijo upoštevanja določb te direktive, če bi njih uporaba te direktive obvezovala, da posredujejo informacije, katerih razkritje bi nasprotovalo bistvenim interesom njihove varnosti. Do tega lahko pride predvsem v primerih, ko so naročila tako občutljiva, da mora biti njihov obstoj skrivnost.

(21) Naročnikom bi bilo treba omogočiti uporabo okvirnih sporazumov, zato je treba opredeliti okvirne sporazume in posebna pravila. V skladu s temi pravili lahko naročnik, ko sklene okvirni sporazum v skladu z določbami te direktive, ki zadevajo predvsem objavo, roke in pogoje za oddajo ponudb, odda naročila na podlagi tega okvirnega sporazuma med obdobjem njegove veljavnosti bodisi ob uporabi pogojev, določenih v okvirnem sporazumu, ali, če vsi pogoji niso vnaprej tam določeni, s ponovnim odpiranjem natečaja med strankami okvirnega sporazuma v zvezi s tem pogoji. Ponovno odpiranje natečaja bi moralo biti v skladu z nekaterimi pravili, katerih cilj je zagotoviti potrebno prožnost in spoštovanje splošnih načel, zlasti načela enakega obravnavanja. Zaradi teh razlogov mora biti trajanje okvirnih sporazumov omejeno ne bi smelo presegati sedem let, razen v primerih, ki jih naročniki ustrezno utemeljijo.

(22) Naročniki lahko uporabijo načine elektronskega nakupovanja, če je slednje v skladu s pravili, ki jih določa ta direktiva, ter z načeli enakega obravnavanja, nediskriminacije in preglednosti. Glede na to, da bo elektronskih dražb verjetno vedno več, bi bilo treba te dražbe opredeliti na ravni Skupnosti in urediti s posebnimi pravili, da bi zagotovili njihovo popolno usklajenost z navedenimi načeli. Zaradi tega bi bilo treba za te elektronske dražbe sprejeti določbo, da naj se uporabljajo samo za naročila gradenj, blaga ali storitev, za katera se razpisna dokumentacija

lahko natančno določi. To se lahko nanaša zlasti na ponavljajoča se naročila blaga, gradenj in storitev. Z istim ciljem je treba tudi omogočiti določanje prednostne razvrstitve ponudnikov v kateri koli fazi elektronske dražbe. Uporaba elektronskih dražb omogoča naročnikom, da od ponudnikov zahtevajo predložitev novih cen, popravljenih navzdol in, če se naročilo odda za ekonomsko najugodnejšo ponudbo, izboljšanje tudi drugih elementov ponudb poleg cen. Zaradi zagotovitve skladnosti z načelom preglednosti so lahko predmet elektronske dražbe samo elementi, ki so primerni za avtomatsko oceno z elektronskimi sredstvi brez poseganja in/ali ocenjevanja s strani naročnika, to je samo elementi, ki so merljivi in se lahko izrazijo v številkah ali odstotkih. Po drugi strani tisti vidiki ponudbe, ki vključujejo oceno nemerljivih elementov, naj ne bi bili predmet elektronskih dražb. Posledično nekatera naročila gradenj in nekatera naročila storitev, katerih predmet so intelektualne storitve, kot je načrtovanje gradenj, naj ne bi bila predmet elektronskih dražb.

(23) Centralizirani načini nabav prispevajo k povečanju konkurence in poenostavijo nabavo. Posledično bi državam članicam moralo biti omogočeno, da določijo, da lahko naročniki nabavijo blago, gradnje in/ali storitve od ali prek centralnega nabavnega organa. Zato bi bilo treba določiti opredelitve Skupnosti za centralne nabavne organe in pogoje, pod katerimi se lahko v skladu z načeloma nediskriminacije in enakopravnosti med ponudniki šteje, da je naročnik, za katerega nabavni organ opravlja nakupe v zvezi z gradnjami, blagom in/ali storitvami, usklajen s to direktivo. Naročnik, ki mora uporabljati to direktivo, bi moral v vsakem primeru imeti možnost, da deluje kot centralni nabavni organ. Države članice bi istočasno morale imeti možnost, da določijo evropske javne organe, ki jih ne vključuje ta direktiva, kot je denimo Evropska obrambna agencija, za centralne nabavne organe, pod pogojem, da ti organi pri teh nakupih uporabljajo pravila o naročanju, ki so v skladu z določbami te direktive.

(24) Naročniki se lahko znajdejo v situaciji, ko morajo oddati enotno naročilo za nakup, ki bo deloma zajeto s to direktivo, preostanek pa bo zajet bodisi s področjem uporabe Direktive 2004/17/ES ali Direktive 2004/18/ES, ali ne bo zajet s to direktivo, z Direktivo 2004/17/ES ali Direktivo 2004/18/ES. Do tega pride, ko ustreznega naročila iz objektivnih razlogov ni mogoče razdeliti in jih oddati ločeno. V takih primerih bi morali naročniki imeti možnost oddati enotno naročilo, pod pogojem, da ta odločitev ni sprejeta z namenom izključitve naročil iz uporabe te direktive, Direktive 2004/17/ES ali Direktive 2004/18/ES.

⁽¹⁾ UL L 317, 3.12.2001, str. 1.

⁽²⁾ UL L 101, 11.4.2001, str. 1.

- (25) Veliko število pragov za uporabo usklajenih določb zapleta zadeve za naročnike. Glede na povprečno vrednost naročil na področju obrambe in varnosti, je primerno uskladiti prage za uporabo te direktive s pragi, ki jih morajo naročniki upoštevati za uporabo Direktive 2004/17/ES. Prage te direktive bi bilo treba pregledati skupaj s pragi iz Direktive 2004/17/ES ob reviziji slednjih pragov.
- (26) Poleg tega bi bilo treba predvideti primere, v katerih se ta direktiva ne uporablja zaradi veljavnosti posebnih pravil o oddaji naročil, ki izhajajo iz mednarodnih sporazumov ali iz dogovorov med državami članicami in tretjimi državami. Določbe nekaterih sporazumov o namestitvi vojaških enot ene države članice v drugo državo članico ali tretjo državo ali o namestitvi vojaških enot tretje države v državo članico, bi prav tako morale onemogočiti uporabo postopkov oddaje iz te direktive. Ta direktiva se ne bi smela uporabljati niti za naročila, ki jih oddajo mednarodne organizacije za svoje namene, niti za naročila, ki jih mora oddati država članica v skladu z določbami, ki so specifične za te organizacije.
- (27) Nekateri pogodbe s področja obrambe in varnosti so tako občutljiva, da zanje ne bi bilo primerno uporabiti to direktivo, kljub njeni specifičnosti. To velja za naročila, ki jih ponujajo obveščevalne službe, ali naročila za vse vrste obveščevalnih dejavnosti, vključno s protiobveščevalnimi dejavnostmi, kot jih opredeljujejo države članice. Prav tako to velja za druge posebno občutljive nakupe, ki zahtevajo skrajno visoko raven zaupnosti, kot so denimo nekateri nakupi za namene varovanja meja ali boja proti terorizmu ali organiziranemu kriminalu, nakupi, povezani s kodiranjem ali nakupi, namenjeni posebej za tajne dejavnosti ali druge enako občutljive dejavnosti, ki jih opravljajo policija in varnostne sile.
- (28) Države članice pogosto sodelujejo v programih za skupni razvoj nove obrambne opreme. Taki programi so posebej pomembni, saj prispevajo k razvoju novih tehnologij in prenesejo visoke stroške raziskav in razvoja zapletenih orožij. Nekateri od teh programov upravljajo mednarodne organizacije, in sicer Organizacija vzajemnega sodelovanja na področju oborožitve (OCCAR) in NATO (prek posebnih agencij), ali agencije Evropske unije, kot je Evropska obrambna agencija, ki nato odda naročilo v imenu države članice. Ta direktiva se ne bi smela uporabljati za takšne pogodbe. Za druge programe sodelovanja oddajo naročila naročniki ene države članice v imenu ene ali več drugih držav članic. Tudi v teh primerih se ta direktiva ne uporablja.
- (29) V primeru da oborožene ali varnostne sile držav članic izvajajo operacije zunaj meja Unije in kadar to nalagajo operativne zahteve, bi bilo treba naročnikom na terenu, kjer se izvajajo operacije, dovoliti, da ne uporabljajo pravil iz te direktive, ko oddajajo naročila gospodarskim subjektom, ki imajo sedež na območju, kjer se izvajajo operacije, vključno glede civilnih nakupov, neposredno povezanih z izvajanjem teh operacij.
- (30) Glede na specifičnost obrambnega in varnostnega sektorja, bi morala biti naročila opreme, pa tudi gradenj in storitev ene vlade od druge izključena iz področja uporabe te direktive.
- (31) Glede storitev imajo naročila za nakup ali najem nepremičnine ali pravic do nepremičnine posebne značilnosti, zaradi katerih je uporaba pravil za oddajo naročil neustrezna.
- (32) Storitve na področju arbitraže in pomiritve običajno opravljajo pristojni ali izbrani organi ali posamezniki na način, ki ga ni mogoče izvesti na podlagi pravil za oddajo naročil.
- (33) Tudi finančne storitve so zaupane osebam ali organom pod pogoji, ki niso združljivi z uporabo pravil za oddajo naročil.
- (34) V skladu s členom 163 Pogodbe je spodbujanje raziskovanja in tehnološkega razvoja sredstvo za krepitev znanstvene in tehnološke podlage za industrijo Skupnosti, odpiranje naročil storitev pa prispeva k temu cilju. Ta direktiva ne bi smela zajemati sofinanciranja raziskovalnih in razvojnih programov. Zato ta direktiva ne pokriva naročil na področju raziskav in razvoja, razen tistih, od katerih ima koristi izključno naročnik pri opravljanju lastnih dejavnosti, če opravljeno storitev v celoti plača naročnik.
- (35) Zaposlitev in poklic sta ključna elementa pri zagotavljanju enakih možnosti za vsakogar ter prispevata k vključevanju v družbo. V tem smislu zaščitene delavnice in programi zaščitene zaposlitve učinkovito prispevajo k vključevanju ali ponovnemu vključevanju invalidov na trg dela. Vendar se lahko izkaže, da te delavnice pod običajnimi konkurenčnimi pogoji ne morejo dobiti naročila. Zato je primerno določiti, da lahko države članice za ta podjetja pridržijo pravico do sodelovanja v postopkih oddaje naročila ali pridržijo izvedbo naročil za programe zaposlovanja invalidov.

- (36) Za namene uporabe te direktive za naročila storitev, ki jih zajema direktiva, in za namene nadzora, bi storitve morale biti razdeljene v kategorije, ki ustrezajo poglavjem klasifikacije v CPV, ter združene v dve prilogi glede na urede, ki velja zanje. Glede storitev iz Priloge II, zadevne določbe iz te direktive ne bi smele posegati v uporabo predpisov Skupnosti, ki se nanašajo na zadevne storitve. Vendar je treba za uporabo določb te direktive namesto določb Direktive 2004/17/ES ali Direktive 2004/18/ES ugotoviti, da so zadevna naročila storitev zajeta v področje uporabe te direktive.
- (37) Glede naročil storitev bi bilo treba polno uporabo te direktive v prehodnem obdobju omejiti na naročila, pri katerih njene določbe omogočajo izkoriščanje vseh možnosti za povečanje čezmejne trgovine. V tem prehodnem obdobju, preden se sprejme sklep o polni uporabi te direktive, je treba spremljati naročila drugih storitev.
- (38) Tehnične specifikacije, ki jih pripravijo naročniki, morajo omogočati odprtost naročil konkurenci. Zaradi tega je treba omogočiti predložitev ponudb, ki odražajo različnost tehničnih rešitev. V ta namen bi bilo treba na eni strani omogočiti sestavljanje tehničnih specifikacij na podlagi delovanja in funkcionalnih zahtev. Na drugi strani, če se navaja evropski standard ali mednarodni ali nacionalni standardi, vključno s standardi na področju obrambe, morajo naročniki upoštevati ponudbe, ki temeljijo na drugih enakovrednih rešitvah. Ta enakovrednost se lahko oceni zlasti na podlagi zahtev po interoperabilnosti in operativni učinkovitosti. Za izkazovanje enakovrednosti, bi bilo ponudnikom treba dovoliti uporabo katerih koli oblik dokazov. Naročniki morajo biti sposobni obrazložiti vsak sklep o neenakovrednosti. Poleg tega obstajajo mednarodni sporazumi o standardizaciji, katerih namen je zagotavljanje interoperabilnosti oboroženih sil in imajo lahko v državah članicah zakonsko moč. V primeru uporabe enega od teh sporazumov lahko naročniki zahtevajo, da so ponudbe skladne s standardi, opisanimi v teh sporazumih. Tehnične specifikacije bi bilo treba jasno navesti, tako da se lahko vsi ponudniki seznani z zajetimi zahtevami, ki jih določi naročnik.
- (39) Podrobnosti tehničnih specifikacij in dodatne informacije v zvezi z naročilom je treba, kot je običajno v državah članicah, predložiti v razpisni dokumentaciji za posamezno naročilo ali v enakovrednem dokumentu.
- (40) Morebitni podizvajalci ne bi smeli biti diskriminirani na podlagi narodnosti. Na področju obrambe in varnosti je lahko primerno, da naročnik uspešnemu ponudniku naloži, da pri iskanju podizvajalcev organizira pregleden in

nediskriminatoren natečaj. Ta obveznost lahko velja za vse podizvajalce ali le za posamične podizvajalce, ki jih izbere naročnik.

Poleg tega se zdi primerno, da se pravico ponudnika, da naročilo odda podizvajalcu, dopolni z možnostjo, ponuje no državi članici, da dovoli svojim naročnikom ali od njih zahteva, da se naročila, oddana podizvajalcem, ki predstavljajo določen delež vrednosti naročila, dodelijo tretjim strankam, ob dogovoru, da povezane družbe ne bodo obravnavane kot tretje stranke. Ko je zahtevan tak delež, bi moral uspešen ponudnik naročilo oddati podizvajalcu po preglednem in nediskriminatornem natečaju, tako da imajo vsa podjetja enako možnost, da izkoristijo prednosti oddaje naročila podizvajalcu. Istočasno ne bi smelo biti ogroženo brezhibno delovanje dobavne verige uspešnega ponudnika. Zato bi moral odstotek, ki ga je mogoče oddati podizvajalcu, ki so tretje stranke, na zahtevo naročnika, ustrezno odražati cilj in vrednost naročila.

Med postopkom pogajanja ali konkurenčnim dialogom z zahtevami za oddajo podizvajalcu, lahko naročnik in ponudniki razpravljajo o zahtevah ali priporočilih za oddajo podizvajalcu, da se zagotovi, da je naročnik popolnoma obveščen o učinkih različnih možnosti oddaje podizvajalcu, zlasti ceni, kakovosti in tveganju. V vsakem primeru bi morale biti podizvajalcem, ki jih na začetku predlaga uspešni ponudnik, omogočeno, da sodelujejo v natečajih, ki so organizirani za izbiro podizvajalcev.

V zvezi z obrambnimi in varnostnimi trgi bi države članice in Komisija morale tudi spodbujati razvoj in širitev najboljših praks med državami članicami in evropsko industrijo, da se tako spodbudita svobodno gibanje in konkurenčnost na trgih podizvajalcev v Uniji, pa tudi učinkovito upravljanje dobaviteljev ter malih in srednje velikih podjetij, da bi se doseglo najboljše razmerje med ceno in kakovostjo. Države članice bi vsem uspešnim ponudnikom morale sporočiti prednosti preglednega in konkurenčnega razpisa ter raznolikosti dobaviteljev za podizvajalce, da se tako razvijejo in razširijo najboljše prakse o upravljanju dobavne verige na obrambnih in varnostnih trgih.

- (41) Pogoji izvajanja naročil so v skladu s to direktivo, če niso neposredno ali posredno diskriminacijski in so navedeni v obvestilu o naročilu ali v razpisni dokumentaciji.

- (42) Zlati lahko pogoji izvajanja vsebujejo zahteve naročnikov na področju varovanja informacij in zanesljivosti oskrbe. Te zahteve so posebno pomembne zaradi občutljivosti opreme, ki jo pokriva ta direktiva, in zadevajo celotno oskrbovalno verigo.

- (43) Da se zagotovi varnost informacij, lahko naročniki zahtevajo posebne zaveze tako od izvajalcev kot od podizvajalcev, da bodo varovali zaupne informacije pred nepooblaščenim dostopom, ter zadostne podatke o njihovih sposobnostih, da to izpolnijo. Ob pomanjkanju ureditve Skupnosti o varovanju informacij, te zahteve opredelijo naročniki ali države članice v skladu s svojimi nacionalnimi zakoni in predpisi in določijo, ali obravnavajo varnostna potrdila, ki so izdana v skladu z nacionalnim pravom druge države članice, kot enakovredna tistim, ki jih izda njihov pristojni organ.
- (44) Zanesljivost oskrbe lahko pomeni različne zahteve, ki vključujejo na primer notranja pravila med hčerinsko in matično družbo glede pravic intelektualne lastnine ali nudenje ključnih zmožnosti servisiranja, vzdrževanja in remonta, da se zagotovi pomoč med celotnim življenjskim ciklusom kupljene opreme.
- (45) V nobenem primeru se pogoj za izvajanje naročila ne sme nanašati na zahteve, ki niso povezane z izvajanjem samega naročila.
- (46) Za izvajanje naročila se uporabljajo zakoni, predpisi in kolektivne pogodbe na nacionalni ravni in na ravni Skupnosti, ki veljajo na področju delovnih pogojev ter varstva pri delu, če so ti predpisi in njihova uporaba v skladu z zakonodajo Skupnosti. V primerih, v katerih delavci iz ene države članice opravljajo storitve v drugi državi članici zaradi izvajanja naročila, Direktiva 96/71/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 1996 o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev ⁽¹⁾ določa minimalne pogoje, ki jih mora država gostiteljica upoštevati v zvezi s temi napotenimi delavci. Če nacionalna zakonodaja vsebuje določbe v zvezi s tem, se lahko neizpolnjevanje teh obveznosti obravnava kot huda kršitev ali prekršek v zvezi s poklicnim ravnanjem zadevnega gospodarskega subjekta, ki lahko povzroči izključitev tega gospodarskega subjekta iz postopka za oddajo naročila.
- (47) Za naročila, ki jih pokriva ta direktiva, veljajo posebne zahteve glede zapletenosti, varovanja informacij ali zanesljivosti oskrbe. Izpolnjevanje teh potreb pogosto zahteva temeljita pogajanja ob oddaji naročil. Zato lahko naročniki za naročila, ki jih pokriva ta direktiva, poleg omejenega postopka uporabijo tudi postopek s pogajanjem z objavo obvestila o naročilu.
- (48) Naročniki, ki izvajajo posebno zapletene projekte, lahko ugotovijo, ne da bi to bilo zaradi njihove napake, da je objektivno nemogoče opredeliti sredstva za zadovoljitev njihovih potreb ali oceniti, kaj lahko ponudi trg glede tehničnih rešitev in/ali finančnih ali pravnih rešitev. Takšne razmere se lahko pojavijo zlasti v primeru izvajanja projektov, ki zahtevajo vključevanje ali kombinacijo številnih tehnoloških ali operativnih zmogljivosti, ali projektov, ki vključujejo zapleteno in strukturirano financiranje, katerih finančne in pravne sestave ni mogoče opredeliti vnaprej. V tem primeru ni mogoče uporabiti omejenega postopka in postopka s pogajanjem z objavo obvestila o naročilu, ker ne bi bilo mogoče dovolj natančno opredeliti naročila, da bi kandidati lahko pripravili svoje ponudbe. Zato je treba določiti prilagodljiv postopek, ki hkrati ohranja konkurenco med gospodarskimi subjekti in potrebo naročnikov, da z vsakim kandidatom obravnavajo vse vidike naročila. Vendar se ta postopek ne bi smel uporabljati tako, da omejuje ali izkrivlja konkurenco, zlasti ne s spreminjanjem osnovnih vidikov ponudb ali z uvajanjem bistvenih novih zahtev za uspešnega ponudnika ali z vključitvijo katerega koli drugega ponudnika, razen tistega, ki je izbran kot ekonomsko najugodnejši.
- (49) Pred začetkom postopka oddaje naročila lahko naročniki v okviru tehničnega dialoga zaprosijo ali prejmejo ali upoštevajo nasvete, ki jih lahko uporabijo pri pripravi razpisne dokumentacije, vendar le pod pogojem, da ti nasveti ne preprečujejo konkurence.
- (50) V določenih izrednih okoliščinah je lahko uporaba postopka s pogajanjem z objavo obvestila o naročilu nemogoča ali povsem neprimerna. Naročniki bi morali zato imeti možnost, da v nekaterih točno določenih primerih in okoliščinah uporabijo postopek s pogajanjem brez objave obvestila o naročilu.
- (51) Nekatere okoliščine bi morale biti deloma iste, kot jih določa Direktiva 2004/18/ES. V zvezi s tem bi bilo treba zlasti upoštevati, da je obrambna in varnostna oprema pogosto tehnično zapletena. Posledično bi bilo treba nezdružljivost in nesorazmernost tehničnih težav pri uporabi in vzdrževanju, ki upravičujejo uporabo postopka s pogajanjem brez objave v primeru naročil blaga za dodatne dobave, presojati z vidika te zapletenosti ter s tem povezanih zahtev po interoperabilnosti in standardizaciji opreme. To na primer velja za vključitev novih elementov v obstoječe sisteme ali posodobitev teh sistemov.

⁽¹⁾ UL L 18, 21.1.1997, str. 1.

- (52) Lahko pride do situacije, ko je pri nekaterih nakupih v okviru te direktive le en gospodarski subjekt lahko izpolni naročilo, ker je imetnik izključne pravice ali iz tehničnih razlogov. V takšnih primerih bi moral naročnik imeti možnost, da odda naročilo ali sklene okvirni sporazum neposredno s tem gospodarskim subjektom. Vendar bi morali biti tehnični razlogi, ki upravičujejo dejstvo, da lahko le en gospodarski subjekt izpolni pogodbo, strogo določeni in upravičeni v vsakem primeru posebej. Lahko bi denimo vključevali absolutno tehnično nezmožnost, da kandidat, ki ni izbran gospodarski subjekt, doseže zahtevane cilje, ali potrebo po uporabi posebnega znanja, orodij ali sredstev, ki jih ima na razpolago le en gospodarski subjekt. Do tega lahko pride denimo pri spremembah ali naknadni vgradnji posebej zapletene opreme. Tehnični razlogi lahko izvirajo tudi iz posebnih zahtev glede interoperabilnosti ali varnosti, ki jih je treba izpolniti, da se zagotovi delovanje oboroženih ali varnostnih sil.
- (53) Poleg tega posebnost naročil, za katere velja ta direktiva, kaže, da je treba določiti nove okoliščine, ki lahko nastanejo na področjih, ki jih pokriva direktiva.
- (54) Oborožene sile držav članic lahko na primer posredujejo v kriznih situacijah v tujini, denimo v okviru mirovnih operacij. Ob začetku take intervencije ali med njo je lahko zaradi varnosti držav članic in njihovih oboroženih sil treba oddati nekatera naročila, katerih hitrost izvedbe ni združljiva z roki, ki jih nalagajo postopki za oddajo naročil, določeni s to direktivo. Taki nujni primeri lahko nastanejo tudi za potrebe varnostnih sil, na primer v primeru terorističnega napada na ozemlju Unije.
- (55) Spodbujanje raziskovanja in razvoja je ključno sredstvo za krepitev baze obrambne tehnologije in industrije Unije, odpiranje naročil pa prispeva k temu cilju. Pomen raziskav in razvoja na tem posebnem področju upravičuje največjo prožnost pri oddaji naročil za blago in storitve na področju raziskav. Istočasno pa ta prožnost ne bi smela preprečiti poštene konkurence za poznejše faze življenjskega ciklusa proizvoda. Naročila za raziskave in razvoj bi zato morala zajemati dejavnosti le do faze, ko je mogoče stopnjo razvoja novih tehnologij razumno oceniti in se zmanjša njihova tveganost. Naročila za raziskave in razvoj ne bi smela biti uporabljena preko te faze z namenom izogniti se določbam te direktive, vključno z vnaprejšnjim izbiranjem ponudnika za poznejše faze.
- faz in je bilo dodeljeno z omejenim postopkom ali s postopkom s pogajanji z objavo obvestila o naročilu, ali, kjer je to mogoče, s konkurenčnim dialogom.
- (56) Da se zagotovi preglednost, bi bilo treba vključiti določbe o objavi ustreznih informacij s strani naročnika pred in na koncu postopka dodelitve. Poleg tega bi bilo treba kandidatom in ponudnikom posredovati podrobne informacije o izidu tega postopka. Vendar bi moralo biti naročnikom dovoljeno, da izpustijo objavo nekaterih informacij, če bi ovirala izvajanje zakona ali bi bila sicer v nasprotju z javnim interesom, če bi škodila bodisi zakonitim poslovnim interesom javnih ali zasebnih gospodarskih subjektov bodisi posegala v pošteno konkurenco med njimi. Glede na naravo gradenj, blaga in storitev, ki jih zajema ta direktiva, so razlogi javnega interesa v zvezi s spoštovanjem nacionalnih zavezujočih določb, ki sodijo v nacionalni javni red, zlasti v zvezi z obrambo in varnostjo, posebej pomembni.
- (57) Zaradi razvoja informacijske in komunikacijske tehnologije ter poenostavitve, ki jih lahko prinesejo, bi bilo treba elektronska sredstva izenačiti z običajnimi komunikacijskimi sredstvi in sredstvi za izmenjavo informacij. Izbrana sredstva in tehnologija bi morala biti, kolikor je mogoče, skladna s tehnologijami, ki se uporabljajo v drugih državah članicah.
- (58) Za zagotovitev razvoja učinkovite konkurence na področju naročil, ki so zajeta s to direktivo, je treba obvestila o naročilih, ki jih pripravijo naročniki iz držav članic, oglaševati po vsej Skupnosti. Informacije v teh objavah morajo gospodarskim subjektom v Skupnosti omogočati, da ugotovijo, ali so predlagana naročila zanimiva zanje. Zato jim je treba ponuditi ustrezne informacije o predmetu naročila in o pogojih v zvezi z njim. Treba je torej zagotoviti boljšo vidnost javnih razpisov z ustreznimi instrumenti, kot so standardni obrazci za objave o naročilu in CPV, ki je referenčna nomenklatura za naročila.
- (59) Za pošiljanje informacij z elektronskimi sredstvi bi bilo treba v okviru te direktive uporabljati Direktivo 1999/93/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 1999 o okviru Skupnosti za elektronski podpis ⁽¹⁾ in Direktivo 2000/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2000 o nekaterih pravnih vidikih storitev informacijske družbe, zlasti elektronskega poslovanja, na notranjem trgu (Direktiva o elektronskem poslovanju) ⁽²⁾. Postopki za oddajo naročil zahtevajo stopnjo varovanja in zaupnosti, ki je večja od tiste iz

Po drugi strani pa naročnik naj ne bi bilo treba organizirati posebne izbire ponudbe za poznejše faze, če naročilo, ki vključuje raziskovalne dejavnosti, že vključuje možnost teh

⁽¹⁾ UL L 13, 19.1.2000, str. 12.

⁽²⁾ UL L 178, 17.7.2000, str. 1.

navedenih direktiv. Glede na to bi morala biti sredstva za elektronsko sprejemanje prijav za sodelovanje in ponudb v skladu s posebnimi dodatnimi zahtevami. V ta namen bi bilo treba, kolikor je mogoče, spodbujati uporabo elektronskih podpisov, zlasti izpopolnjenega elektronskega podpisa. Poleg tega bi lahko prostovoljni sistem akreditacije predstavljal pozitiven okvir za izboljšanje kakovosti storitev potrjevanja v zvezi s temi sredstvi.

- (60) Uporaba elektronskih sredstev prihrani čas. Zato bi bilo treba predvideti skrajšanje minimalnih rokov za sprejemanje ponudb in prijav za sodelovanje, kadar se uporabljajo elektronska sredstva, pod pogojem, da so uporabljena elektronska sredstva v skladu s posebnim načinom pošiljanja, določenim na ravni Skupnosti.
- (61) Preverjanje sposobnosti ponudnikov in njihova izbira bi se morala opraviti na pregleden način. Zato bi bilo treba navesti nediskriminatorna merila, ki jih lahko naročniki uporabijo pri izbiri tekmecev, in sredstva, ki jih gospodarski subjekti lahko uporabijo kot dokaz, da izpolnjujejo ta merila. V tem smislu preglednosti bi bilo treba takoj po razpisu naročila od naročnika zahtevati, da navede merila za izbor, ki jih bo uporabil, ter raven posebne usposobljenosti, ki jo, kadar je primerno, lahko zahteva od gospodarskih subjektov za sodelovanje v postopku za oddajo naročila.
- (62) Naročnik lahko omeji število kandidatov v omejenih postopkih in postopkih s pogajanjem po objavi obvestila o naročilu ter v konkurenčnem dialogu. Vsako zmanjšanje števila kandidatov bi bilo treba izvesti na podlagi objektivnih meril, navedenih v obvestilu o naročilu. Za merila v zvezi z osebnim položajem gospodarskih subjektov zadostuje splošno sklicevanje v obvestilu o naročilu na razmere, določene v tej direktivi.
- (63) V postopkih s pogajanjem po objavi obvestila o naročilu in v konkurenčnem dialogu so lahko naročniki zaradi morda potrebne prilagodljivosti in visokih stroškov, povezanih s temi načini naročanja, upravičeni določiti postopek, ki se izvede v zaporednih fazah, da bi se na podlagi prej navedenih meril za oddajo naročila postopno zmanjšalo število ponudb, o katerih bodo nadaljevali razgovore ali pogajanja. To zmanjšanje bi moralo, če to dovoljuje število ustreznih rešitev ali kandidatov, zagotoviti resnično konkurenco.
- (64) Kadar se za sodelovanje v postopku oddaje naročila zahteva dokazilo o posebni usposobljenosti, veljajo ustrezna pravila Skupnosti o vzajemnem priznavanju diplom, spričeval in drugih dokazil o formalni usposobljenosti.
- (65) Oddaji naročil gospodarskim subjektom, ki so sodelovali v hudodelski združbi ali ki so bili obtoženi za kazniva dejanja korupcije in goljufije v škodo finančnih interesov Evropskih skupnosti, pranja denarja ali financiranja terorizma ali terorističnih kaznivih dejanj ali dejanj, povezanih s terorizmom, bi se bilo treba izogibati. Kadar je to primerno, bi morali naročniki od kandidatov ali ponudnikov zahtevati, da predložijo ustrezne dokumente, ter lahko v primeru dvomov o osebnem položaju teh kandidatov ali ponudnikov zaprosijo pristojne organe zadevne države članice za sodelovanje. Te gospodarske subjekte bi bilo treba izključiti takoj, ko naročnik izve za sodno odločbo v zvezi s takimi dejanji, ki je izdana v skladu z nacionalno zakonodajo in je pravnomočna. Če nacionalna zakonodaja vsebuje določbe v zvezi s tem, se neupoštevanje zakonodaje o nezakonitih dogovorih pri naročilu, za katero je bila izdana pravnomočna sodba ali odločba z enakim učinkom, lahko obravnava kot prekršek v zvezi s poklicnim ravnanjem gospodarskega subjekta ali kot huda kršitev. Prav tako bi moralo biti mogoče izključiti gospodarske subjekte, če ima naročnik informacije (ki jih po potrebi posredujejo zaupni viri), o tem, da ti subjekti niso dovolj zanesljivi, da bi bilo mogoče izključiti tveganje za varnost države članice. Takšna tveganja lahko izvirajo iz določenih lastnosti proizvoda, ki ga dobavlja kandidat ali delniška struktura kandidata.
- (66) Neupoštevanje nacionalnih določb za izvajanje Direktive Sveta 2000/78/ES z dne 27. novembra 2000 o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu ⁽¹⁾ in Direktive Sveta 76/207/EGS z dne 9. februarja 1976 o izvrševanju načela enakega obravnavanja moških in žensk v zvezi z dostopom do zaposlitve, poklicnega usposabljanja in napredovanja ter delovnih pogojev ⁽²⁾, ki je bilo predmet pravnomočne sodbe ali odločbe z enakim učinkom, se lahko obravnava kot prekršek, ki zadeva poklicno ravnanje zadevnega gospodarskega subjekta, ali kot huda kršitev.
- (67) Zaradi občutljivosti sektorjev obrambe in varnosti je zanesljivost gospodarskih subjektov, ki jim je naročilo oddano, ključnega pomena. Ta zanesljivost je zlasti odvisna od njihove zmogljivosti, da izpolnijo zahteve naročnika glede zanesljivosti oskrbe in varovanja informacij. Poleg tega ne bi nič iz te direktive smelo naročniku preprečiti, da kadar koli med postopkom oddaje naročila izključi gospodarski subjekt, če ima naročnik informacije o tem, da bi oddaja celotnega ali dela naročila gospodarskemu subjektu lahko povzročila tveganje za bistvene varnostne interese države članice.

⁽¹⁾ UL L 303, 2.12.2000, str. 16.

⁽²⁾ UL L 39, 14.2.1976, str. 40.

- (68) Glede na to, da ni ureditve Skupnosti v zvezi z varovanjem informacij, je naloga naročnikov ali držav članic, da opredelijo raven tehnične usposobljenosti, ki je potrebna na tem področju za sodelovanje v postopku oddaje, in da ocenijo, ali kandidati dosegajo zahtevano raven varnosti. V številnih primerih imajo države članice dvostranske varnostne sporazume z določbami o vzajemnem priznavanju nacionalnih varnostnih potrdil. Tudi, ko obstajajo taki sporazumi, je mogoče preveriti sposobnost gospodarskih subjektov iz drugih držav članice s področja varovanja informacij, takšno preverjanje pa bi bilo treba opraviti v skladu z načeli nediskriminacije, enakega obravnavanja in sorazmernosti.
- (69) Naročila bi bilo treba oddati na podlagi objektivnih meril, ki zagotavljajo skladnost z načeli preglednosti, nediskriminacije in enake obravnave ter pregledno in objektivno ocenjevanje ponudb v razmerah učinkovite konkurence. Zato je primerno dovoliti uporabo samo dveh meril za oddajo naročila: „najnižja cena“ in „ekonomsko najugodnejša ponudba“.
- (70) Da bi zagotovili skladnost z načelom enake obravnave pri oddajanju naročil, je primerno določiti, na podlagi sodne prakse, obveznost zagotavljanja potrebne preglednosti, ki naj omogoči ustrezno obveščenost vseh kandidatov o merilih in ureditvi, ki se bodo uporabljali pri določanju ekonomsko najugodnejše ponudbe. Zato morajo naročniki dovolj zgodaj navesti merila za oddajo naročila in relativni pomen vsakega izmed teh meril, da so ponudniki z njimi seznanjeni pri pripravi svojih ponudb. Naročniki lahko ne navedejo pomena meril za oddajo naročila v ustrezno upravičenih primerih, ki jih morajo biti sposobni obrazložiti, kadar je pomen merila nemogoče določiti vnaprej, zlasti zaradi zapletenosti naročila. V takšnih primerih morajo navesti seznam meril, razvrščenih v padajočem zaporedju po pomembnosti.
- (71) Kadar se naročniki odločijo oddati naročilo ekonomsko najugodnejšemu ponudniku, morajo oceniti ponudbe, da bi določili, katera ponudba zagotavlja najboljše razmerje med ceno in kakovostjo. V ta namen morajo določiti ekonomska in kakovostna merila, ki kot celota omogočijo določitev ekonomsko najugodnejše ponudbe za naročnika. Določitev teh meril je odvisna od predmeta naročila, ker morajo merila omogočati oceno kakovosti izvedbe, ponujene v posamezni ponudbi, glede na predmet naročila, kakor je opredeljen v tehničnih specifikacijah, ter ugotavljanje najboljšega razmerja med ceno in kakovostjo posamezne ponudbe.
- (72) Skladnost z obveznostmi v zvezi s preglednostjo in konkurenco bi moral zagotavljati učinkovit revizijski sistem, po zgledu sistema, ki ga direktivi Sveta 89/665/EGS ⁽¹⁾ in 92/13/EGS ⁽²⁾, kakor sta bili spremenjeni z Direktivo 2007/66/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾, predvidevata za naročila, ki jih zajemata direktivi 2004/17/ES in 2004/18/ES. Zlasti bi bilo treba predvideti možnost izpodbijanja oddaje naročila pred sklenitvijo pogodbe ter jamstva, ki so potrebna za učinkovitost tega pregleda, kot je obdobje mirovanja. Na voljo bi morala biti tudi možnost izpodbijanja nezakonitih oddaj naročil ali pogodb, ki so sklenjene v nasprotju s to direktivo.
- (73) Vendar bi revizijski postopki morali upoštevati zaščito obrambnih in varnostnih interesov kar se tiče postopkov revizijskih organov, izbiri začasnih ukrepov ali kazni za kršitev obveznosti v zvezi s preglednostjo in konkurenco. Zlasti bi države članice morale imeti možnost določiti, da revizijski organ, neodvisen od naročnika, na podlagi utemeljitev iz te direktive, naročila ne šteje za neveljavnega, čeprav je bilo oddano nezakonito, če po preučitvi vseh pomembnih vidikov ugotovi, da bi bilo treba zaradi izjemnih okoliščin primera upoštevati prednostne razloge v zvezi s splošnim interesom. Ob upoštevanju narave in značilnosti gradenj, blaga in storitev, ki jih vključuje ta direktiva, bi morali ti prednostni razlogi biti povezani predvsem s splošnimi interesi obrambe in varnosti držav članic. Do tega lahko pride denimo v primeru, ko bi neučinkovitost pogodbe resno ogrozila ne le izpeljavo specifičnega projekta, ki je predmet naročila, temveč tudi sam obstoj širšega obrambnega in/ali varnostnega programa, katerega del je ta projekt.
- (74) Določene tehnične pogoje, zlasti tiste v zvezi z obvestili in statističnimi poročili ter uporabljeno nomenklaturu, in pogoje za sklicivanje na to nomenklaturu je treba sprejeti in prilagoditi glede na spreminjajoče se tehnične potrebe. Zato je primerno določiti prilagodljiv in hiter postopek sprejemanja.
- ⁽¹⁾ Direktiva Sveta 89/665/EGS z dne 21. decembra 1989 o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o uporabi revizijskih postopkov oddaje javnih naročil za preskrbo in javnih naročil za gradnje (UL L 395, 30.12.1989, str. 33).
- ⁽²⁾ Direktiva Sveta 92/13/EGS z dne 25. februarja 1992 o uskladitvi zakonov in drugih predpisov o uporabi pravil Skupnosti za oddajo javnih naročil podjetij na vodnem, energetskem, transportnem in telekomunikacijskem področju (UL L 76, 23.3.1992, str. 14).
- ⁽³⁾ Direktiva 2007/66/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2007 o spremembi direktiv Sveta 89/665/EGS in 92/13/EGS glede izboljšanja učinkovitosti revizijskih postopkov oddaje javnih naročil (UL L 335, 20.12.2007, str. 31).

- (75) Ukrepe, potrebne za izvajanje te direktive, bi bilo treba sprejeti v skladu s Sklepom Sveta 1999/468/ES z dne 28. junija 1999 o določitvi postopkov za uresničevanje Komisiji podeljenih izvedbenih pooblastil ⁽¹⁾.
- (76) Zlasti bi bilo treba Komisij podeliti pooblastila za revizijo pragov zneskov za naročila, tako, da se le ti prilagodijo pragovom iz Direktive 2004/17/ES in spremembo nekaterih referenčnih števil v CPV seznamu in postopkov za sklicevanja v obvestilih o določenih naslovih v CPV, kakor tudi tehničnih podrobnosti in značilnosti naprav za elektronski sprejem.
- Ker so ti ukrepi splošnega obsega in so namenjeni spremenjanju nebitvenih določb te direktive, jih je treba sprejeti v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 5a Sklepa 1999/468/ES.
- (77) Kadar v nujnih primerih ni mogoče upoštevati običajnih rokov za regulativni postopek s pregledom, bi bilo treba Komisiji omogočiti uporabo nujnega postopka iz člena 5a(6) Sklepa 1999/468/ES za sprejetje teh ukrepov.
- (78) V skladu s točko 34 Medinstitucionalnega sporazuma o boljši pripravi zakonodaje ⁽²⁾ se države članice poziva, da za lastne potrebe in v interesu Skupnosti pripravijo tabele, ki naj kar najbolj nazorno prikazujejo korelacijo med to direktivo in ukrepi za prenos, ter da te tabele objavijo.
- (79) Komisija bi morala opraviti redno oceno s katero preuči ali trg obrambne opreme deluje na odprt, pregleden in konkurenčen način, kar vključuje vpliv te direktive na trg, na primer na vključenost malih in srednje velikih podjetij –
- SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

KAZALO

NASLOV I OPREDELITEV POJMOV, PODROČJE UPORABE IN SPLOŠNA NAČELA

Člen 1 Opredelitev pojmov

Člen 2 Področje uporabe

Člen 3 Mešana naročila

Člen 4 Načela oddaje naročil

NASLOV II PRAVILA O NAROČILIH

POGLAVJE I Splošne določbe

Člen 5 Gospodarski subjekti

Člen 6 Obveznost naročnikov glede zaupnosti

Člen 7 Varovanje tajnih podatkov

POGLAVJE II Področje uporabe: pragi, centralni nabavni organi in izključitve

Oddelek 1 Pragi

Člen 8 Vrednostni pragi za naročila

Člen 9 Metode za izračun ocenjene vrednosti naročil in okvirnih sporazumov

Oddelek 2 Centralni nabavni organi

Člen 10 Naročila in okvirni sporazumi, ki jih sklenejo centralni nabavni organi

Oddelek 3 Izključena naročila

Člen 11 Uporaba izključitev

⁽¹⁾ UL L 184, 17.7.1999, str. 23.⁽²⁾ UL C 321, 31.12.2003, str. 1.

Člen 12	Naročila, ki se oddajo v skladu z mednarodnimi pravili
Člen 13	Posebne izključitve
Oddelek 4	Posebne ureditve
Člen 14	Pridržana naročila
POGLAVJE III	<i>Ureditev za naročila storitev</i>
Člen 15	Naročila storitev iz seznama v Prilogi I
Člen 16	Naročila storitev iz seznama v Prilogi II
Člen 17	Mešana naročila, ki vključujejo storitve iz seznamov v prilogah I in II
POGLAVJE IV	<i>Posebna pravila, ki urejajo dokumentacijo o oddaji naročila</i>
Člen 18	Tehnične specifikacije
Člen 19	Variante
Člen 20	Pogoji za izvedbo naročil
Člen 21	Oddaja naročil podizvajalcem
Člen 22	Varovanje informacij
Člen 23	Zanesljivost oskrbe
Člen 24	Obveznosti v zvezi z davki, varstvom okolja, določbami o zaščiti delovnega mesta in pogoji za delo
POGLAVJE V	<i>Postopki</i>
Člen 25	Postopki, ki se uporabljajo
Člen 26	Postopek s pogajanji z objavo obvestila o naročilu
Člen 27	Konkurenčni dialog
Člen 28	Primeri, v katerih je upravičen postopek s pogajanji brez predhodnega obvestila o naročilu
Člen 29	Okvirni sporazumi
POGLAVJE VI	<i>Pravila objavljanja in preglednosti</i>
Oddelek 1	Objava obvestil
Člen 30	Obvestila
Člen 31	Neobvezna objava
Člen 32	Oblika in način objave obvestil
Oddelek 2	Roki
Člen 33	Roki za sprejemanje prijav za sodelovanje in za sprejemanje ponudb
Oddelek 3	Vsebina in načini pošiljanja informacij
Člen 34	Povabilo k oddaji ponudbe, pogajanjem ali dialogu
Člen 35	Obveščanje kandidatov in ponudnikov

Oddelek 4	Sporočanje
Člen 36	Pravila, ki se uporabljajo za sporočanje
Oddelek 5	Poročila
Člen 37	Vsebina poročil
POGLAVJE VII	Vodenje postopka
Oddelek 1	Splošne določbe
Člen 38	Preverjanje sposobnosti in izbor udeležencev ter oddajanje naročil
Oddelek 2	Merila za ugotavljanje sposobnosti
Člen 39	Osebni položaj kandidata ali ponudnika
Člen 40	Primernost za opravljanje poklicne dejavnosti
Člen 41	Ekonomska in finančna sposobnost
Člen 42	Tehnična in/ali poklicna sposobnost
Člen 43	Standardi za zagotavljanje kvalitete upravljanja sistemov
Člen 44	Standardi za okoljsko upravljanje
Člen 45	Dodatni dokumenti in informacije
Člen 46	Uradni sezname potrjenih gospodarskih subjektov in potrjevanje s strani organov, ustanovljenih po javnem ali zasebnem pravu
Oddelek 3	Oddaja naročila
Člen 47	Merila za izbiro najugodnejše ponudbe
Člen 48	Uporaba elektronskih dražb
Člen 49	Neobičajno nizke ponudbe
NASLOV III	PRAVILA, KI SE UPORABLJAJO ODDAJANJE NAROČIL PODIZVAJALCEM
POGLAVJE I	Naročila podizvajalcem, ki jih oddajo izbrani ponudniki, ki niso naročniki
Člen 50	Področje uporabe
Člen 51	Načela
Člen 52	Pragovi in pravila objavljanja
Člen 53	Merila za priznanje sposobnosti podizvajalcem
POGLAVJE II	Naročila podizvajalcem, ki jih oddajo izbrani ponudniki, ki so naročniki
Člen 54	Pravila, ki se uporabijo
NASLOV IV	PRAVILA, KI SE UPORABIJO ZA REVIZIJO
Člen 55	Področje uporabe in dostop do revizijskih postopkov
Člen 56	Zahteve za revizijske postopke

Člen 57	Obdobje mirovanja
Člen 58	Odstopanja od obdobja mirovanja
Člen 59	Roki za vložitev zahtevka za revizijo
Člen 60	Neveljavnost
Člen 61	Kršitve tega naslova in alternativne kazni
Člen 62	Roki
Člen 63	Popravni mehanizem
Člen 64	Vsebina obvestila o prostovoljni predhodni preglednosti
NASLOV V	STATISTIČNE OBVEZNOSTI, IZVRŠILNA POOBLASTILA IN KONČNE DOLOČBE
Člen 65	Statistične obveznosti
Člen 66	Vsebina statističnega poročila
Člen 67	Svetovalni odbor
Člen 68	Sprememba pragov
Člen 69	Spremembe
Člen 70	Spremembe Direktive 2004/17/ES
Člen 71	Spremembe Direktive 2004/18/ES
Člen 72	Prenos
Člen 73	Pregled in poročanje
Člen 74	Začetek veljavnosti
Člen 75	Naslovniki
PRILOGE	
Priloga I	Storitve iz členov 2 in 15
Priloga II	Storitve iz členov 2 in 16
Priloga III	Opredelitev nekaterih tehničnih specifikacij iz člena 18
Priloga IV	Informacije, ki jih je treba navesti v obvestilih iz člena 30
Priloga V	Informacije, ki jih je treba navesti v obvestilih o podizvajanju iz člena 52
Priloga VI	Značilnosti objave
Priloga VII	Registri
Priloga VIII	Zahteve v zvezi z opremo za elektronsko sprejemanje prijav za sodelovanje in ponudb

NASLOV I

OPREDELITEV POJMOV, PODROČJE UPORABE IN SPLOŠNA NAČELA

Člen 1

Opredelitev pojmov

Za namene te direktive se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

1. „enotni besednjak javnih naročil“ (Commun Procurement Vocabulary, CPV) pomeni referenčno nomenklaturo za naročila, ki jih oddajo naročniki, sprejeto z Uredbo (ES) št. 2195/2002;
2. „naročila“ pomeni proti plačilu pisno sklenjene pogodbe iz člena 1(2)(a) Direktive 2004/17/ES in člena 1(2)(a) Direktive 2004/18/ES;
3. „naročila gradenj“ pomeni naročila, katerih predmet je bodisi izvedba bodisi projektiranje in izvedba gradbenih del, povezanih z eno od dejavnosti, navedenih v oddelku 45 CPV, ali gradnje ali izvedba gradnje s katerimi koli sredstvi, ki ustreza zahtevam naročnika. „Gradnja“ pomeni izgradnjo objekta visoke ali inženirske gradnje, ki sama po sebi izpolnjuje svojo gospodarsko ali tehnično funkcijo;
4. „naročila blaga“ pomeni naročila, razen naročil gradnje, katerih predmet je nakup, zakup, najem ali nakup na obroke, z možnostjo odkupa proizvodov ali brez te možnosti.

Naročilo, katerega predmet je nabava proizvodov in dodatno namestitvena in inštalacijska dela, se obravnava kot „naročilo blaga“;
5. „naročila storitve“ pomeni naročila, ki niso naročila gradnje ali blaga in katerih predmet je opravljanje storitev.

Naročilo, katerega predmet so proizvodi in storitve, velja za „naročilo storitev“, če je vrednost storitev večja od vrednosti proizvodov, ki so vključeni v naročilo.

Naročilo, katerega predmet so storitve in vključujejo dejavnosti iz oddelka 45 CPV, ki so samo dodatek glavnemu predmetu naročila, velja za javno naročilo storitev;
6. „vojaška oprema“ pomeni opremo, ki je specifično načrtovana ali prilagojena za vojaške namene, namenjena uporabi kot orožje, strelivo ali vojaško sredstvo;
7. „občutljiva oprema“, „občutljive gradnje“ in „občutljive storitve“ pomenijo opremo, gradnje in storitve za varnostne namene, ki vključujejo, zahtevajo in/ali obsegajo zaupne informacije;

8. „zaupne informacije“ pomenijo vse informacije ali sredstva, ne glede na njihovo obliko, naravo ali način posredovanja, katerim je bila pripisana določena raven varnostne razvrstitve ali varovanja, in ki v interesu nacionalne varnosti ter v skladu z zakoni in predpisi, ki veljajo v državi članici, zahtevajo zaščito pred neupravičeno pridobitvijo, uničenjem, odstranitvijo, razkritjem, izgubo, ali dostopom s strani vsake osebe brez dovoljenja, ali pred drugo obliko nevarnosti;
9. „uprava“ pomeni državno, regionalno ali lokalno upravo države članice ali tretje države;
10. „kriza“ pomeni razmere, ki jih v državi članici ali v tretji državi povzroči škodljiv dogodek, ki je nedvomno večji od škodljivih dogodkov vsakdanjega življenja in znatno ogrozi ali omeji življenje in zdravje oseb, znatno vpliva na vrednost nepremičnin ali zahteva ukrepe za oskrbo prebivalstva z nujnimi potrebščinami; kriza pomeni tudi razmere, v katerih je takšen škodljiv dogodek obravnavan kot neposredna nevarnost; oboroženi spopadi in vojne so krize za namene te direktive;
11. „okvirni sporazum“ pomeni sporazum med enim ali več naročniki in enim ali več ekonomskimi subjekti, katerega namen je določitev pogojev, s katerimi se urejajo naročila, ki jih je treba oddati med posameznim obdobjem, zlasti v zvezi s ceno in, če je to primerno, predvideno količino;
12. „elektronska dražba“ pomeni ponavljajoči se postopek, ki vključuje elektronsko napravo za predstavitev novih cen, popravljenih navzdol, in/ali novih vrednosti za nekatere sestavne dele ponudb po začetni celotni oceni ponudb in omogoča razvrščanje ponudb z uporabo metod za avtomatsko ocenjevanje.

Posledično nekatera naročila storitev in nekatera naročila gradenj, katerih predmet so intelektualne storitve, kot je načrtovanje gradenj, ne smejo biti predmet elektronskih dražb;
13. „izvajalec gradenj“, „dobavitelj blaga“ in „izvajalec storitev“ pomenijo katero koli pravno ali fizično osebo ali javni subjekt ali skupino teh oseb in/ali organov, ki na trgu ponujajo bodisi izvedbo gradenj in/ali gradbeno delo, proizvode ali storitve;
14. „gospodarski subjekt“ pomeni izvajalca gradenj, dobavitelja blaga ali izvajalca storitev Uporablja se le zaradi poenostavitve besedila;
15. „kandidat“ pomeni gospodarski subjekt, ki je predložil prijavo za sodelovanje v omejenem postopku ali postopku s pogajanjem ali konkurenčnem dialogu;

16. „ponudnik“ pomeni gospodarski subjekt, ki je predložil ponudbo v omejenem postopku ali postopku s pogajanjem ali konkurenčnem dialogu;
17. „naročniki“ pomeni naročnike iz člena 1(9) Direktive 2004/18/ES in naročnika iz člena 2 Direktive 2004/17/ES;
18. „centralni nabavni organ“ pomeni naročnika iz člena 1(9) Direktive 2004/18/ES in člena 2(1)(a) Direktive 2004/17/ES ali evropski javni organ, ki:
- nabavlja blago in/ali storitve, namenjene naročnikom, ali
 - oddaja naročila ali sklepa okvirne sporazume za gradnje, dobave blaga ali storitve, namenjene naročnikom;
19. „omejeni postopki“ pomeni tiste postopke, v katerih lahko kateri koli gospodarski subjekt zahteva sodelovanje in v katerih lahko ponudbo predložijo samo tisti gospodarski subjekti, ki jih naročnik povabi;
20. „postopki s pogajanjem“ pomeni postopke, v katerih naročnik povabi gospodarske subjekte po svoji izbiri in se z enim ali več izmed njih pogaja o pogojih naročila;
21. „konkurenčni dialog“ pomeni postopek, v katerem lahko kateri koli gospodarski subjekt zahteva sodelovanje in v katerem naročnik opravi dialog s kandidati, ki sodelujejo v postopku, s ciljem oblikovati eno ali več primernih možnosti, ki lahko izpolnijo njegove zahteve, in na katerega podlagi so izbrani kandidati povabljeni, da predložijo ponudbo.
- Za namen uporabe postopka iz prvega pododstavka se za naročilo šteje, da je „posebej zapleteno“, če naročnik objektivno ni sposoben:
- opredeliti tehničnih sredstev v skladu s členom 18(3)(b), (c) ali (d), ki bi lahko zadovoljila njegove potrebe ali doseglja cilje, in/ali
 - določiti pravnih in/ali finančnih struktur projekta;
22. „oddaja naročil podizvajalcem“ pomeni sklenitev pisne pogodbe proti plačilu med uspešnim ponudnikom in enim ali več gospodarskimi subjekti z namenom izvršitve te pogodbe, katerega predmet so gradnje, dobava blaga ali izvedba storitev;
23. „povezano podjetje“ pomeni katero koli podjetje, na katerega ima izbrani ponudnik prevladujoči vpliv, neposreden ali posreden, ali katero koli podjetje, ki ima prevladujoči vpliv na izbranega ponudnika ali podjetje, ki je izbrani ponudnik, nanj pa ima prevladujoči vpliv drugo podjetje zaradi lastništva, finančne udeležbe ali predpisov, ki veljajo zanj. Prevladujoč vpliv podjetja se domneva, v kolikor to podjetje neposredno ali posredno glede na drugo podjetje:
- ima večino vpisanega kapitala podjetja,
 - nadzira večino glasov, povezanih z delnicami, ki jih je podjetje izdalo, ali
 - lahko imenuje več kot polovico članov upravnega, vodstvenega ali nadzornega organa podjetja;
24. „pisen“ ali „pisno“ pomeni kateri koli izraz, sestavljen iz besed ali števil, ki se lahko prebere, natisne in nato pošlje. Vključuje lahko informacije, ki se pošiljajo in hranijo z elektronskimi sredstvi;
25. „elektronska sredstva“ pomeni sredstva, ki uporabljajo elektronsko opremo za obdelavo podatkov (vključno z digitalno kompresijo) in shranjevanje podatkov, ki se pošiljajo ter prejemajo po žici, radiu, mikrovalovnih, optičnih sredstvih ali drugih elektromagnetnih sredstvih;
26. „življenjski cikel“ pomeni vse mogoče naknadne stopnje proizvodnje, to je raziskave in razvoj, industrijski razvoj, proizvodnja, popravilo, posodabljanje, spreminjanje, vzdrževanje, logistika, testiranje, umik in uničenje;
27. „raziskave in razvoj“ pomenijo vse dejavnosti, ki vključujejo temeljne raziskave, uporabne raziskave in eksperimentalni razvoj, ki lahko vključuje izdelavo tehnoloških modelov, to so naprave, ki prikazujejo delovanje nove zamisli ali tehnologije v primernem ali reprezentativnem okolju;
28. „civilna nabava“ pomeni naročila, ki niso zajeta s členom 2, ki zadevajo naročilo nevojaških proizvodov, gradenj ali storitev za logistične namene in ki so sklenjene v skladu s pogoji iz člena 17.

Člen 2

Področje uporabe

Ob upoštevanju členov 30, 45, 46, 55 in 296 Pogodbe se ta direktiva uporablja za naročila, ki se oddajo na področju obrambe in varnosti ter katerih predmet so:

- (a) dobava vojaške opreme, pa tudi njenih delov, komponent in/ali sklopov;
- (b) dobava občutljive opreme, pa tudi njenih delov, komponent in/ali sklopov;

- (c) gradnje, blago in storitve, neposredno povezane z opremo, navedeno v točkah (a) in (b) za vse elemente njenega življenjskega cikla;
- (d) gradnje in storitve za specifično vojaške namene ali občutljive gradnje in občutljive storitve.

Člen 3

Mešana naročila

1. Naročilo, katerega predmet so gradnje, blago ali storitve s področja uporabe te direktive in deloma s področja uporabe Direktive 2004/17/ES ali Direktive 2004/18/ES se odda v skladu s to direktivo, pod pogojem, da je oddaja enotnega naročila upravičena iz objektivnih razlogov.

2. Oddaja naročila, katerega predmet so gradnje, blago ali storitve deloma s področja uporabe te direktive in deloma s področja, ki ni področje uporabe te direktive, Direktive 2004/17/ES ali Direktive 2004/18/ES se ne odda v skladu z določbami te direktive pod pogojem, da je oddaja enotnega naročila upravičena iz objektivnih razlogov.

3. Odločitev o oddaji enotnega naročila ne sme biti sprejeta z namenom izključitve naročil iz uporabe te direktive, Direktive 2004/17/ES ali Direktive 2004/18/ES.

Člen 4

Načela oddaje naročil

Naročniki obravnavajo gospodarske subjekte enakopravno in nediskriminatorno ter delujejo na pregleden način.

NASLOV II

PRAVILA O NAROČILIH

POGLAVJE I

Splošne določbe

Člen 5

Gospodarski subjekti

1. Kandidati ali ponudniki, ki po zakonodaji države članice, v kateri so ustanovljeni, smejo opravljati ustrezne storitve, ne smejo biti zavrženi samo z utemeljitvijo, da bi po zakonodaji države članice, v kateri je naročilo oddano, morali biti fizična ali pravna oseba.

Vendar se v primeru naročil storitev in gradenj ter naročil blaga, ki vključujejo dodatne storitve in/ali namestitvena ter inštalacijska dela, lahko od pravnih oseb zahteva, da v ponudbi ali prijavi

za sodelovanje navedejo imena in ustrezno strokovno usposobljenost osebja, ki bo odgovorno za izvedbo zadevnega naročila.

2. Skupine gospodarskih subjektov lahko oddajo ponudbe ali se prijavijo kot kandidati. Od teh skupin se ne sme zahtevati, da zaradi oddaje ponudbe ali predložitve prijave za sodelovanje prevzamejo kako posebno pravno obliko; vendar pa se od izbrane skupine lahko to zahteva, ko ji je bilo naročilo oddano, v kolikor je ta sprememba nujna za uspešno izvedbo naročila.

Člen 6

Obveznost naročnikov glede zaupnosti

Brez poseganja v določbe te direktive, zlasti v določbe glede obveznosti objave oddanih naročil in v zvezi z obveščanjem kandidatov in ponudnikov v skladu s členom 30(3) in členom 35 ter v skladu z nacionalno zakonodajo, ki velja za naročnika, zlasti zakonodajo v zvezi z dostopom do informacij, naročnik v skladu s pogodbenimi obveznostmi ne sme razkriti informacij, ki jih gospodarski subjekti predložijo in označijo kot zaupne; te informacije vključujejo zlasti tehnične in poslovne skrivnosti ter zaupne vidike ponudb.

Člen 7

Varovanje tajnih podatkov

Naročniki lahko gospodarskim subjektom naložijo zahteve, katerih namen je varovanje zaupnih informacij, ki jih sporočijo med postopkom zbiranja ponudb in oddaje naročil. Lahko zahtevajo tudi, da ti gospodarski subjekti zagotovijo, da podizvajalci ravnaajo v skladu s temi zahtevami.

POGLAVJE II

Pragi, centralni nabavni organi in izključitve

Oddelek 1

Pragi

Člen 8

Vrednostni pragi za naročila

Ta direktiva se uporablja za naročila, katerih ocenjena vrednost brez davka na dodano vrednost (DDV) je enaka ali večja od naslednjih pragov:

- (a) 412 000 EUR za naročila blaga in storitev;
- (b) 5 150 000 EUR za naročila gradenj.

Člen 9

Metode za izračun ocenjene vrednosti naročil in okvirnih sporazumov

1. Izračun ocenjene vrednosti naročila temelji na skupnem plačljivem znesku brez DDV, kakor ga je ocenil naročnik. Ta izračun upošteva celotni skupni znesek, vključno s katero koli dodatno možno izbiro in katero koli ponovitev naročila.

Kadar naročnik določi nagrade ali izplačila kandidatom ali ponudnikom, jih upošteva pri izračunu ocenjene vrednosti naročila.

2. Ta ocena mora biti veljavna v trenutku pošiljanja javnega razpisa, kakor je določeno v členu 32(2), ali, v primeru, da takšna objava ni potrebna, v trenutku, ko naročnik začne postopek oddaje naročila.

3. Noben projekt gradnje ali predlagana nabava določene količine blaga in/ali storitev se ne sme ločiti, da bi se tako ustvarila dejansko enaka ločena naročila ali jih drugače deliti s tem, da bi se izognili uporabi te direktive.

4. V zvezi z naročili gradenj izračun ocenjene vrednosti upošteva stroške gradnje in celotno ocenjeno vrednost blaga, potrebna za izvedbo gradenj, ki so ga naročniki dali na voljo izvajalcem.

5. (a) Če lahko iz predlagane gradnje ali nakupa storitev izhaja naročilo, ki se oddaja istočasno v ločenih sklopih, se upošteva celotna ocenjena vrednost vseh teh sklopov.

Če je skupna vrednost sklopov enaka pragu iz člena 8 ali večja od njega, se ta direktiva uporabi za oddajo vsakega posameznega sklopa.

Vendar lahko naročniki odstopijo od te uporabe v zvezi s sklopi, katerih posamezna ocenjena vrednost brez DDV je manjša od 80 000 EUR za storitve ali 1 000 000 EUR za gradnje, če skupna vrednost teh sklopov ni večja kakor 20 % skupne vrednosti vseh sklopov;

(b) Če lahko iz predloga za naročilo podobnega blaga izhajajo naročila, ki se oddajajo istočasno v ločenih sklopih, se upošteva skupna ocenjena vrednost vseh teh sklopov, kadar se uporablja člen 8(a) in (b).

Če je skupna vrednost sklopov enaka pragu iz člena 8 ali večja od njega, se ta direktiva uporabi za oddajo vsakega posameznega sklopa.

Vendar lahko naročniki odstopijo od te uporabe v zvezi s sklopi, katerih ocenjena vrednost brez DDV je manjša od 80 000 EUR, če skupna vrednost teh sklopov ni večja od 20 % skupne vrednosti vseh sklopov.

6. Glede naročil blaga v zvezi z nakupom na obroke, najemom, zakupom ali lizingom, je vrednost, ki se uporabi pri izračunu ocenjene vrednosti naročila, kakor sledi:

(a) pri naročilih za določeno obdobje, kadar je to obdobje 12 mesecev ali manj, celotna ocenjena vrednost za čas trajanja naročila ali, kadar je obdobje daljše od 12 mesecev, celotna vrednost, vključno z ocenjeno preostalo vrednostjo;

(b) v primeru naročil za nedoločeno obdobje ali naročil, za katera obdobja ni mogoče določiti, njihova mesečna vrednost, pomnožena z 48.

7. V primeru naročil blaga ali storitev, ki se redno ponavljajo ali so predvideni za ponovitev v določenem obdobju, se ocenjena vrednost naročila izračuna na podlagi naslednjega:

(a) bodisi celotne dejanske vrednosti zaporednih naročil iste vrste, oddanih v zadnjih 12 mesecih ali v proračunskem letu, prilagojenem, če je to mogoče, da se upoštevajo spremembe količine ali vrednosti, ki bi nastale v obdobju 12 mesecev po prvotni pogodbi; ali

(b) celotne ocenjene vrednosti naročil, ki so si sledila in ki so bila oddana v 12 mesecih po prvi dobavi ali med proračunskim letom, če je daljše od 12 mesecev.

Metoda, ki se uporablja za izračun ocenjene vrednosti naročila, ne sme biti izbrana z namenom, da bi bilo naročilo izločeno iz področja uporabe te direktive.

8. Pri naročilih storitev mora biti vrednost, ki se uporabi kot podlaga za izračun ocenjene vrednosti naročila, kakor sledi:

(a) za naslednje storitve:

(i) za zavarovalniške storitve: višina premije in druge oblike plačil;

(ii) natečaje: honorarji, plačljive provizije in druge oblike plačil;

(b) za naročila storitev brez navedene celotne cene:

(i) v primeru naročil za določeno obdobje, kadar je to obdobje 48 mesecev ali manj: celotna vrednost za njihovo celotno trajanje;

- (ii) v primeru naročil za nedoločeno obdobje ali naročil z obdobjem, daljšim od 48 mesecev: njihova mesečna vrednost, pomnožena z 48.

9. Za okvirne sporazume je ocenjena vrednost, ki se upošteva, najvišja ocenjena vrednost brez DDV vseh naročil, predvidenih za celotno trajanje okvirnega sporazuma.

Oddelek 2

Centralni nabavni organi

Člen 10

Naročila in okvirni sporazumi, ki jih sklenejo centralni nabavni organi

1. Države članice lahko določijo, da lahko naročniki nabavijo gradnje, blago in/ali storitve od ali prek centralnega nabavnega organa ali z njegovo pomočjo.

2. Za naročnike, ki nabavljajo gradnje, blago in/ali storitve od centralnega nabavnega organa ali z njegovo pomočjo v primerih iz člena 1(18), se šteje, da so usklajeni s to direktivo:

- če je z njo usklajen centralni nabavni organ, ali
- kadar centralni nabavni organ ni naročnik, če uporabi pravila o oddaji naročila, ki so skladna z določbami te direktive in če so lahko oddana naročila predmet učinkovitih pravnih sredstev, primerljivih s tistimi iz naslova IV.

Oddelek 3

Izključena naročila

Člen 11

Uporaba izključitev

Pravil, postopkov, programov, sporazumov, ureditev ali pogodb iz tega oddelka ni mogoče uporabiti za izogibanje določbam te direktive.

Člen 12

Naročila, ki se oddajo v skladu z mednarodnimi pravili

Ta direktiva se ne uporablja za naročila, ki jih urejajo:

- (a) posebna postopkovna pravila na podlagi mednarodnega sporazuma ali dogovora, ki je sklenjen med eno ali več državami članicami in eno ali več tretjimi državami;

- (b) posebna postopkovna pravila na podlagi sklenjenega mednarodnega sporazuma ali dogovora, ki se nanaša na stacioniranje vojaških enot in zadeva podjetja v državi članici ali tretji državi;

- (c) posebna postopkovna pravila mednarodne organizacije, ki nabavlja za svoje namene, ali za naročila, ki morajo biti oddana s strani države članice v skladu s temi pravili.

Člen 13

Posebne izključitve

Ta direktiva se ne uporablja za naslednje:

- (a) naročila, za katera bi uporaba določb te direktive zavezovala državo članico, da posreduje informacije, katerih razkritje šteje, da je v nasprotju z bistvenimi interesi njene varnosti;
- (b) naročila za namene obveščevalne dejavnosti;
- (c) naročila, oddana v okviru programa sodelovanja, temelječega na raziskavah in razvoju, v katerem sodelujeta najmanj dve državi članici, za razvoj novega proizvoda, in, kjer je to primerno, kasnejših faz vseh delov življenjskega cikla tega proizvoda. Pri zaključku takega programa sodelovanja izključno med državami članicami, države članice Komisiji sporočijo delež porabe za raziskave in razvoj v razmerju do skupnega stroška programa, sporazum o delitvi stroškov in morebiten predviden delež nabave za vsako državo članico;
- (d) naročila, oddana v tretji državi, vključno za civilno nabavo, ki se izvaja, ko so sile zunaj ozemlja Unije, če jih je treba zaradi operativnih potreb oddati z gospodarskimi subjekti, ki imajo sedež na območju, kjer se izvajajo operacije;
- (e) naročila storitev, katerih predmet je nakup ali najem zemljišč s kakršnimi koli finančnimi sredstvi, že zgrajenih stavb ali drugih nepremičnin ali pravic, ki so z njimi povezane;
- (f) naročila, oddana s strani ene vlade drugi vladi v zvezi z:
- (i) dobavo vojaške opreme ali občutljive opreme,
 - (ii) gradnje in storitve, ki so neposredno vezane na to opremo, ali
 - (iii) gradnje in storitve za specifično vojaške namene ali občutljive gradnje in občutljive storitve;

- (g) storitve na področju arbitraže in sprave;
- (h) finančne storitve, z izjemo zavarovalnih storitev;
- (i) pogodbe o zaposlitvi;
- (j) raziskovalne in razvojne storitve, razen tistih, od katerih ima koristi samo naročnik pri opravljanju svojih lastnih dejavnosti, pod pogojem, da opravljeno storitev v celoti plača naročnik.

Oddelek 4

Posebni režimi

Člen 14

Pridržana naročila

Države članice lahko pridržijo pravico do sodelovanja v postopkih oddaje naročila za podjetja za zaposlovanje invalidov ali določijo, da se ta naročila izvedejo v okviru programov za zaposlovanje invalidov, če je večina zadevnih zaposlenih invalidov, ki zaradi narave ali resnosti invalidnosti ne morejo še naprej opravljati svojega poklica pod običajnimi pogoji.

V objavi razpisa se je treba sklicevati na to določbo.

POGLAVJE III

Ureditev za naročila storitev

Člen 15

Naročila storitev iz seznama v Prilogi I

Naročila, katerih predmet so storitve iz člena 2, ki so vključene na seznam v Prilogi I, se oddajo v skladu s členi 18 do 54.

Člen 16

Naročila storitev iz seznama v Prilogi II

Naročila, katerih predmet so storitve iz člena 2, ki so vključene na seznam v Prilogi II, se lahko oddajo samo v skladu s členom 18 in členom 30(3).

Člen 17

Mešana naročila, ki vključujejo storitve iz seznamov v prilogah I in II

Naročila, katerih predmet so storitve iz člena 2, ki so vključene na seznama tako v Prilogi I kot v Prilogi II, se oddajo v skladu s členi 18 do 54, če je vrednost storitev iz seznama v Prilogi I večja od vrednosti storitev s seznama v Prilogi II. V drugih primerih se naročila oddajo v skladu s členom 18 in členom 30(3).

POGLAVJE IV

Posebna pravila, ki urejajo dokumentacijo o oddaji naročila

Člen 18

Tehnične specifikacije

1. Tehnične specifikacije iz točke 1 Priloge III se navedejo v dokumentaciji o oddaji naročila (objave razpisa, razpisna dokumentacija, opisni ali dodatni dokumenti).

2. Tehnične specifikacije omogočajo enakopraven dostop vsem ponudnikom in ne smejo ustvarjati neupravičenih ovir za odpiranje naročil konkurenci.

3. Brez poseganja v zavezujoča nacionalna tehnična pravila (vključno tista, vezana na varnost proizvodov) ali tehnične zahteve, ki jih mora država članica izpolnjevati na podlagi mednarodnih sporazumov o standardizaciji, da bi se zagotovila interoperabilnost, zahtevana z navedenimi sporazumi, in pod pogoji, da so v skladu s pravom Skupnosti, se tehnične specifikacije določijo:

- (a) ali s sklicevanjem na tehnične specifikacije iz Priloge III ter, po prednostnem vrstnem redu, na:
 - nacionalne civilne standarde, ki so prevzeti po evropskih standardih,
 - evropskih tehničnih soglasjih,
 - skupnih civilnih tehničnih specifikacijah,
 - nacionalnih civilnih standardih, ki prenašajo mednarodne standarde,
 - drugih mednarodnih civilnih standardih,
 - drugih tehničnih referenčnih sistemih, ki so jih določili evropski organi za standardizacijo, ali, če teh ni, druge nacionalne civilne standarde, nacionalna tehnična soglasja ali nacionalne tehnične specifikacije, povezane z načrtovanjem, izračunom in izvedbo gradenj in uporabo proizvodov,
 - civilne tehnične specifikacije, ki izvirajo iz panoge in ki jih panoga priznava, ali
 - nacionalne „obrambne standarde“, opredeljene v točki 3 Priloge III in specifikacije obrambnih sredstev, ki so podobne tem standardom.

Pri vsakem sklicevanju se navedejo besede „ali enakovredni“;

- (b) ali v smislu izvedbenih ali funkcionalnih zahtev; slednje lahko vključujejo okoljske značilnosti.

Vendar morajo biti ti parametri dovolj natančni, da omogočajo ponudnikom opredeliti predmet naročila in da omogočijo naročnikom oddajo naročila;

- (c) ali v smislu izvedbe ali funkcionalnih zahtev iz točke (b) s sklicevanjem na specifikacije iz točke (a), ki je sredstvo, s katerim se izrazi domneva o skladnosti s temi zahtevami glede izvedbe ali funkcionalnimi zahtevami;

- (d) ali s sklicevanjem na tehnične specifikacije iz točke (a) v zvezi z določenimi značilnostmi ter s sklicevanjem na izvedbene ali funkcionalne zahteve iz točke (b) v zvezi z drugimi značilnostmi.

4. V primeru, da naročnik izkoristi možnost sklicevanja na specifikacije iz odstavka 3(a), ne sme zavrniti ponudbe z obrazložitvijo, da proizvodi in storitve, ki so ponujeni, niso skladni s tehničnimi specifikacijami, na katere se sklicuje, če ponudnik v svoji ponudbi s katerimi koli ustreznimi sredstvi in na način, ki je sprejemljiv za naročnika, dokaže, da rešitve, ki jih predlaga, na enak način izpolnjujejo zahteve, določene v tehničnih specifikacijah.

Ustrezno sredstvo bi lahko bila tehnična dokumentacija proizvajalca ali poročilo o preizkusih priznanega organa.

5. Kadar naročnik izkoristi možnost iz odstavka 3, da določi izvedbene ali funkcionalne zahteve, ne sme zavrniti ponudbe za gradnjo, proizvode ali storitve, skladne z nacionalnim standardom, ki prevzema evropski standard, z evropskim tehničnim soglasjem, skupno tehnično specifikacijo, mednarodnim standardom ali tehničnim referenčnim sistemom, ki jih je določil Evropski organ za standardizacijo, če se te tehnične specifikacije nanašajo na izvedbene ali funkcionalne zahteve, ki jih je ta določil.

Ponudnik mora v svoji ponudbi na način, ki je sprejemljiv za naročnika, in z ustreznimi sredstvi dokazati, da gradnja, proizvod ali storitev, ki je skladna s standardom, izpolnjuje izvedbene ali funkcionalne zahteve naročnika.

Ustrezno sredstvo bi lahko bila tehnična dokumentacija proizvajalca ali poročilo o preizkusih priznanega organa.

6. Če naročniki določijo okoljske značilnosti v smislu izvedbenih ali funkcionalnih zahtev iz odstavka 3(b), lahko uporabijo tudi podrobne specifikacije ali po potrebi njene dele v skladu z evropskimi ali (več-)nacionalnimi znaki za okolje ali s katerim koli drugim znakom za okolje, pod pogojem, da:

— so navedene tehnične specifikacije primerne za določitev značilnosti blaga ali storitev, ki so predmet naročila,

— so zahteve za znak pripravljene na podlagi znanstvenih informacij,

— so znaki za okolje sprejeti ob uporabi postopka, v katerem lahko sodelujejo zainteresirane strani, kot so vladni organi, potrošniki, proizvajalci, distributerji in okoljske organizacije, ter

— so na voljo vsem zainteresiranim stranem.

Naročniki lahko navedejo, da se za proizvode in storitve z znakom za okolje predpostavlja skladnost s tehničnimi specifikacijami iz razpisne dokumentacije; sprejeti morajo vsako drugo primerno dokazilo, kot je tehnična dokumentacija proizvajalca ali poročilo o preizkusih priznanega organa.

7. „Priznani organi“ so v skladu s pomenom iz tega člena laboratoriji za testiranje in kalibracijo ter certifikacijski in nadzorni organi, ki so usklajeni z veljavnimi evropskimi standardi.

Naročniki sprejmejo potrdila priznanih organov s sedežem v drugih državah članicah.

8. Če tega ne upravičuje predmet naročila, se tehnične specifikacije ne sklicujejo na posamezno znamko ali vir ali na določeni postopek ali na blagovne znamke, patente, tipe ali posebno poreklo ali proizvodnjo, če bi se s takim navajanjem dajala prednost določenim podjetjem ali določenim proizvodom oziroma bi s tem bila določena podjetja ali določeni proizvodi izločeni. To sklicevanje je izjemoma dovoljeno, če ni mogoče dovolj natančno in razumljivo opisati predmeta naročila v skladu z odstavkoma 3 in 4; pri takem sklicevanju se navedejo besede „ali enakovredni“.

Člen 19

Variante

1. Če je merilo za oddajo ekonomsko najugodnejša ponudba, lahko naročniki dovolijo ponudnikom, da predložijo variante.

2. Naročniki v javnem razpisu navedejo, ali dovoljujejo predložitev variant ali ne. Predložitev variant ni dovoljena brez te navedbe.

3. Naročniki, ki dovolijo predložitev variant, v razpisni dokumentaciji navedejo minimalne zahteve, ki jih variante morajo izpolniti, ter katere koli posebne zahteve za njihovo predložitev.

Obravnavajo se samo variante, ki izpolnjujejo minimalne zahteve naročnikov.

4. V postopkih za oddajo naročila blaga ali storitev naročniki, ki so dovolili predložitev variant, ne smejo zavrniti variante izključno z obrazložitvijo, da bi, če bi bila uspešna, pripeljala bodisi do naročila storitve namesto naročila blaga ali do naročila blaga namesto naročila storitve.

Člen 20

Pogoji za izvedbo naročil

Naročniki lahko določijo posebne pogoje v zvezi z izvajanjem naročila, če so ti pogoji v skladu z zakonodajo Skupnosti in so navedeni v razpisni dokumentaciji (obvestila o naročilu, dokumentacija o oddaji naročila, opisni ali dodatni dokumenti). Namen teh pogojev je zlasti obravnavanje oddajanja naročil podizvajalcem ali zagotavljanje varovanja zaupnih informacij in zanesljivosti oskrbe, ki ju zahteva naročnik v skladu s členi 21, 22 in 23, ali pa upoštevanje okoljskih ali socialnih vidikov.

Člen 21

Oddaja naročil podizvajalcem

1. Uspešen ponudnik lahko izbere podizvajalce za vsako oddajanje naročil podizvajalcem, ki niso zajeta v zahteve iz odstavkov 3 in 4, in zlasti ni treba, da diskriminira morebitne podizvajalce na podlagi narodnosti.

2. Naročnik lahko sam ali na zahtevo države članice od ponudnika zahteva:

- da v svoji ponudbi navede, morebiten delež naročila, ki ga ima namen oddati podizvajalcu, ki je tretja stranka, in morebitne predloge podizvajalcev ter predmet naročila, za katero jih predlaga; in/ali
- naj navede morebitno spremembo na ravni podizvajalca med izvrševanjem naročila.

3. Naročnik lahko sam ali na zahtevo države članice od uspešnega ponudnika zahteva, da uporabi določbe iz naslova III pri vseh ali določenih oddajah naročil, ki jih ima uspešni ponudnik namen oddati podizvajalcem, ki so tretje stranke.

4. Države članice lahko določijo, da ima naročnik možnost ali obveznost, da od uspešnega ponudnika zahteva, da del naročila odda podizvajalcu, ki je tretja stranka. Naročnik, ki naloži tovrstno oddajo naročila podizvajalcu, izrazi minimalni delež v obliki razpona, ki obsega najnižji in najvišji odstotek. Najvišji odstotek ne sme presegati 30 % vrednosti naročila. Razpon je sorazmeren s predmetom in vrednostjo naročila in naravo panoge, ki je vključena, vključno s stopnjo konkurenčnosti na trgu in z ustreznimi tehničnimi sposobnostmi industrijske baze.

Šteje se, da vsak odstotek oddaje naročila podizvajalcu, ki ustreza razponu vrednosti, ki jo določi naročnik, izpolnjuje zahteve oddaje naročila podizvajalcu, ki so določene v tem odstavku.

Ponudniki lahko predlagajo oddajo podizvajalcu delež skupne vrednosti naročila, ki je večji od razpona, ki ga zahteva naročnik.

Naročnik od ponudnikov zahteva, da v svoji ponudbi podrobno navedejo, kateri del ali dele svoje ponudbe nameravajo oddati podizvajalcem ter tako izpolniti zahtevo iz prvega pododstavka.

Naročnik lahko sam ali na zahtevo države članice od ponudnikov zahteva, naj podrobno navedejo tudi, kateri del ali dele svoje ponudbe nameravajo oddati podizvajalcem poleg zahtevanega odstotka, pa tudi že zbrane podizvajalce.

Uspešni ponudniki oddajo naročilo podizvajalcem v skladu z deležem, za katerega naročnik zahteva, da se odda podizvajalcu, v skladu z določbami iz naslova III.

5. V vseh primerih, ko država članica določi, da lahko naročniki zavrnejo podizvajalce, ki jih izbere ponudnik v fazi oddaje glavnega naročila ali uspešen ponudnik med izvrševanjem pogodbe, lahko ta zavrnitev temelji le na merilih, ki so veljala za izbiro ponudnikov za oddajo glavnega naročila. Če naročnik zavrne podizvajalca, mora svojo odločitev pisno obrazložiti ponudniku ali uspešnemu ponudniku ter navesti, zakaj meni, da podizvajalec ne izpolnjuje meril.

6. Zahteve iz odstavkov 2 do 5 se navedejo v objavi oddaje naročila.

7. Odstavki 1 do 5 ne posegajo v vprašanje osnovne odgovornosti gospodarskega subjekta.

Člen 22

Varovanje informacij

V primeru naročil, ki vključujejo, zahtevajo in/ali vsebujejo zaupne informacije, naročnik v razpisni dokumentaciji (obvestila o naročilih, dokumentacija o oddaji naročila, opisni ali dodatni dokumenti) natančno navede vse ukrepe in zahteve, potrebne za zagotavljanje varovanja teh informacij na zahtevani ravni.

V ta namen lahko naročnik zahteva, da ponudba vsebuje med drugim zlasti naslednje podrobnosti:

- (a) zavezo ponudnika in že določenih podizvajalcev, da bodo ustrezno varovali tajnost vseh zaupnih informacij, ki so že v njihovi posesti ali ki bodo prišle v njihovo posest ves čas izvajanja naročila in po odpovedi pogodbe ali njenem poteku, v skladu z zakoni in ostalimi predpisi;
- (b) zavezo ponudnika, da bo pridobil zavezo iz točke (a) od drugih podizvajalcev, če jim bo oddal naročila med izvajanjem pogodbe;
- (c) zadostne informacije o že določenih podizvajalcih, na podlagi katerih naročnik ugotovi, ali ima vsak od njih zahtevane zmogljivosti za ustrezno varovanje tajnosti zaupnih informacij, do katerih imajo dostop ali ki jih morajo predložiti pri izvajanju svojih podizvajalskih dejavnosti;
- (d) zavezo ponudnika, da bo predložil v točki (c) zahtevane informacije za nove podizvajalce, preden odda naročilo.

Ker ni usklajevanja sistemov nacionalnega varnostnega preverjanja na ravni Skupnosti, države članice lahko določijo, da morajo biti ukrepi in zahteve iz drugega pododstavka skladni z njihovimi nacionalnimi določbami o varnostnem preverjanju. Države članice priznajo varnostna potrdila, za katere menijo, da so enakovredna tistim, izdanim v skladu z njihovim nacionalnim pravom, ne glede na možnost izvajanja in upoštevanja nadaljnjih lastnih preiskav, če se to šteje za potrebno.

Člen 23

Zanesljivost oskrbe

Naročnik v razpisni dokumentaciji (obvestila o naročilih, dokumentacija o oddaji naročila, opisni ali dodatni dokumenti) navede svoje zahteve za zanesljivost oskrbe.

Naročnik lahko v ta namen zahteva, da ponudba vsebuje med drugim zlasti naslednje podrobnosti:

- (a) potrdilo ali dokumentacijo, ki na način, ki je sprejemljiv za naročnika, dokaže, da bo ponudnik sposoben izpolniti obveznosti na področju izvoza, prenosa in tranzita blaga, povezanega s pogodbo, vključno s kakršno koli dodatno dokumentacijo iz zadevne države članice ali zadevnih držav članic;
- (b) navedbo, da za proizvode in storitve ali kakršne koli rezultate teh proizvodov in storitev veljajo kakršne koli omejitve glede tega, da jih naročnik zaradi nadzora izvoza ali varnostne ureditve ne sme razkriti, prenesti ali uporabiti;
- (c) potrdilo ali dokumentacijo, ki dokazuje, da organizacija in lokacija ponudnikove oskrbovalne verige omogočata, da izpolni zahteve naročnika glede zanesljivosti oskrbe, ki so določene v dokumentaciji o oddaji naročila, ter zavezo, ki zagotavlja, da morebitne spremembe v oskrbovalni verigi med izvajanjem naročila ne bo oviralo izpolnjevanja teh zahtev;
- (d) zavezo ponudnika, da bo uvedel in/ali vzdrževal zmogljivosti, potrebne za izpolnjevanje morebitne večje potrebe naročnika zaradi krize glede na pogoje, ki bodo dogovorjeni;
- (e) kakršne koli dodatne dokumente od ponudnikovih nacionalnih organov glede izpolnjevanja večjih potreb naročnika, ki bi nastale zaradi krize;
- (f) zavezo ponudnika, da bo zagotavljal vzdrževanje, posodabljanje ali prilagoditve blaga, ki je predmet naročila;
- (g) zavezo ponudnika, da bo naročnika pravočasno obvestil o kakršni koli spremembi v njegovi organizaciji, oskrbovalni verigi ali industrijski strategiji, ki bi lahko vplivala na njegove obveznosti do naročnika;
- (h) zavezo ponudnika, da bo naročniku v skladu s pogoji, ki bodo dogovorjeni, zagotovil vsa posebna sredstva za proizvodnjo nadomestnih delov, komponent, montažnih delov in posebne preskusne opreme, vključno s tehničnimi risbami, licencami in navodili za uporabo, če ne more več zagotoviti tega blaga.

Od ponudnika se ne sme zahtevati, da od države članice pridobi zavezo, ki bi prejudicirala svobodo te države članice, da v skladu z ustreznim mednarodnim pravom ali pravom Skupnosti uveljavlja nacionalna merila za izdajo dovoljenj glede izvoza, prenosa ali tranzita v okoliščinah, ki vladajo v času sprejemanja odločitve o dovoljenju.

Člen 24**Obveznosti v zvezi z davki, varstvom okolja, določbami o zaščiti delovnega mesta in pogoji za delo**

1. Naročnik lahko v razpisni dokumentaciji navede ali ga država članica zaveže, da določi organ ali organe, od katerih lahko kandidat ali ponudnik pridobi ustrezne informacije o obveznosti v zvezi z davki, varovanjem okolja, določbah o zaščiti delovnega mesta in pogojih za delo, ki veljajo v državi članici, regiji kraju ali tretji državi, kjer je treba izvesti gradnje ali opraviti storitve, in veljajo za gradnje, ki se morajo izvesti na kraju samem, ali za storitve, ki se morajo opraviti med izvedbo naročila.

2. Naročnik, ki predloži informacije iz odstavka 1, od ponudnikov zahteva, da navedejo, da so pri pripravi ponudbe upoštevali obveznosti v zvezi z določbami o varstvu pri delu in delovnih pogojih, ki veljajo v kraju, kjer se storitev izvaja.

Prvi pododstavek ne posega v uporabo določb člena 49, ki zadevajo obravnavo neobičajno nizkih ponudb.

POGLAVJE V**Postopki****Člen 25****Postopki, ki se uporabljajo**

Pri oddaji naročil morajo naročniki uporabljati nacionalne postopke, ki so prilagojeni za namene te direktive.

Naročniki lahko oddajo naročila z omejenim postopkom ali postopkom s pogajanjem z objavo obvestila o naročilu.

V okoliščinah iz člena 27 lahko naročniki svoja naročila oddajo s konkurenčnim dialogom.

Naročniki lahko v posebnih primerih in okoliščinah, izrecno navedenih v členu 28, uporabijo postopek s pogajanjem brez objave obvestila o naročilu.

Člen 26**Postopek s pogajanjem z objavo obvestila o naročilu**

1. V postopkih s pogajanjem z objavo obvestila o naročilu se naročniki s ponudniki pogajajo o ponudbah, da bi jih prilagodili

zahtevam, ki so jih navedli v obvestilu o naročilu, dokumentaciji o oddaji naročila in morebitni podporni dokumentaciji, in da bi prišli do najboljše ponudbe v skladu s členom 47.

2. Med pogajanjem morajo naročniki zagotoviti enakopravnost vseh ponudnikov. Zlasti ne smejo ponujati informacij na diskriminacijski način, zaradi katerega bi lahko nekateri ponudniki dobili prednost pred drugimi.

3. Naročniki lahko določijo, da se postopek s pogajanjem opravi v zaporednih fazah, da bi zmanjšali število ponudb, o katerih se je treba pogajati, tako da uporabijo merila za oddajo, navedena v obvestilu o naročilu ali dokumentaciji o oddaji naročila. V obvestilu o naročilu ali dokumentaciji o oddaji naročila naročnik navede, ali je ali ni uporabil te možnosti.

Člen 27**Konkurenčni dialog**

1. V primeru posebej zapletenih naročil lahko države članice določijo možnost, da naročniki uporabijo konkurenčni dialog v skladu s tem členom, če menijo, da uporaba omejenega postopka ali postopka s pogajanjem z objavo obvestila o naročilu ne bo omogočila oddaje naročila.

Naročilo se mora oddati le na podlagi merila za izbiro ekonomsko najugodnejše ponudbe.

2. Naročniki objavijo obvestilo o naročilu z navedbo svojih potreb in zahtev, ki jih določijo v tem obvestilu in/ali v opisnem dokumentu.

3. Naročniki s kandidati, ki so izbrani v skladu z zadevnimi določbami členov 38 do 46, začnejo dialog, katerega cilj je določiti načine, ki so najbolj primerni za zadovoljitev njihovih potreb. V času trajanja dialoga lahko z izbranimi kandidati razpravljajo o vseh vidikih naročila.

V času trajanja dialoga naročniki zagotovijo enakopravnost med ponudniki. Zlasti ne nudijo informacij na diskriminatoren način, zaradi katerega bi lahko nekateri ponudniki dobili prednost pred drugimi.

Naročniki ne smejo drugim udeležencem razkriti predlaganih rešitev ali drugih zaupnih informacij, ki jim jih sporoči kandidat, ki sodeluje v dialogu, brez njegovega soglasja.

4. Naročniki lahko določijo, da se postopek opravi v zaporednih fazah, da bi zmanjšali število rešitev, o katerih je treba razpravljati v fazi dialoga, uporabljajoč merila za ocenjevanje iz obvestila o naročilu ali opisnega dokumenta. V obvestilu o naročilu ali opisnem dokumentu, se navede, da se lahko uporabi ta možnost.

5. Naročnik nadaljuje s tem dialogom, dokler ne najde ene ali več rešitev, ki lahko zadovoljijo njegove potrebe, če je potrebno po primerjavi teh rešitev.

6. Potem ko je podal izjavo, da je dialog zaključen, in je o tem obvestil udeležence, naročnik od njih zahteva, da predložijo končne ponudbe na podlagi rešitve ali rešitev, ki so jih predložili in podrobneje opredelili v času trajanja dialoga. Te ponudbe vsebujejo vse elemente, ki se zahtevajo in so potrebni za izvedbo projekta.

Te ponudbe se lahko na zahtevo naročnika pojasnijo, podrobno opredelijo in izboljšajo. Vendar ta pojasnjevanja, podrobne opredelitve, izboljšave ali dodatne informacije ne smejo pomeniti sprememb osnovnih značilnosti ponudbe ali povabila za oddajo ponudb, kjer bi odstopanja verjetno izkrivljala konkurenco ali imela diskriminatorni učinek.

7. Naročniki ocenijo predložene ponudbe na podlagi meril za ocenjevanje, ki so določena v obvestilu o naročilu ali opisnem dokumentu, ter morajo izbrati ekonomsko najugodnejšo ponudbo v skladu s členom 47.

Naročnik lahko zahteva od ponudnika, za katerega je ugotovljeno, da je predložil ekonomsko najugodnejšo ponudbo, da pojasni vidike svoje ponudbe ali potrdi obveznosti iz ponudbe, če to ne vpliva na spreminjanje bistvenih vidikov ponudbe ali povabila za oddajo ponudb in ne povzroča diskriminacije ali izkrivljanja konkurence.

8. Naročniki lahko določijo cene ali plačila udeležencem v dialogu.

Člen 28

Primeri, v katerih je upravičen postopek s pogajanjem brez predhodne objave obvestila o naročilu

V naslednjih primerih lahko naročniki oddajo naročila v postopku s pogajanjem brez predhodne objave obvestila o naročilu in utemeljijo uporabo tega postopka v obvestilu o oddaji naročila, kot je zahtevano v členu 30(3):

(1) za naročila gradenj, naročila blaga in naročila storitev:

- (a) če v omejenem postopku, postopku s pogajanjem z objavo obvestila o naročilu ali konkurenčnem dialogu ni bila predložena nobena ponudba ali nobena primerna ponudba ali nobena prijava, pod pogojem, da prvotni pogoji naročila niso bili bistveno spremenjeni, in pod pogojem, da se Komisiji pošlje poročilo, če slednja to zahteva;

- (b) v primeru nepravilnih ponudb ali oddaje ponudb, ki so nesprejemljive po nacionalnih določbah, skladnih s členi 5, 19, 21 do 24 in poglavjem VII naslova II, kot odgovor na omejeni postopek, postopek s pogajanjem z objavo ali konkurenčni dialog, če:

- (i) prvotni pogoji naročila niso bistveno spremenjeni, in

- (ii) so v postopku s pogajanjem vključeni vsi ponudniki, vendar samo tisti, ki izpolnjujejo merila iz členov 39 do 46 in so v predhodno izvedenem omejenem postopku ali konkurenčnem dialogu predložili ponudbe v skladu s formalnimi zahtevami za postopek oddaje ponudb;

- (c) kadar nujnost zaradi krize ni združljiva z roki, ki se zahtevajo za omejeni postopek in postopek s pogajanjem z objavo obvestila o naročilu, vključno s skrajšanimi roki iz člena 33(7). To lahko velja na primer za primere iz točke (d) drugega pododstavka člena 23;

- (d) v kolikor je nujno potrebno, kadar iz razlogov izredne nujnosti, ki so jo narekovali dogodki, ki jih zadevni naročnik ni mogel predvideti, ni mogoče upoštevati roka za omejeni postopek ali postopek s pogajanjem z objavo obvestila o naročilu, vključno s skrajšanimi časovnimi roki iz člena 33(7). Okoliščine, zaradi katerih je nastala skrajna nuja, ne smejo v nobenem primeru biti takšne, da bi jih lahko pripisali naročniku;

- (e) kadar se zaradi tehničnih razlogov ali varstva izključnih pravic naročilo lahko zaupa samo enemu določenemu gospodarskemu subjektu;

(2) za naročila storitev in naročila blaga:

- (a) za storitve na področju raziskav in razvoja, ki niso omejene v členu 13;

- (b) ter za proizvode, ki se izdelujejo izključno za namene raziskav in razvoja, z izjemo količinske proizvodnje zaradi preživetja proizvoda na trgu ali povrnitve stroškov raziskav in razvoja;

(3) za naročila blaga:

- (a) ko gre za dodatne nabave blaga prvotnega dobavitelja, ki so namenjene za delno nadomestilo običajnega blaga ali inštalacij ali kot povečanje obsega obstoječega blaga ali inštalacij, če bi zamenjava dobavitelja prisilila naročnika, da nabavi material, ki ima drugačne tehnične lastnosti, kar bi povzročilo neskladnost ali nesorazmerne tehnične težave med obratovanjem in vzdrževanjem.

Trajanje teh naročil in ponavljajočih se naročil ne sme presegati obdobja petih let, razen v izjemnih okoliščinah, ki se določijo z upoštevanjem pričakovane življenjske dobe katerega koli dobavljenega predmeta, instalacije ali sistema ter tehničnih težav, ki jih lahko povzroči zamenjava dobavitelja;

- (b) za blago, ponujeno in kupljeno na blagovnih borzah;

- (c) za nakupe blaga pod posebno ugodnimi pogoji bodisi od dobavitelja blaga, ki zaradi prenehanja dejavnosti, ki gre v dokončno likvidacijo ali od stečajnega upravitelja, če se s tem strinjajo upniki ali po podobnem postopku po nacionalni zakonodaji ali predpisih;

(4) za naročila gradenj in naročila storitev:

- (a) za dodatne gradnje ali storitve, ki niso vključene v prvotno dodeljenem projektu ali v prvotnem naročilu, vendar so zaradi nepredvidenih okoliščin postale potrebne za izvedbo naročila gradenj ali storitev, ki so v tem projektu ali naročilu opisane, pod pogojem, da se naročilo odda gospodarskemu subjektu, ki izvaja prvotno naročilo:

- (i) če teh dodatnih gradenj ali storitev ni mogoče tehnično ali ekonomsko ločiti od prvotnega naročila, ne da bi to naročnikom povzročilo resne težave, ali
- (ii) če so te storitve ali gradnje, čeprav bi se lahko ločile od izvajanja prvotnega naročila, brezpogojno potrebne za njegovo dokončanje.

Vendar skupna vrednost naročil, oddanih za dodatne gradnje ali storitve, ne sme presegati 50 % zneska prvotnega naročila.

- (b) za dodatne gradnje ali storitve, ki predstavljajo ponovitev podobnih gradenj ali storitev, zaupanih istemu gospodarskemu subjektu, ki mu je isti naročnik oddal prvotno naročilo, če so te gradnje ali storitve v skladu z osnovnim projektom, za katerega je prvotno naročilo bilo oddano na podlagi omejenega postopka, postopka s pogajanjem z objavo obvestila o naročilu ali konkurenčnem dialogu.

Že ob povabilu k oddaji ponudb za prvi projekt naročniki objavijo morebitno uporabo tega postopka, pri čemer upoštevajo celotne ocenjene stroške kasnejših gradenj ali storitev, če uporabljajo določbe člena 8.

Ta postopek se lahko uporablja samo pet let po sklenitvi pogodbe o oddaji prvotnega naročila, razen v izjemnih okoliščinah, ki se določijo z upoštevanjem pričakovane življenjske dobe katerega koli dobavljenega predmeta, instalacije ali sistema ter tehničnih težav, ki jih lahko povzroči zamenjava dobavitelja;

- (5) za naročila, povezana z opravljanjem storitev letalskega ali pomorskega prometa za oborožene sile ali varnostne sile, ki se ali se bodo izvajale v tujini, ko mora naročnik zagotoviti te storitve od gospodarskih subjektov, ki jamčijo veljavnost svojih ponudb le za takšna krajša obdobja, da ni mogoče upoštevati časovnega roka za omejeni postopek ali postopek s pogajanjem z objavo obvestila o naročilu, vključno s skrajšanimi časovnimi roki iz člena 33(7).

Člen 29

Okvirni sporazumi

1. Države članice lahko določijo možnost, da naročniki lahko sklenejo okvirne sporazume.

2. Za sklenitev okvirnega sporazuma naročniki upoštevajo postopkovna pravila iz te direktive za vse faze do oddaje naročil na podlagi tega sporazuma. Stranke okvirnega sporazuma se izberejo ob uporabi meril za ocenjevanje v skladu s členom 47.

Naročila na podlagi okvirnega sporazuma se oddajo v skladu s postopki iz odstavkov 3 in 4. Ti postopki se lahko uporabijo le med naročniki in gospodarskimi subjekti, ki so prvotne stranke okvirnega sporazuma.

Pri oddaji naročil na podlagi okvirnega sporazuma stranke v nobenem primeru ne smejo bistveno spreminjati pogojev iz tega okvirnega sporazuma, zlasti ne v primeru iz odstavka 3.

Veljavnost okvirnega sporazuma ne sme biti daljša od sedmih let, razen v izjemnih okoliščinah, ki se določijo z upoštevanjem pričakovane življenjske dobe katerega koli dobavljenega predmeta, instalacije ali sistema ter tehničnih težav, ki jih lahko povzroči zamenjava dobavitelja.

V tako izjemnih okoliščinah naročnik zagotovi primerno utemeljitev za te okoliščine v obvestilu iz člena 30(3).

Naročniki ne smejo uporabljati okvirnih sporazumov neustrezno ali tako, da preprečujejo, omejujejo ali izkrivljajo konkurenco.

3. Če se okvirni sporazum sklene z enim gospodarskim subjektom, se naročila na podlagi tega sporazuma oddajo v skladu s pogoji iz okvirnega sporazuma.

V zvezi z oddajo teh naročil se naročniki lahko v pisni obliki posvetujejo z gospodarskim subjektom, stranko okvirnega sporazuma, in zahtevajo, da po potrebi dopolni svojo ponudbo.

4. Kadar se okvirni sporazum sklene z večjim številom gospodarskih subjektov, morajo biti slednji vsaj trije, v kolikor je število gospodarskih subjektov, ki izpolnjujejo pogoje za udeležbo zadostno in/ali je dovolj sprejemljivih ponudb za uporabo meril za dodelitev.

Naročila na podlagi okvirnih sporazumov, sklenjenih z večjim številom gospodarskih subjektov, se lahko oddajo bodisi:

- ob uporabi pogojev iz okvirnega sporazuma brez ponovnega odpiranja konkurence bodisi,
- kadar vsi pogoji niso določeni v okvirnem sporazumu, po ponovnem odprtju natečaja med strankami na podlagi istih in po potrebi natančneje določenih pogojev ter, če je to primerno, drugih pogojev iz dokumentacije o oddaji naročila okvirnega sporazuma, v skladu z naslednjim postopkom:

- (a) za vsako naročilo, ki ga je treba oddati, se naročniki v pisni obliki posvetujejo z gospodarskimi subjekti, ki so sposobni izvesti naročilo;

- (b) naročniki določijo rok, ki je dovolj dolg, da ponudnikom omogoča predložitev ponudb za vsako posebno naročilo, upoštevajoč dejavnike, kot so zapletenost predmeta naročila in čas, ki je potreben za pošiljanje ponudb;
- (c) ponudbe se predložijo v pisni obliki, s tem, da njihova vsebina ostane zaupna do izteka roka, določenega za odgovor;
- (d) naročniki oddajo vsako naročilo ponudniku, ki je predložil najboljšo ponudbo na podlagi meril za ocenjevanje iz dokumentacije o oddaji naročila okvirnega sporazuma.

POGLAVJE VI

Pravila objavljanja in preglednosti

Oddelek 1

Objava obvestil

Člen 30

Obvestila

1. Naročniki lahko s predhodnim informativnim obvestilom, ki ga objavi Komisija ali sami v svojem „profilu kupca“, kot je opisan v točki 2 Priloge VI, seznanijo javnost:

- (a) pri naročanju blaga, o ocenjeni celotni vrednosti naročil ali okvirnih sporazumov glede na področje proizvoda, ki jih nameravajo oddati oziroma skleniti v naslednjih 12 mesecih.

Področje proizvoda določijo naročniki s sklicevanjem na nomenklaturo CPV;

- (b) pri naročanju storitev, o ocenjeni celotni vrednosti naročil ali okvirnih sporazumov iz vsake kategorije storitev, ki jih nameravajo skleniti v naslednjih 12 mesecih;

- (c) pri naročilu gradenj, o bistvenih značilnostih naročil ali okvirnih sporazumov, ki jih nameravajo oddati ali skleniti.

Obvestilo iz prvega pododstavka se pošlje Komisiji ali objavi v profilu kupca čim prej po odločitvi, ki potrdi projekt, za katerega nameravajo naročniki oddati naročila oziroma skleniti okvirne sporazume.

Naročniki, ki objavijo predhodno informativno obvestilo o svojem profilu kupca, po elektronski poti pošljejo Komisiji obvestilo o objavi predhodnega informativnega obvestila o profilu kupca v skladu z obliko in podrobnimi postopki za pošiljanje objav iz točke 3 Priloge VI.

Objava obvestil iz prvega pododstavka je obvezna le, kadar naročniki uporabijo možnost skrajšanja rokov za sprejemanje ponudb iz člena 33(3).

Ta odstavek se ne uporablja za postopke s pogajanjem brez predhodne objave obvestila o naročilu.

2. Naročniki, ki želijo oddati naročilo ali skleniti okvirni sporazum po omejenem postopku, postopku s pogajanjem z objavo obvestila ali konkurenčnem dialogu, sporočijo svojo namero v obvestilu o naročilu.

3. Naročniki, ki so oddali naročilo ali sklenili okvirni sporazum, pošljejo obvestilo o izidih postopka oddaje naročil najpozneje 48 dni po oddaji naročila ali sklenitvi okvirnega sporazuma.

Če se okvirni sporazumi sklenejo v skladu s členom 29, naročniki niso dolžni poslati obvestila o izidih postopka oddaje naročil za vsako oddajo naročila na podlagi tega sporazuma.

Objava določenih informacij o oddaji naročila ali sklenitvi okvirnega sporazuma se lahko izpusti, če bi objava teh informacij ovirala izvajanje zakona ali bi bila sicer v nasprotju z javnim interesom, zlasti z obrambnimi in/ali varnostnimi interesi, če bi škodila bodisi zakonitim poslovnim interesom javnih ali zasebnih gospodarskih subjektov bodisi posegala v pošteno konkurenco med njimi.

Člen 31

Neobvezna objava

Naročniki lahko objavijo obvestila o naročilih, za katera ne velja zahteva glede objave iz te direktive, v skladu s členom 32.

Člen 32

Oblika in način objave obvestil

1. Obvestila vsebujejo informacije iz Priloge IV in, če je to primerno, katero koli drugo informacijo, za katero naročnik meni, da je koristna, v obliki standardnih obrazcev, ki jih je Komisija sprejela v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 67(2).

2. Obvestila, ki jih naročniki pošiljajo Komisiji, pošljejo bodisi z elektronskimi sredstvi v skladu z obliko in postopki za pošiljanje iz točke 3 Priloge VI ali z drugimi sredstvi. Če se uporablja pospešeni postopek iz člena 33(7), se objave pošljejo bodisi s telefaksom ali z elektronskimi sredstvi v skladu z obliko in postopki za pošiljanje iz točke 3 Priloge VI.

Obvestila se objavijo v skladu s tehničnimi lastnostmi objave iz točke 1(a) in (b) Priloge VI.

3. Obvestila, ki se pošiljajo z elektronskimi sredstvi v skladu z obliko in postopki za pošiljanje iz točke 3 Priloge VI, se objavijo najpozneje pet dni po pošiljanju.

Obvestila, ki se ne pošiljajo z elektronskimi sredstvi v skladu z obliko in postopki za pošiljanje iz točke 3 Priloge VI, se objavijo najpozneje 12 dni po pošiljanju ali v primeru pospešenega postopka iz člena 33(7) najpozneje pet dni po pošiljanju.

4. Obvestila o naročilih se objavijo v celoti v uradnem jeziku Skupnosti, ki ga izbere naročnik, pri čemer ta izvirna jezikovna različica predstavlja edino verodostojno besedilo. V drugih uradnih jezikih se objavi povzetek pomembnih elementov vsakega obvestila.

Stroške, ki jih ima Komisija z objavo takšnih obvestil, krije Skupnost.

5. Obvestila in njihova vsebina ne smejo biti objavljena na nacionalni ravni ali v profilu kupca pred datumom pošiljanja Komisiji.

Obvestila, ki jih naročnik objavi na nacionalni ravni, ne vsebujejo informacij, ki niso navedene v objavah, poslanih Komisiji ali ki niso objavljene o profilu kupca v skladu s prvim pododstavkom člena 30(1), navedejo pa datum pošiljanja obvestila Komisiji ali njegove objave v profilu kupca.

Predhodna informativna obvestila ne smejo biti objavljena v profilu kupca, preden je Komisiji poslano obvestilo o njihovi objavi v tej obliki; v njih se navede datum tega pošiljanja.

6. Vsebina obvestil, ki se ne pošiljajo z elektronskimi sredstvi v skladu z obliko in postopkom za pošiljanje iz točke 3 Priloge VI, je omejena na približno 650 besed.

7. Naročniki morajo biti zmožni predložiti dokazilo o datumih pošiljanja objav.

8. Komisija izda naročniku potrdilo o objavi poslanih informacij z navedbo datuma takšne objave. To potrdilo je dokazilo o objavi.

Oddelek 2

Roki

Člen 33

Roki za sprejemanje prijav za sodelovanje in za sprejemanje ponudb

1. Naročniki pri določanju rokov za sprejemanje ponudb ali prijav za sodelovanje upoštevajo zlasti zapletenost naročila in čas, ki je potreben se pripravo ponudb, brez poseganja v minimalne roke, ki jih določa ta člen.

2. V omejenih postopkih, postopkih s pogajanjem z objavo obvestila o naročilu in uporabe konkurenčnega dialoga je minimalni rok za sprejemanje prijav za sodelovanje 37 dni od dneva pošiljanja obvestila o naročilu.

V primeru omejenih postopkov je minimalni rok za sprejemanje ponudb 40 dni od datuma pošiljanja povabila za oddajo ponudb.

3. Ko naročniki objavijo predhodno informativno obvestilo, se praviloma lahko minimalni rok za sprejemanje ponudb po drugem pododstavku odstavka 2 skrajša na 36 dni, vendar v nobenem primeru na manj kakor 22 dni.

Rok teče od datuma, na katerega je bilo poslano povabilo za oddajo ponudb.

Skrajšani roki iz prvega pododstavka se dovolijo pod pogojem, da predhodno informativno obvestilo vsebuje vse informacije, ki se zahtevajo za obvestilo o naročilu iz Priloge V, v kolikor so te informacije na voljo ob objavi obvestila in če je bilo predhodno informativno obvestilo poslano v objavo najmanj 52 dni in največ 12 mesecev pred datumom pošiljanja obvestila o naročilu.

4. Kadar se obvestila pripravijo in pošiljajo z elektronskimi sredstvi v obliki in po postopkih za pošiljanje iz odstavka 3 Priloge VI, se lahko rok za sprejemanje prijav za sodelovanje iz prvega pododstavka odstavka 2 skrajša za sedem dni.

5. Roki za sprejemanje ponudb iz drugega pododstavka odstavka 2 se lahko skrajšajo za pet dni, če naročnik po elektronski poti ponuja neomejen in celovit neposreden dostop do dokumentacije o oddaji naročila in vseh dodatnih dokumentov od

datuma objave v skladu s Prilogo VI, pri čemer navede v besedilu objave internetni naslov, na katerem so ti dokumenti dostopni.

To skrajšanje se lahko doda tistim iz odstavka 4.

6. Če se zaradi kakršnega koli razloga dokumentacija o oddaji naročila in dodatni dokumenti ali dodatne informacije, čeprav so bile pravočasno zahtevane, ne predložijo v rokih iz člena 34 ali če se ponudbe lahko predložijo šele po obisku lokacije ali po pregledu dokumentov, ki dopolnjujejo dokumentacijo o oddaji naročila, na kraju samem, se roki za sprejemanje ponudb podaljšajo, tako da se lahko vsi zadevni gospodarski subjekti seznaniijo z vsemi informacijami, ki so potrebne za pripravo ponudb.

7. Kadar se v omejenih postopkih in postopkih s pogajanjem z objavo obvestila o naročilu zaradi nujnosti izkaže, da se roki iz tega člena ne morejo upoštevati, lahko naročniki določijo:

- rok za sprejemanje prijav za sodelovanje, ki ne sme biti krajši od 15 dni od dneva pošiljanja obvestila o naročilu ali krajši od 10 dni, če je bilo obvestilo poslano z elektronskimi sredstvi v skladu z obliko in postopkom za pošiljanje objav iz točke 3 Priloge VI, in
- v primeru omejenih postopkov rok za sprejemanje ponudb, ki ni krajši od 10 dni od datuma povabila k oddaji ponudb.

Oddelek 3

Vsebina in načini pošiljanja informacij

Člen 34

Povabilo k oddaji ponudbe, pogajanjem ali dialogu

1. V omejenih postopkih, postopkih s pogajanjem z objavo obvestila o naročilu in konkurenčnem dialogu naročniki hkrati v pisni obliki povabijo izbrane kandidate, da oddajo svoje ponudbe ali da začnejo s pogajanjem, v primeru konkurenčnega dialoga pa, da sodelujejo v dialogu.

2. Povabilo kandidatov vsebuje bodisi:

- izvod razpisne dokumentacije ali opisnega dokumenta in kateri koli dodatni dokument, ali
- navedbo dostopa do dokumentov iz prve alinee, če so neposredno dostopni z elektronskimi sredstvi v skladu s členom 33(5).

3. Če ima dokumentacijo o oddaji naročila, opisni dokument in/ali dodatne dokumente drug subjekt in ne naročnik, ki je zadalžen za postopek oddaje naročil, se v povabilu navedejo naslov, na katerem je mogoče zahtevati to dokumentacijo ter, če je to primerno, skrajni rok, do katerega se ti dokumenti lahko zahtevajo, znesek, ki ga je treba plačati za pridobitev dokumentov, in plačilni postopki. Pristojna služba pošlje to dokumentacijo gospodarskemu subjektu takoj po prejemu zahteve.

4. Naročnik ali pristojna služba pošlje dodatne informacije v zvezi z dokumentacijo o naročilu, opisnim dokumentom in/ali dodatnimi dokumenti najmanj šest dni pred iztekom roka za sprejemanje ponudb, pod pogojem, da je to zahtevano pravočasno. V omejenem ali pospešenem postopku s pogajanjem je ta rok štiri dni.

5. Povabilo poleg elementov iz odstavkov 2, 3 in 4 vsebuje vsaj:

- (a) sklicevanje na objavljeno obvestilo o naročilu;
- (b) skrajni rok za sprejemanje ponudb, naslov, na katerega morajo biti ponudbe poslane, ter jezik ali jeziki, v katerih morajo biti sestavljene. V postopku s konkurenčnim dialogom teh informacij ne bo v povabilu k sodelovanju v dialogu, marveč v povabilu k oddaji ponudbe;
- (c) v primeru konkurenčnega dialoga datum in naslov, ki sta določena za začetek dialoga, ter jezik ali jezike, ki jih je treba uporabljati;
- (d) sklicevanje na vse morebitne priloge (dokumentov), ki jih je treba oddati bodisi kot dodatek preverljivim izjavam ponudnika v skladu s členom 38 ali kot dodatek informacijam iz navedenega člena ter v skladu s pogoji iz členov 41 in 42;
- (e) relativni pomen meril za oddajo naročila ali, če je to primerno, padajoče zaporedje po pomembnosti meril, uporabljenih za določitev ekonomsko najugodnejše ponudbe, če niso navedena v obvestilu o naročilu, razpisni dokumentaciji ali opisnem dokumentu.

Člen 35

Obveščanje kandidatov in ponudnikov

1. Naročniki čim prej obvestijo kandidate in ponudnike o sprejetih odločitvah v zvezi z oddajo naročila ali sklenitvijo okvirnega sporazuma, vključno z razlogi za odločitev, da ne oddajo naročila ali ne sklenejo okvirnega sporazuma, za katerega je bil objavljen javni razpis, ali da ponovno začnejo postopek; naročniki te informacije ponudijo v pisni obliki, če se take informacije od njih zahtevajo.

2. Na zahtevo zainteresirane stranke naročnik ob upoštevanju odstavka 3 v čim krajšem času in najpozneje v petnajstih dneh po prejemu pisnega zahtevka obvesti:

- (a) vsakega neuspešnega kandidata o razlogih za zavrnitev njegove prijave,
- (b) vsakega neuspešnega ponudnika o razlogih za zavrnitev njegove ponudbe, vključujoč zlasti razloge v zvezi s primeri iz člena 18(4) in (5), razloge za svojo odločitev o neenakovrednosti ali za svojo odločitev, da gradnje, blago ali storitve ne izpolnjujejo izvedbenih ali funkcionalnih zahtev ter, v primerih iz členov 22 in 23, razloge za svojo odločitev o neupoštevanju zahtev o varovanju informacij in zanesljivosti oskrbe;
- (c) vsakega ponudnika, ki je oddal sprejemljivo ponudbo, ki je bila zavrnjena, o lastnostih in relativnih prednostih izbrane ponudbe ter o imenu izbranega ponudnika ali strank okvirnega sporazuma.

3. Naročniki se lahko odločijo, da ne sporočijo nekaterih informacij iz odstavka 1 v zvezi z oddajo naročila ali sklenitvijo okvirnega sporazuma, če bi njihovo razkritje oviralo izvajanje zakonodaje, bilo v nasprotju z javnim interesom, zlasti obrambnimi in/ali varnostnimi interesi, škodilo zakonitim poslovnim interesom javnih ali zasebnih gospodarskih subjektov ali oviralo pošteno konkurenco med njimi.

Oddelek 4

Sporočanje

Člen 36

Pravila, ki se uporabljajo za sporočanje

1. Vsa sporočila in izmenjava informacij iz tega naslova se lahko pošiljajo po pošti, faksu, z elektronskimi sredstvi v skladu z odstavkoma 4 in 5, po telefonu v primerih in okoliščinah iz odstavka 6 ali ob uporabi kombinacije teh sredstev, kot jih izbere naročnik.

2. Izbrana sredstva sporočanja morajo biti splošno dostopna in ne smejo omejevati gospodarskih subjektov pri dostopu do postopka oddaje naročil.

3. Sporočanje ter izmenjava in shranjevanje informacij se izvedejo tako, da se zagotovi varovanje celovitosti podatkov ter zaupnosti prijav za sodelovanje in ponudb, in da naročnik pregleda vsebino prijav za sodelovanje in ponudb šele po izteku roka za njihovo oddajo.

4. Orodja, ki se uporabijo za sporočanje po elektronski poti, kakor tudi njihove tehnične lastnosti morajo biti nediskriminatorna, splošno dostopna in interoperabilna z informacijskimi in komunikacijskimi tehnološkimi proizvodi v splošni uporabi.

5. Za naprave za elektronsko pošiljanje in sprejemanje ponudb ter naprave za elektronsko sprejemanje prijav za sodelovanje se uporabljajo naslednja pravila:

- (a) informacije v zvezi s podrobnostmi, ki so potrebne za elektronsko oddajo ponudb in prijav za sodelovanje, vključno s šifro, so na voljo zainteresiranim stranem. Poleg tega so naprave za elektronsko sprejemanje ponudb in prijav za sodelovanje v skladu z zahtevami iz Priloge VIII;
- (b) države članice lahko v skladu s členom 5 Direktive 1999/93/ES zahtevajo, da se elektronskim ponudbam doda izpolnjeni elektronski podpis v skladu z odstavkom 1 navedene direktive;
- (c) države članice lahko uvedejo ali obdržijo prostovoljne sisteme akreditacije, katerih cilj je izboljšanje ravni storitev v zvezi s certificiranjem teh naprav;
- (d) kandidati se obvežejo, da bodo pred iztekom roka za oddajo ponudb ali prijav za sodelovanje predložili dokumente, potrdila in izjave iz členov 39 do 44 in 46, če ne obstajajo v elektronski obliki.

6. Za pošiljanje prijav za sodelovanje se uporabljajo naslednja pravila:

- (a) prijave za sodelovanje v postopkih za oddajo naročil se lahko oddajo v pisni obliki ali po telefonu;
- (b) pri telefonskih prijavah za sodelovanje se mora poslati pisna potrditev pred iztekom roka za njihovo sprejemanje;
- (c) naročniki lahko zahtevajo, da se prijave za sodelovanje, poslane po faksu, morajo potrditi po pošti ali z elektronskimi sredstvi, če je to potrebno za namene zakonitega dokaza. Vsako tako zahtevo skupaj z rokom za pošiljanje potrditve po pošti ali z elektronskimi sredstvi mora naročnik navesti v obvestilu o naročilu.

Oddelek 5

Poročila

Člen 37

Vsebina poročil

1. Naročniki za vsako naročilo ali okvirni sporazum pripravijo pisno poročilo v potrditev, da je bil postopek izbire izveden pregledno in nediskriminatorno, ki vsebuje vsaj naslednje:

- (a) ime in naslov naročnika, predmet in vrednost naročila ali okvirnega sporazuma;
- (b) izbrani postopek oddaje naročila;
- (c) v primeru konkurenčnega dialoga okoliščine, ki upravičujejo uporabo tega postopka;
- (d) v primeru postopka s pogajanjem brez predhodne objave obvestila o naročilu, razloge iz člena 28, ki upravičujejo uporabo tega postopka; če je to primerno, utemeljitev za prekoračitev rokov iz drugega pododstavka člena 28(3)(a) in tretjega pododstavka člena 28(4)(b) in utemeljitev za prekoračitev omejitve na 50 % iz drugega pododstavka člena 28(4)(a);
- (e) če je primerno, razloge, ki upravičujejo trajanje okvirnega sporazuma, ki presega sedem let;
- (f) imena uspešnih kandidatov in obrazložitev njihovega izbora;
- (g) imena izključenih kandidatov in obrazložitev njihove zavrnitve;
- (h) obrazložitev za zavrnitev ponudb;
- (i) ime uspešnega ponudnika in razloge, za izbiro njegove ponudbe, ter, če je to znano, delež naročila ali okvirnega sporazuma, ki ga uspešni ponudnik namerava ali ga bo moral oddati v podizvajanje tretjim osebam;
- (j) če je potrebno, razloge, zakaj je naročnik odločil, da ne odda naročila ali sklne okvirnega sporazuma.

2. Naročniki sprejmejo ustrezne ukrepe za dokumentiranje poteka postopkov za oddajo naročila, ki se izvajajo z elektronskimi sredstvi.

3. Poročilo ali njegove najpomembnejše sestavine se sporočijo Komisiji, če slednja to zahteva.

POGLAVJE VII

Vodenje postopka

Oddelek 1

Splošne določbe

Člen 38

Preverjanje sposobnosti in izbor udeležencev ter oddajanja naročil

1. Naročila se oddajajo na podlagi meril za ocenjevanje iz členov 47 in 49, ob upoštevanju člena 19, potem ko naročniki preverijo sposobnost gospodarskih subjektov, ki niso izključeni po členih 39 in 40, v skladu s pogoji za udeležbo glede na gospodarski in finančni položaj, strokovno in tehnično znanje ali sposobnost iz členov 41 do 46 ter, če je potrebno, v skladu z nediskriminatornimi pravili in kriteriji iz odstavka 3.

2. Naročniki lahko od kandidatov zahtevajo minimalno stopnjo usposobljenosti v skladu s členoma 41 in 42.

Količina informacij iz členov 41 in 42 ter zahtevane minimalne stopnje usposobljenosti za posamezno naročilo morajo biti povezane in sorazmerne s predmetom naročila.

Te minimalne stopnje se navedejo v obvestilu o naročilu.

3. V omejenih postopkih, postopkih s pogajanjem z objavo obvestila o naročilu in konkurenčnem dialogu lahko naročniki omejijo število primernih kandidatov, ki jih bodo povabili, da oddajo ponudbe ali sodelujejo v dialogu. V tem primeru:

- naročniki v obvestilu o naročilu navedejo objektivna in nediskriminatorna merila ali pravila, ki jih nameravajo uporabiti, minimalno število kandidatov, ki jih nameravajo povabiti, ter, če je to primerno, njihovo maksimalno število. Minimalno število kandidatov, ki jih nameravajo povabiti, ne sme biti manj kot tri;
- tako naročniki povabijo vsaj toliko kandidatov, kolikor je bilo vnaprej določeno kot minimum, če je na voljo zadostno število ustreznih kandidatov.

Če je število kandidatov, ki izpolnjujejo pogoje za udeležbo in minimalne stopnje sposobnosti, manjše kakor minimalno število, lahko naročniki nadaljujejo s postopkom tako, da povabijo kandidata oziroma kandidate, ki imajo zahtevane sposobnosti.

Če naročniki meni, da je število primernih kandidatov prenizko za zagotovitev pristne konkurence, lahko začasno prekine postopek in ponovno objavi začetno obvestilo o naročilu v skladu s členoma 30(2) in 32 ter določi nov rok za oddajo prijav za sodelovanje.

V tem primeru so kandidati, izbrani po prvi objavi, in kandidati, izbrani po drugi objavi, povabljeni v skladu s členom 34. Ta možnost ne posega v zmožnost naročnika, da prekliče tekoči postopek za oddajo naročila in sproži nov postopek.

4. V okviru postopka za oddajo naročila naročnik ne sme vključiti gospodarskih subjektov, ki se niso prijaviли za sodelovanje, ali kandidatov, ki nimajo zahtevanih sposobnosti.

5. Če naročniki uporabijo možnost zmanjšanja števila rešitev, o katerih je treba razpravljati, ali ponudb, o katerih se je treba pogajati, kakor je določeno v členih 26(3) in 27(4), to storijo ob uporabi meril za ocenjevanje, ki so navedena v obvestilu o naročilu ali dokumentaciji o oddaji naročila. V končni fazi dobljeno število zagotavlja pristno konkurenco, če je dovolj rešitev ali primernih kandidatov.

Oddelek 2

Merila za priznanje sposobnosti

Člen 39

Osební položaj kandidata ali ponudnika

1. Vsak kandidat ali ponudnik, ki mu je zaradi enega ali več razlogov navedenih spodaj, izrečena pravnomočna sodba, s katero je naročnik seznanjen, je izključen iz postopka oddaje naročila:

- (a) sodelovanje v hudodelskih združbah iz člena 2(1) Skupnega ukrepa 98/733/PNZ ⁽¹⁾;
- (b) korupcija iz člena 3 Akta z dne 26. maja 1997 ⁽²⁾ oziroma v členu 2(1) Okvirnega sklepa 2003/568/PNZ ⁽³⁾;

⁽¹⁾ Skupni ukrep 98/733/PNZ z dne 21. decembra 1998 o kaznivosti udeležbe v hudodelski združbi v državah članicah Evropske unije (UL L 351, 29.12.1998, str. 1).

⁽²⁾ Akt Sveta z dne 26. maja 1997 o pripravi Konvencije o boju proti korupciji uradnikov Evropskih skupnosti ali uradnikov držav članic Evropske unije na podlagi člena K.3(2)(c) Pogodbe o Evropski uniji (UL C 195, 25.6.1997, str. 1).

⁽³⁾ Okvirni sklep Sveta 2003/568/PNZ z dne 22. julija 2003 o boju proti korupciji v zasebnem sektorju (UL L 192, 31.7.2003, str. 54).

- (c) goljufija v smislu člena 1 Konvencije o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti ⁽¹⁾;
- (d) teroristična kazniva dejanja ali kazniva dejanja, povezana s terorističnimi dejavnostmi, kot so opredeljena v členu 1 oziroma členu 3 Okvirnega sklepa 2002/475/PNZ ⁽²⁾ ali spodbujanje, pomoč oziroma podpora in poskus, kot so opredeljeni v členu 4 navedenega okvirnega sklepa;
- (e) pranje denarja in financiranje terorizma, kot sta opredeljena v členu 1 Direktive 2005/60/ES ⁽³⁾.

Države članice določijo izvedbene pogoje za ta odstavek v skladu s svojo nacionalno zakonodajo in ob upoštevanju zakonodaje Skupnosti.

Določijo lahko tudi odstopanje od zahteve iz prvega pododstavka zaradi prevladujočih zahtev v splošnem interesu.

Za namene tega odstavka naročniki, kadar je primerno, zahtevajo od kandidatov ali ponudnikov, da predložijo dokumente iz odstavka 3, ter lahko v primeru dvomov v zvezi z osebnim položajem teh kandidatov ali ponudnikov zaprosijo pristojne organe, da pridobijo vse informacije o osebnem položaju zadevnih kandidatov ali ponudnikov, za katere menijo, da so potrebni. Če informacije zadevajo kandidata ali ponudnika s sedežem v državi, ki ni država naročnika, lahko naročnik zaprosi pristojne organe za sodelovanje. Ob upoštevanju nacionalne zakonodaje države članice, kjer imajo kandidati ali ponudniki sedež, se te zahteve nanašajo na pravne in/ali fizične osebe, vključujoč, če je to primerno, direktorje družbe in katero koli drugo osebo, pooblaščen za zastopanje, odločanje ali nadzor v zvezi s kandidatom ali ponudnikom.

2. Vsak gospodarski subjekt je lahko izključen iz postopka oddaje naročila, če:

- (a) je bodisi v stečaju bodisi v postopku likvidacije, kadar z njegovimi posli upravlja sodišče, kadar se je začel postopek z upniki, kadar je opustil poslovno dejavnost ali je v kateri koli podobnem položaju, ki izhaja iz sorodnega postopka po nacionalnih zakonih ali predpisih;
- (b) je bodisi subjekt v postopku za objavo stečaja, naloga za prisilno likvidacijo ali sodne izvedbe ali dogovora z upniki bodisi v drugih podobnih postopkih po nacionalnih zakonih ali predpisih;

- (c) je bil s pravnomočno sodbo v skladu s pravnimi predpisi zadevne države obsojen za prestopke v zvezi s svojim poklicnim ravnanjem, kot recimo kršitev veljavne zakonodaje o izvozu obrambne in/ali varnostne opreme;
- (d) je bil spoznan za krivega zaradi hude poklicne napake, ki je bila dokazana s sredstvi, ki jih naročniki lahko utemeljijo, kot je na primer kršitev obveznosti na področju varovanja informacij ali zanesljivosti oskrbe med prejšnjim naročilom;
- (e) je bilo zanj ugotovljeno, na podlagi kakršnih koli dokazov, vključno z zaupnimi viri podatkov, da ni dovolj zanesljiv, da bi lahko izključili grožnje varnosti države članice;
- (f) ni izpolnjeval obveznosti v zvezi s plačili prispevkov za socialno varnost v skladu z zakonskimi določbami države, kjer ima sedež, ali določbami države naročnika;
- (g) ni izpolnjeval obveznosti v zvezi s plačili davkov v skladu z zakonskimi določbami države, kjer ima sedež, ali določbami države naročnika;
- (h) je kriv resnih zavajajočih razlag pri dajanju informacij, zahtevanih v skladu s tem poglavjem, ali teh informacij ni zagotovil.

Države članice določijo izvedbene pogoje za ta odstavek v skladu s svojo nacionalno zakonodajo in ob upoštevanju zakonodaje Skupnosti.

3. Kot zadosten dokaz, da noben primer iz odstavka 1 ali odstavka 2(a), (b), (c), (f) ali (g) ne velja za gospodarski subjekt, naročniki sprejmejo naslednje:

- (a) v zvezi z odstavkom 1 in odstavkom 2(a), (b) ali (c) predložitev izpisa iz „sodnega registra“ ali, če tega ni, enakovreden dokument, ki ga izda pristojni sodni ali upravni organ v državi izvora ali v državi, iz katere oseba prihaja, in iz katerega je razvidno, da so bile te zahteve izpolnjene;
- (b) v zvezi z odstavkom 2(f) in (g) potrdilo, ki ga je izdal pristojni organ v zadevni državi članici.

Če zadevna država članica takšnih dokumentov ali potrdil ne izdaja ali če dokumenti in potrdila ne zajemajo vseh primerov iz odstavka 1 ter odstavka 2(a), (b) in (c), jih je mogoče nadomestiti z zapriseženo izjavo ali, v državah članicah, kjer ne obstaja določba o zapriseženi izjavi, zapriseženo izjavo zadevne osebe pred pravosodnim ali upravnim organom, notarjem ali pristojnim organom poklicnih ali gospodarskih subjektov v državi izvora ali v državi, iz katere oseba prihaja.

⁽¹⁾ UL C 316, 27.11.1995, str. 49.

⁽²⁾ Okvirni sklep Sveta 2002/475/PNZ z dne 13. junija 2002 o boju proti terorizmu (UL L 164, 22.6.2002, str. 3).

⁽³⁾ Direktiva 2005/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. oktobra 2005 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja in financiranje terorizma (UL L 309, 25.11.2005, str. 15).

4. Države članice določijo državne organe in subjekte, ki so pristojni za izdajo dokumentov, potrdil in izjav iz odstavka 3 in o tem nemudoma obvestijo Komisijo. To obvestilo ne posega v zakonodajo o varstvu podatkov.

Člen 40

Primernost za opravljanje poklicne dejavnosti

Če mora biti kandidat za opravljanje svoje poklicne dejavnosti vpisan v register poklicev ali trgovski register države članice izvora ali države članice, v kateri je registriral dejavnost, se od njega lahko zahteva, da predloži dokazilo o vpisu v ta register, ali da predloži zapriseženo izjavo ali potrdilo iz dela A Priloge VII v zvezi z naročili gradenj, iz dela B Priloge VII v zvezi z naročili blaga ter iz dela C Priloge VII v zvezi z naročili storitev. Seznami, omenjeni v Prilogi VII, so opisni. Države članice obvestijo Komisijo in druge države članice o vseh spremembah svojih registrov in dokazov, omenjenih v teh seznamih.

Če morajo kandidati imeti posebno dovoljenje ali morajo biti člani posebne organizacije, da bi lahko v svoji državi izvora opravljali zadevno storitev, lahko naročnik od njih zahteva, da v postopkih za oddajo naročil storitev predložijo dokazila o tem dovoljenju ali članstvu.

Ta člen ne posega v zakonodajo Skupnosti o svobodi ustanavljanja in svobodi opravljanja storitev.

Člen 41

Ekonomska in finančna sposobnost

1. Kot dokaz o finančnem in gospodarskem položaju gospodarskega subjekta storitve je praviloma možno predložiti eno ali več naslednjih dokazil:

- (a) ustrezne bančne izpiske ali, če je to primerno, dokazilo o zadevnem škodnem zavarovanju poklicnega tveganja;
- (b) bilance stanja ali izvlečke iz bilanc stanja, če zakonodaja države, v kateri je gospodarski subjekt registriran, zahteva objavo bilance stanja;
- (c) računovodski izkaz celotnega prometa podjetja ter, če je to primerno, prometa na področju, ki ga pokriva naročilo za največ tri prejšnja finančna leta, upoštevajoč datum ustanovitve podjetja ali začetka poslovanja gospodarskega subjekta, če so informacije o takšnem prometu na voljo.

2. Gospodarski subjekt se lahko, če je primerno in v zvezi s posameznim naročilom, sklicuje na sposobnosti drugih subjektov, ne glede na pravno naravo povezave z njimi. V tem primeru mora naročniku predložiti dokazilo, da bo imel na voljo potrebna sredstva, na primer za izvedbo posla, ki ga bodo za ta namen opravili ti subjekti.

3. Pod enakimi pogoji se lahko skupina gospodarskih subjektov iz člena 4 sklicuje na sposobnosti sodelujočih s to skupino ali drugih subjektov.

4. Naročniki v obvestilu o naročilu navedejo, katero dokazilo ali dokazila iz odstavka 1 zahtevajo in katera druga dokazila je treba predložiti.

5. Če gospodarski subjekt zaradi katerega koli razloga ne more predložiti dokazil, ki jih zahteva naročnik, lahko svoj ekonomski in finančni položaj dokaže s katerim koli drugim dokumentom, za katerega naročnik meni, da je primeren.

Člen 42

Tehnična in/ali poklicna sposobnost

1. Dokazila o tehnični sposobnosti gospodarskega subjekta se lahko načeloma glede na lastnosti, količino ali pomen gradenj, blaga ali storitev predložijo na naslednje načine:

- (a) (i) s seznamom gradenj, opravljenih v zadnjih petih letih, in s priloženimi potrdili o zadovoljivi izvedbi za najpomembnejše gradnje. V teh potrdilih se navedejo vrednost, datum in kraj opravljenih gradenj z obvezno navedbo, ali so bile opravljene po predpisih stroke in ustrezno zaključene. Pristojni organ, če je to primerno, predloži ta potrdila neposredno naročniku;
- (ii) s seznamom najpomembnejših dobav blaga ali opravljenih storitev načeloma v zadnjih petih letih, skupaj z zadevnimi zneski, datumi in javnimi ali zasebnimi prejemniki. Dokazilo o dobavi blaga in izvajanju storitev se predloži:
 - če je bil prejemnik naročnik, v obliki potrdil, ki jih izda ali sopedpiše pristojni organ,
 - če je bil prejemnik zasebni naročnik, v obliki potrdila kupca ali, če tega ni, v obliki izjave gospodarskega subjekta;

- (b) z navedbo strokovnega osebja ali strokovnih organov, ki bodo sodelovali pri izvedbi naročila, ne glede na to, ali neposredno pripadajo gospodarskemu subjektu ali ne, in zlasti tistih organov, ki so odgovorni za kontrolo kakovosti, ter v primeru naročil gradenj tistih, od katerih lahko naročnik zahteva, da opravijo gradnjo;
- (c) z opisom tehničnih sredstev in ukrepov, ki jih gospodarski subjekt uporablja za zagotovitev kakovosti, ter sredstev podjetja za študije in raziskave, kot tudi notranjih pravil v zvezi z intelektualno lastnino;
- (d) s pregledom – ki ga opravi naročnik ali v njegovem imenu pristojni uradni organ države, v kateri ima gospodarski subjekt sedež, če ta organ s tem soglaša – proizvodnih zmogljivosti dobavitelja blaga ali tehničnih zmogljivosti gospodarskega subjekta ter po potrebi sredstev za študije in raziskave, ki so mu na voljo, ter ukrepov za nadzor kakovosti, ki jih bo izvajal;
- (e) v primeru naročil storitev, gradenj in blaga, ki vključujejo tudi namestitvena ter inštalacijska dela ali storitve, z dokazili o izobrazbi in strokovni sposobnosti gospodarskega subjekta in/ali vodstvenih delavcev podjetja ter zlasti osebe ali oseb, odgovornih za opravljanje storitev ali izvedbo gradnje;
- (f) če gre za naročila gradenj in naročila storitev ter samo v ustreznih primerih, z navedbo ukrepov za okoljsko upravljanje, ki jih bo lahko gospodarski subjekt uporabil med izvajanjem naročila;
- (g) z izjavo o povprečnem letnem številu zaposlenih in številu vodstvenih delavcev izvajalca storitev ali gradenj v zadnjih treh letih;
- (h) z izjavo o orodjih, materialu in tehnični opremi, številu zaposlenih ter znanju in/ali virih oskrbe – skupaj z geografsko lokacijo, če je ta zunaj ozemlja Unije – ki bodo gospodarskemu subjektu na voljo za izvedbo naročila, izpolnjevanje morebitnih večjih potreb naročnika zaradi krize ali za zagotavljanje vzdrževanja, posodobitve ali prilagoditve blaga, ki je predmet naročila;
- (i) v zvezi s proizvodi, ki jih je treba dobaviti, s predložitvijo:
- (ii) potrdil, ki jih izdajo uradne pooblaščen ustanove ali pristojne agencije za kontrolo kvalitete, s katerimi se potrди skladnost izdelkov s tehničnimi specifikacijami ali veljavnimi standardi;
- (j) pri naročilih, ki vključujejo, imajo za posledico in/ali vsebujejo zaupne informacije, dokazil o usposobljenosti za ravnanje s takšnimi informacijami, njihovo skladiščenje in prenašanje na stopnji zaščite, ki jo zahteva naročnik.
- Ker ni usklajevanja sistemov nacionalnega varnostnega preverjanja na ravni Skupnosti, države članice lahko določijo, da morajo bi ti dokazi skladni z ustreznimi določbami njihovih nacionalnih zakonov o varnostnem preverjanju. Države članice priznajo varnostna potrdila, za katere menijo, da so enakovredne tistim, izdanim v skladu z njihovim nacionalnim pravom, ne glede na možnost izvajanja in upoštevanja nadaljnjih lastnih preiskav, če se to šteje za potrebno.
- Naročnik lahko, kadar je primerno, kandidatom, ki še niso opravili varnostnega preverjanja, da več časa, da opravijo takšno preverjanje. V tem primeru v javnem razpisu navede to možnost in določi rok.
- Naročnik lahko od nacionalnega varnostnega organa države kandidata ali imenovanega varnostnega organa te države zahteva, da preveri skladnost prostorov in naprav, ki se bodo lahko uporabili, industrijskih in upravnih postopkov, ki se bodo izvajali, načinov upravljanja informacij in/ali položaja osebja, ki bi se lahko zaposlilo za izvedbo naročila.
2. Gospodarski subjekt se lahko, kadar je primerno in v zvezi s posameznim naročilom, sklicuje na zmogljivosti drugih subjektov, ne glede na pravno naravo povezave z njimi. V tem primeru naročniku predloži dokazilo, da bo imel na voljo potrebna sredstva za izvedbo naročila, na primer s predstavitvijo obveznosti navedenih subjektov, da gospodarskemu subjektu dajo na voljo potrebna sredstva.
3. Pod enakimi pogoji se lahko skupina gospodarskih subjektov iz člena 5 sklicuje na sposobnosti sodelujočih s to skupino ali drugih subjektov.
- (i) vzorcev, opisov in/ali fotografij, katerih verodostojnost se mora potrditi, če to zahteva naročnik;

4. Pri postopkih za oddajo naročil – katerih predmet so dobave blaga, v zvezi s katerim je treba izbrati lokacijo ali opraviti dela instalacij, opravljanje storitev in/ali izvedba gradenj – se lahko sposobnost gospodarskih subjektov, da opravijo storitev ali izvedejo instalacije ali gradnje, oceni zlasti glede na njihove veščine, učinkovitost, izkušnje in zanesljivost.

5. Naročnik v obvestilu navede, katera spričevala iz prvega odstavka je izbral in katera druga spričevala je treba predložiti.

6. Če gospodarski subjekt zaradi katerega koli razloga ne more predložiti dokazil, ki jih zahteva naročnik, lahko svojo tehnično in/ali poklicno sposobnost dokaže s katerim koli drugim dokumentom, za katerega naročnik meni, da je primeren.

Člen 43

Standardi za sisteme vodenja kakovosti

Če naročniki zahtevajo predložitev potrdil, izdanih s strani neodvisnih pooblaščenih organov, ki potrjujejo usklajenost gospodarskega subjekta z nekaterimi standardi za sisteme vodenja kakovosti, se sklicujejo na sisteme vodenja kakovosti, ki temeljijo na ustreznih evropskih standardih, potrjenih s strani neodvisnih pooblaščenih organov, ki so usklajeni z evropskimi standardi v zvezi z izdajanjem akreditacij in potrdil. Naročniki sprejmejo enakovredna potrdila, ki jih izdajo neodvisni pooblaščeni organi s sedežem v drugih državah članicah. Od gospodarskih subjektov sprejmejo tudi druga dokazila o enakovrednih sistemih vodenja kakovosti.

Člen 44

Standardi za okoljsko upravljanje

Če naročniki v primerih iz člena 42(1)(f) zahtevajo predložitev potrdil, izdanih s strani neodvisnih organov, ki potrjujejo usklajenost gospodarskega subjekta z nekaterimi standardi za okoljsko upravljanje, se sklicujejo na Sistem Skupnosti za okoljsko upravljanje in presojanje (EMAS) ali na standarde za okoljsko upravljanje, ki temeljijo na evropskih ali mednarodnih standardih, potrjenih s strani organov, ki so usklajeni bodisi z zakonodajo Skupnosti bodisi ustreznimi evropskimi ali mednarodnimi standardi v zvezi s potrjevanjem. Naročniki sprejmejo enakovredna potrdila, ki jih izdajo organi s sedežem v drugih državah članicah. Od gospodarskih subjektov sprejmejo tudi druga dokazila o enakovrednih ukrepih za okoljsko upravljanje.

Člen 45

Dodatni dokumenti in informacije

Naročnik lahko zahteva od gospodarskih subjektov, da predložijo dodatke k potrdilom, ki se zahtevajo v skladu s členi 39 do 44.

Člen 46

Uradni sezname potrjenih gospodarskih subjektov in potrjevanje s strani organov, ustanovljenih po javnem ali zasebnem pravu

1. Države članice lahko določijo bodisi uradne sezname potrjenih izvajalcev gradenj, dobaviteljev blaga ali izvajalcev storitev bodisi izdajo potrdil s strani certifikacijskih organov, ustanovljenih po javnem ali zasebnem pravu.

Države članice prilagodijo pogoje za vpis na navedene sezname in za izdajo potrdil s strani certifikacijskih organov določbam iz člena 39(1) in (2)(a) do (d) in (h), člena 40, člena 41(1), (4) in (5), člena 42(1)(a) do (i), (2) in (4), člena 43 ter, kadar je primerno, člena 44.

Poleg tega države članice prilagodijo te pogoje tudi členu 41(2) in členu 42(2) glede vlog za vpis, predloženih s strani gospodarskih subjektov, ki pripadajo isti skupini in zahtevajo, da jim druge družbe v skupini dajo na voljo svoja sredstva. V tem primeru morajo gospodarski subjekti organu, ki ureja uradni seznam, predložiti dokazilo, da bodo imeli ta sredstva na voljo med celotnim obdobjem veljavnosti potrdila, ki potrjuje, da so vpisani na uradni seznam in da bodo morale v tem obdobju družbe, na katere se gospodarski subjekti sklicujejo pri svojem vpisu na seznam, ne prekinjeno izpolnjevati zahteve za ugotavljanje sposobnosti iz členov, navedenih v drugem pododstavku.

2. Gospodarski subjekti, ki so vpisani na uradne sezname ali ki imajo potrdilo, lahko za vsako naročilo predložijo naročniku potrdilo o vpisu na seznam, ki ga je izdal naročnik, ali potrdilo, ki ga je izdal pristojni certifikacijski organ. Potrdila navajajo sklicevanja, ki so jim omogočila vpis na seznam/pridobitev potrdila, in uvrstitev iz tega seznama.

3. Vpis na uradne sezname, ki so jih potrdili pristojni organi, ali potrdilo, ki ga je izdal certifikacijski organ za namene naročnikov iz drugih držav članic, ne predstavlja domneve o usposobljenosti, razen v zvezi s členom 39(1) in (2)(a) do (d) in (h), členom 40, členom 41(1)(b) in (c) ter členom 42(1)(a)(i), (b) do (g) v primeru izvajalcev gradenj, členom 42(1)(a)(ii), (b) do (e) in (i) v primeru dobaviteljev blaga in členom 42(1)(a)(ii), (b) do (e) in (g) v primeru izvajalcev storitev.

4. Informacij, ki jih je mogoče razbrati iz vpisa v uradne sezname ali potrdila, se ne sme preverjati brez utemeljitve. Glede plačila prispevkov za socialno varnost in davkov se lahko pri vsakem naročilu od vsakega registriranega gospodarskega subjekta zahteva dodatno potrdilo.

Naročniki drugih držav članic uporabljajo odstavek 3 in prvi pododstavek tega odstavka le za gospodarske subjekte s sedežem v državi članici, ki ima uradni seznam.

5. Za noben vpis gospodarskih subjektov iz drugih držav članic na uradni seznam ali za izdajo potrdil le-tim s strani organov iz odstavka 1 se ne sme zahtevati dodatnih dokazil ali izjav, razen tistih, ki se zahtevajo od nacionalnih gospodarskih subjektov, in v vsakem primeru nobenih dodatnih dokazil ali izjav, razen tistih iz členov 39 do 43 ter, kadar je primerno, člena 44.

Vendar je mogoče, da ta vpis ali izdaja potrdil za gospodarske subjekte iz drugih držav članic ni pogoj za njihovo sodelovanje pri naročilu. Naročniki sprejmejo enakovredna potrdila, ki jih izdajo organi s sedežem v drugih državah članicah. Sprejmejo tudi druga enakovredna dokazna sredstva.

6. Gospodarski subjekti se lahko kadar koli prijavijo za vpis na uradni seznam ali za izdajo potrdila. O odločitvi organa, ki ureja seznam, ali odločitvi pristojnega certifikacijskega organa morajo biti obveščeni v razumno kratkem roku.

7. Certifikacijski organi iz odstavka 1 so organi, ki so usklajeni z evropskimi standardi za izdajo potrdil.

8. Države članice, ki imajo uradne sezname ali certifikacijske organe iz odstavka 1, morajo obvestiti Komisijo in druge države članice o naslovu organa, ki mu je treba poslati vlogo.

Oddelek 3

Oddaja naročila

Člen 47

Merila za izbiro najugodnejše ponudbe

1. Brez poseganja v nacionalne zakone in druge predpise v zvezi s plačilom določenih storitev naročniki naročila oddajo na podlagi naslednjih meril:

- (a) če je naročilo oddano na podlagi ekonomsko najugodnejše ponudbe s stališča naročnika, na podlagi različnih meril, ki so vezana na predmet naročila, na primer kakovosti, cene, tehničnih prednosti, funkcionalnih lastnosti, okoljskih značilnosti, tekočih stroškov, stroškov, ki nastanejo v življenjski dobi proizvoda, stroškovne učinkovitosti, poprodajnih storitev in tehnične pomoči, datuma dobave ter roka za dobavo ali dokončanje del, zanesljivosti oskrbe, interoperabilnosti in operativnih značilnosti; ali
- (b) samo na podlagi najnižje cene.

2. Brez poseganja v tretji pododstavek naročnik – v primeru iz odstavka 1(a) v razpisni dokumentaciji (obvestilo o naročilu, dokumentacija o oddaji naročila, opisni ali dodatni dokumenti) – navede relativni ponder, ki velja za vsako merilo, ki je izbrano za določitev ekonomsko najugodnejše ponudbe.

Ta ponder se lahko izrazi z določitvijo razpona, katerega maksimalni obseg je treba primerno prilagoditi.

Če po mnenju naročnika ponderja meril ni mogoče določiti zaradi dokazljivih razlogov, naročnik – v razpisni dokumentaciji (objave javnega razpisa, dokumentacija o oddaji naročila, opisni ali dodatni dokumenti) – navede merila v padajočem zaporedju njihove pomembnosti.

Člen 48

Uporaba elektronskih dražb

1. Države članice lahko določijo možnost, da naročniki uporabljajo elektronske dražbe.

2. Pri odprtih in omejenih postopkih ali postopkih s pogajanjem po predhodnem obvestilu o naročilu lahko naročniki določijo, da se pred oddajo naročila izvede elektronska dražba, če je mogoče natančno določiti specifikacije naročila.

V enakih okoliščinah se lahko elektronska dražba izvede po ponovnem odpiranju razpisa med strankami okvirnega sporazuma, kakor je določeno v drugi alineji drugega pododstavka člena 29(4).

Elektronska dražba temelji:

- le na cenah, če se naročilo odda ponudniku z najnižjo ceno, ali
 - samo na cenah in/ali novih vrednostih elementov ponudb, navedenih v dokumentaciji o oddaji naročila, če se ponudba odda ekonomsko najugodnejšemu ponudniku.
3. Naročniki, ki se odločijo za uporabo elektronske dražbe, to navedejo v obvestilu o naročilu.

Dokumentacija o oddaji naročila vsebuje med drugim naslednje podrobnosti:

- (a) elemente, katerih vrednost bo predmet elektronske dražbe, če so ti elementi merljivi in se lahko izrazijo v številkah ali odstotkih;
- (b) morebitne omejitve vrednosti, ki jih je mogoče predložiti, kot izhajajo iz specifikacij predmeta naročila;

- (c) informacije, ki bodo na voljo ponudnikom med potekom elektronske dražbe, ter, če je to primerno, kdaj jim bodo na voljo;
- (d) ustrezne informacije v zvezi s postopkom elektronske dražbe;
- (e) pogoje, pod katerimi bodo ponudniki lahko dražili, in zlasti minimalne razlike, ki se po potrebi zahtevajo pri dražitvi;
- (f) ustrezne informacije v zvezi z uporabljenimi elektronsko opremo ter z modalitetami in tehničnimi specifikacijami za povezavo.

4. Pred začetkom elektronske dražbe naročniki opravijo začetno ocenjevanje ponudb v skladu z merilom/merili za ocenjevanje in z utežmi, ki so za njih določene.

Vsi ponudniki, ki predložijo sprejemljive ponudbe, istočasno prejmejo elektronsko povabilo k predložitvi novih cen in/ali novih vrednosti; povabilo vsebuje vse ustrezne informacije v zvezi s posamezno povezavo z elektronsko opremo, ki se uporablja, ter navaja datum in čas začetka elektronske dražbe. Elektronska dražba se lahko izvede v več zaporednih fazah. Elektronska dražba se ne sme začeti prej kakor dva delovna dneva po datumu odpošiljanja povabil.

5. Če je treba naročilo oddati na podlagi ekonomsko najugodnejše ponudbe, se povabilu doda izid celotnega ocenjevanja zadevne ponudbe, ki je opravljeno v skladu s tehtanjem iz prvega pododstavka člena 47(2).

V povabilu se navede tudi matematična formula, ki jo je treba uporabiti pri elektronski dražbi za določitev avtomatičnih uvrstitev na podlagi predloženih novih cen in/ali novih vrednosti. Ta formula vključuje ponder za vsa merila za ocenjevanje, predvidena za določitev ekonomsko najugodnejše ponudbe, ki so navedena v obvestilu o naročilu ali v razpisni dokumentaciji; vendar se za ta namen vsi razponi vnaprej zmanjšajo na določeno vrednost.

Če so dovoljene variantne ponudbe, je treba za vsako variantno ponudbo določiti ločeno formulo.

6. Med vsako fazo elektronske dražbe naročniki vsem ponudnikom nemudoma sporočijo vsaj toliko informacij, da jim v vsakem trenutku omogočajo seznanitev s svojo uvrstitvijo. Prav tako lahko sporočajo tudi druge informacije v zvezi z ostalimi predloženimi cenami ali vrednostmi, če je to navedeno v dokumentaciji o oddaji naročila. Poleg tega lahko v vsakem trenutku objavijo število udeležencev v tej fazi dražbe. Vendar pa naročniki med potekom faze elektronske dražbe v nobenem primeru ne smejo razkriti identitete ponudnikov.

7. Naročniki zaključijo elektronsko dražbo na enega ali več od naslednjih načinov:

- (a) v skladu z datumom in časom, ki sta vnaprej določena v povabilu k sodelovanju na dražbi;
- (b) ko ne prejmejo novih cen ali vrednosti, ki bi ustrezale zahtevam v zvezi z minimalnimi razlikami. V tem primeru naročniki v povabilu za udeležbo v dražbi določijo čas, ki mora preteči od prejema zadnje ponudbe, preden bodo zaključili elektronsko dražbo;
- (c) ko se izvedejo vse faze dražbe, ki so določene v povabilu k sodelovanju pri dražbi.

Kadar se naročniki odločijo, da zaključijo elektronsko dražbo v skladu s točko (c) in po potrebi v kombinaciji z ureditvijo iz točke (b), so v povabilu za udeležbo v dražbi navedeni urniki vsake faze dražbe.

8. Po zaključku elektronske dražbe naročniki glede na rezultate elektronske dražbe dodelijo naročilo v skladu s členom 47.

Naročniki ne smejo uporabljati elektronske dražbe nepravilno ali na tak način, da ovirajo, omejujejo ali izkrivljajo konkurenco ali spreminjajo predmet naročila, kakor je določen v objavljenem obvestilu o naročilu in opredeljen v dokumentaciji o oddaji naročila.

Člen 49

Neobičajno nizke ponudbe

1. Če se za posamezno naročilo izkaže, da so ponudbe neobičajno nizke glede na blago, gradnje ali storitve, naročnik pisno zahteva, preden zavrne takšne ponudbe, podrobne podatke o postavkah oziroma elementih ponudbe, ki so po njegovem mnenju pomembni.

Ti podrobni podatki se lahko nanašajo zlasti na:

- (a) ekonomiko gradnje, proizvodnega procesa ali ponujene storitve;
- (b) izbrane tehnične rešitve in/ali izjemno ugodne pogoje, ki so na voljo ponudniku za izvedbo gradnje ali dobavo blaga ali izvajanje storitev;

- (c) izvirnost gradenj, blaga ali storitev, ki jih predlaga ponudnik;
- (d) skladnost z določbami v zvezi z zaščito delovnega mesta in pogoji za delo, ki veljajo v kraju izvedbe gradenj, storitev ali dobav blaga;
- (e) možnost, da ponudnik pridobi državno pomoč.

2. Naročnik preveri te elemente ob posvetovanju s ponudnikom, upoštevajoč predložena dokazila.

3. Če naročnik ugotovi, da je ponudba neobičajno nizka, ker je ponudnik pridobil državno pomoč, lahko zavrne ponudbo le na tej podlagi, vendar šele po posvetovanju s ponudnikom, če slednji v primernem roku, ki ga določi naročnik, ne more dokazati, da je zadevna pomoč dodeljena zakonito. Če naročnik v takšnih razmerah zavrne ponudbo, o tem obvesti Komisijo.

NASLOV III

PRAVILA, KI SE UPORABLJAJO ZA ODDAJO NAROČIL PODIZVAJALCEM

POGLAVJE I

Naročila podizvajalcem, ki jih oddajo izbrani ponudniki, ki niso naročniki

Člen 50

Področje uporabe

1. Kadar se v skladu s členom 21(3) in (4) uporablja ta naslov, države članice sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev, da izbrani ponudniki, ki niso naročniki, pri oddaji podizvajalskih naročil tretjim osebam upoštevajo pravila iz členov 51 do 53.

2. Za namene odstavka 1 skupine podjetij, ki so nastale zaradi pridobitve naročila, ali podjetja, ki so z njimi povezana, ne smejo biti obravnavana kot tretje osebe.

Ponudnik v svojo ponudbo vključi izčrpen seznam takšnih podjetij. Ta seznam se uskladi z vsako poznejšo spremembo razmerja med podjetji.

Člen 51

Načela

Izbrani ponudnik deluje pregledno in vse morebitne podizvajalce obravnava enakopravno in nediskriminatorno.

Člen 52

Pragovi in pravila objavljanja

1. Če izbrani ponudnik, ki ni naročnik, podizvajalcu odda naročilo, katerega vrednost brez DDV je ocenjena na več, kot določajo pragovi iz člena 8, sporoči svojo namero v obvestilu o naročilu.

2. Obvestila o naročilih za podizvajalce vsebujejo informacije iz Priloge V in vse ostale informacije, ki so po mnenju izbranega ponudnika koristne, ter, če je to potrebno, z odobritvijo naročnika.

Obvestila o naročilih za podizvajalce so napisana v skladu s standardno obliko, ki jo je sprejela Komisija v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 67(2).

3. Obvestila o naročilih za podizvajalce se objavijo v skladu s členom 32(2) do (5).

4. Obvestilo o naročilu ni potrebno, če naročilo za podizvajalca izpolnjuje pogoje iz člena 28.

5. Izbrani ponudniki lahko v skladu s členom 32 objavijo tudi obvestila o naročilih za podizvajalce, katerih objava ni obvezna.

6. Države članice lahko določijo tudi, da lahko izbrani ponudnik izpolni obveznost oddaje naročil podizvajalcem iz člena 21(3) ali (4) z oddajo naročil podizvajalcem na podlagi okvirnega sporazuma, sklenjenega v skladu s pravili iz členov 51 in 53 ter iz odstavkov 1 do 5 tega člena.

Naročila podizvajalcem, temelječa na takšnem okvirnem sporazumu, se oddajo upoštevajoč omejitve določb, opredeljenih v okvirnem sporazumu. Oddajo se lahko le gospodarskim subjektom, ki so bili od začetka udeleženi pri okvirnem sporazumu. Stranke pri oddaji naročil v vseh okoliščinah predlagajo pogoje, skladne s pogoji iz okvirnega sporazuma.

Okvirni sporazum ne more veljati več kot sedem let, razen v izjemnih okoliščinah, ki se določijo z upoštevanjem pričakovane življenjske dobe katerega koli dobavljenega predmeta, instalacije ali sistema ter tehničnih težav, ki jih lahko povzroči zamenjava dobavitelja.

Okvirni sporazumi se ne smejo uporabljati neustrezno ali tako, da preprečujejo, omejujejo ali izkrivljajo konkurenco.

7. Za oddajo naročil podizvajalcem, katerih vrednost brez DDV je ocenjena na manj, kot določajo pragovi iz člena 8, izbrani ponudniki uporabijo načela Pogodbe glede preglednosti in konkurenčnosti.

8. Za izračun ocenjene vrednosti naročil podizvajalcem se uporablja člen 9.

Člen 53

Merila za priznanje sposobnosti podizvajalcem

V obvestilu o naročilu za podizvajalce izbrani ponudnik navede merila za priznanje sposobnosti, ki jih določi naročnik, ter vsa druga merila, ki jih bo uporabil za priznanje sposobnosti podizvajalcem. Ta merila so nepristranska, nediskriminatorna in skladna z merili, ki jih je uporabil naročnik za izbiro ponudnikov za glavno naročilo. Zahtevane sposobnosti morajo biti neposredno povezane s predmetom naročila za podizvajalce, zahtevane stopnje sposobnosti pa morajo biti temu primerne.

Izbrani ponudnik ni obvezan k oddaji naročil za podizvajalce, če dokaže na način, ki je sprejemljiv za naročnika, da nobeden od podizvajalcev, ki so sodelovali na razpisu, oziroma nobena od njihovih predlaganih ponudb ne izpolnjuje meril, navedenih v obvestilu o naročilu za podizvajalce, in tako izbranemu ponudniku preprečuje izpolnitev zahtev iz glavnega naročila.

POGLAVJE II

Naročila podizvajalcem, ki jih oddajo izbrani ponudniki, ki so naročniki

Člen 54

Pravila, ki se uporabijo

Če so izbrani ponudniki naročniki, pri oddaji naročil za podizvajalce upoštevajo določbe o glavnih naročilih iz naslovov I in II.

NASLOV IV

PRAVILA, KI SE NAJ UPORABIJO ZA REVIZIJO

Člen 55

Področje uporabe in dostop do revizijskih postopkov

1. Revizijski postopki, določeni v tem naslovu, veljajo za naročila iz člena 2, ob upoštevanju izjem iz členov 12 in 13.

2. Države članice sprejmejo ukrepe, potrebne za zagotovitev učinkovite in zlasti čim hitrejšje revizije odločitev naročnikov v skladu s pogoji, opredeljenimi v členih 56 do 62, na podlagi obrazložitve, da so takšne odločitve kršile bodisi pravo Skupnosti na področju naročil bodisi nacionalne predpise za izvajanje tega prava.

3. Države članice zagotovijo, da ni diskriminacije med podjetji, ki trdijo, da so bila pri izvedbi postopka oddaje naročil oškodovana, zato ker ta naslov razlikuje med nacionalnimi predpisi, s katerimi se izvaja pravo Skupnosti, in drugimi nacionalnimi predpisi.

4. Države članice zagotovijo, da so revizijski postopki v skladu z natančnimi pravili, ki jih lahko določi država članica, na voljo vsaj vsem osebam, ki imajo ali so imele interes za pridobitev določenega naročila in ki jim je z domnevno kršitvijo nastala škoda ali bi jim lahko nastala škoda.

5. Države članice lahko zahtevajo, da oseba, ki želi uporabiti revizijski postopek, naročnika obvesti o domnevni kršitvi in o svoji nameri, da bo zahtevala revizijo, pod pogojem, da to ne vpliva na obdobje mirovanja v skladu s členom 57(2) oziroma katere koli druge časovne omejitve za vložitev zahtevka za revizijo v skladu s členom 59.

6. Države članice lahko zahtevajo, da zadevna oseba zahtevo za revizijo najprej vloži pri naročniku. V tem primeru države članice zagotovijo, da se s predložitvijo takšnega zahtevka za revizijo takoj začasno prekine možnost sklenitve pogodbe.

Države članice določijo primeren način obveščanja, vključno s faksom ali elektronskimi komunikacijskimi sredstvi, ki se uporabi za zahtevek za revizijo iz prvega pododstavka.

Začasna prekinitev iz prvega pododstavka se ne konča pred potekom roka, ki ne sme biti krajši od 10 koledarskih dni od dneva, ki sledi datumu, ko je naročnik poslal svoj odgovor, če je za to uporabil faks ali elektronska komunikacijska sredstva, oziroma, če so bila uporabljena druga komunikacijska sredstva, pred potekom roka, ki ne sme biti krajši od 15 koledarskih dni od dneva, ki sledi datumu, ko je naročnik poslal svoj odgovor, ali od roka 10 koledarskih dni od dneva, ki sledi datumu prejema odgovora.

Člen 56

Zahteve za revizijske postopke

1. Države članice zagotovijo, da sprejeti ukrepi v zvezi z revizijskimi postopki iz člena 55 vključujejo zagotovitev pooblastil:

(a) zato, da bi kakor hitro mogoče in z vmesnim postopkom sprejeli prehodne ukrepe za odpravo domnevne kršitve ali za preprečitev nadaljnje škode za zadevne interese, vključno z ukrepi začasno prekinitev ali zagotovitev začasne prekinitev postopka oddaje naročila ali izvajanja katere koli odločitve, ki jo je sprejel naročnik; in da se razveljavi ali zagotovi razveljavitev nezakonito sprejetih odločitev, vključno z odpravo diskriminacijskih tehničnih, ekonomskih ali finančnih specifikacij v povabilu k predložitvi ponudb, dokumentaciji o oddaji naročila ali v katerih koli drugih dokumentih, ki se nanašajo na zadevni postopek oddaje naročila; ali

(b) zato, da bi kakor hitro mogoče, po možnosti z vmesnim postopkom in po potrebi v dokončnem postopku o zadevi, sprejeli ukrepe, ki niso predvideni v točki (a), za odpravo vseh ugotovljenih kršitev in za preprečitev škode za zadevne interese; zlasti zato, da bi lahko izdali nalog za plačilo določene vsote, če kršitev ni bila odpravljena ali preprečena.

V obeh zgornjih primerih podeljena pooblastila vključujejo pooblastilo za dodelitev nadomestila škode osebam, ki jim je bila s kršitvijo povzročena škoda.

2. Pooblastila, navedena v odstavku 1 ter členih 60 in 61, se lahko prenesejo na ločene organe, ki so pristojni za različne vidike revizijskega postopka.

3. Če prvostopenjski organ, ki je neodvisen od naročnika, opravi revizijo odločitve o oddaji naročila, države članice zagotovijo, da naročnik ne more skleniti pogodbe, dokler revizijski organ ne sprejme odločitve glede zahtevka začasne ukrepe ali za revizijo. Začasna prekinitev se ne konča pred potekom obdobja mirovanja iz člena 57(2) in člena 60(4) in (5).

4. Razen v primerih iz odstavka 3 tega člena in člena 55(6) ni nujno, da imajo revizijski postopki sami po sebi samodejni suspenzivni učinek na postopke oddaje naročila, na katere se nanašajo.

5. Države članice lahko določijo, da lahko organ, pristojen za revizijske postopke, upošteva verjetne posledice začasnih ukrepov za vse interese, ki se jim lahko povzroči škoda, in javni interes, zlasti obrambne in/ali varnostne interese, ter odloči, da takšnih ukrepov ne uvede, če obstaja možnost, da bi njihove negativne posledice presegle njihove prednosti.

Odločitev o tem, da se začasni ukrepi ne uvedejo, ne posega v nobene druge pravice osebe, ki te ukrepe zahteva.

6. Države članice lahko določijo, da mora organ s potrebnimi pooblastili, kadar se nadomestilo za škodo zahteva na podlagi protizakonito sprejete odločitve, najprej razveljaviti izpodbijano odločitev.

7. Razen v primerih, določenih v členih 60 do 62, se učinki izvajanja pooblastil iz odstavka 1 tega člena na pogodbo, ki se sklene po oddaji naročila, določijo v skladu z nacionalno zakonodajo.

Poleg tega lahko država članica, razen kadar je treba odločitev razveljaviti pred dodelitvijo nadomestila za škodo, določi, da se po sklenitvi pogodbe v skladu s členom 55(6), odstavkom 3 tega člena ali členi 57 do 62, pooblastila organa, pristojnega za revizijske postopke, omejijo na dodelitev odškodnine vsem osebam, ki so bile oškodovane zaradi kršitve.

8. Države članice zagotovijo, da se odločitve, ki jih sprejmejo organi, pristojni za revizijske postopke, lahko učinkovito izvajajo.

9. Kadar organi, pristojni za revizijske postopke, po svoji naravi niso sodni, vedno navedejo pisne razloge za svoje odločitve. Poleg tega je v takem primeru treba določiti postopke, s katerimi je kakršen koli domnevno nezakoniti ukrep, ki ga sprejme revizijski organ, ali vsaka domnevna napaka pri izvrševanju dodeljenih pristojnosti lahko predmet sodnega postopka ali revizije drugega organa, ki je sodišče v smislu člena 234 Pogodbe ter neodvisen od naročnika in tudi od revizijskega organa.

Člani takšnega neodvisnega organa so imenovani in razrešeni pod istimi pogoji kakor člani sodstva, kar zadeva organ oblasti, odgovoren za njihovo imenovanje, mandat in razrešitev. Vsaj predsednik tega neodvisnega organa ima enake pravne in strokovne kvalifikacije kot sodniki. Sklepi neodvisnega organa so pravno zavezujoči na načine, ki jih določi vsaka država članica.

10. Države članice zagotovijo, da za revizijo pristojni organi jamčijo zadostno raven tajnosti zaupnih podatkov ali drugih podatkov v dosjejih, ki so jih posredovale stranke, ter da od začetka do konca postopka ravnajo v skladu z obrambnimi in/ali varnostnimi interesi.

V ta namen lahko države članice odločijo, da ima določen organ izključno pristojnost za revizijo naročil na področju obrambe in varnosti.

V vsakem primeru lahko države članice določijo, da lahko le člani revizijskih organov, ki so osebno pooblaščen za ravnanje z zaupnimi podatki, pregledajo zahtevke za revizijo, ki vsebujejo takšne podatke. Uvedejo lahko tudi določene varnostne ukrepe v zvezi z registracijo zahtevkov za revizijo, vložitev dokumentov in hrambo dosjejev.

Države članice določijo, kako revizijski organi uskladijo tajnost zaupnih podatkov s spoštovanjem pravic obrambe, ter v primeru sodnega postopka ali revizije s strani organa, ki je sodišče v smislu člena 234 Pogodbe, to določijo tako, da je postopek v celoti skladen s pravico do pravičnega in poštenega sojenja.

Člen 57

Obdobje mirovanja

1. Države članice zagotovijo, da imajo osebe iz člena 55(4) na voljo primerne roke, ki jim omogočajo učinkovita pravna sredstva zoper odločitve naročnikov o oddaji naročila, in sicer tako, da sprejmejo potrebne določbe, ki upoštevajo minimalne pogoje, navedene v odstavku 2 tega člena in členu 59.

2. Do sklenitve pogodbe, ki sledi odločitvi o oddaji naročila s področja uporabe te direktive, ne sme priti pred potekom roka, ki ne sme biti krajši od 10 koledarskih dni od dneva, ki sledi datumu, ko se zadevnim ponudnikom in kandidatom po faksu ali po elektronskih komunikacijskih sredstvih pošlje odločitev o oddaji naročila oziroma, če so bila uporabljena druga komunikacijska sredstva, pred potekom roka, ki ne sme biti krajši od 15 koledarskih dni od dneva, ki sledi datumu, ko je bilo zadevnim ponudnikom in kandidatom poslano obvestilo o odločitvi o oddaji naročila, ali od roka 10 koledarskih dni od dneva, ki sledi datumu prejema odločitve o oddaji naročila.

Zadevni ponudniki so tisti, ki niso bili dokončno izključeni. Izključitev je dokončna, če je bil zadevni ponudnik o njej obveščen in jo neodvisni revizijski organ šteje za zakonito ali če izključitev ne more več biti predmet revizijskega postopka.

Zadevni kandidati so tisti, ki jim naročnik ni zagotovil informacij o zavrnitvi njihovih prošelj pred objavo odločitve o oddaji naročila zadevnim ponudnikom.

Sporočilo o odločitvi o oddaji naročila vsakemu zadevnemu ponudniku in kandidatu spremljata:

- povzetek ustreznih razlogov, navedenih v členu 35(2), ob upoštevanju določb člena 35(3), in

- natančna navedba obdobja mirovanja, ki se uporablja na podlagi določb nacionalnega prava, ki prenašajo določbe iz tega odstavka.

Člen 58

Odstopanja od obdobja mirovanja

Države članice lahko določijo, da se roki iz člena 57(2) ne uporabljajo v naslednjih primerih:

- (a) kadar ta direktiva ne zahteva predhodne objave obvestila o naročilu v *Uradnem listu Evropske unije*;
- (b) kadar je edini zadevni ponudnik v smislu člena 57(2) tisti ponudnik, ki mu je naročilo oddano, in to ne zadeva nobenega kandidata;
- (c) kadar gre za naročila, ki temeljijo na okvirnem sporazumu, kakor določa člen 29.

Če se uporablja to odstopanje, države članice zagotovijo, da je pogodba v skladu s členoma 60 in 62 neveljavna, kadar:

- gre za kršitve druge alineje drugega pododstavka člena 29(4), in
- se ocenjuje, da je vrednost naročila enaka ali višja od pragov, navedenih v členu 8.

Člen 59

Roki za vložitev zahtevka za revizijo

Če države članice določijo, da je treba vse zahtevke za revizijo zoper naročnikovo odločitev, sprejeto v okviru ali v zvezi s postopkom oddaje naročila s področja uporabe te direktive, vložiti pred iztekom določenega roka, znaša ta rok vsaj 10 koledarskih dni od dneva, ki sledi datumu, ko je bila ponudniku ali kandidatu po faksu ali elektronsko poslana naročnikova odločitev, oziroma, če se uporabijo druga komunikacijska sredstva, vsaj 15 koledarskih dni od dneva, ki sledi datumu, ko je ponudniku ali kandidatu poslana naročnikova odločitev ali vsaj 10 koledarskih dni od dneva, ki sledi datumu prejema naročnikove odločitve. Vsakemu ponudniku ali kandidatu se poleg te naročnikove odločitve sporoči tudi povzetek ustreznih razlogov. V primeru zahtevka za revizijo v zvezi z odločitvami iz člena 56(1)(b), ki niso predmet posebnega obvestila, znaša rok vsaj 10 koledarskih dni od objave zadevne odločitve.

Člen 60

Neveljavnost

1. Države članice zagotovijo, da naročilo za neveljavno razglasi revizijski organ, neodvisen od naročnika, oziroma da je neveljavnost naročila rezultat odločitve takšnega revizijskega organa v naslednjih primerih:

- (a) če je naročnik oddal naročilo brez predhodne objave obvestila o naročilu v *Uradnem listu Evropske unije*, kadar to ni dovoljeno v skladu s to direktivo;
- (b) v primeru kršitve člena 55(6), člena 56(3) ali člena 57(2), kadar zaradi te kršitve ponudnik, ki je zaprosil za revizijo, ni imel možnosti uporabiti predpogodbenih pravnih sredstev, kadar je navedena kršitev združena z neko drugo kršitvijo naslovov I ali II, če je ta kršitev vplivala na možnost ponudnika, ki je zaprosil za revizijo, da pridobi naročilo;
- (c) v primerih iz drugega pododstavka člena 58(c), če so države članice uporabile odstopanje od obdobja mirovanja za naročila, ki temeljijo na okvirnem sporazumu.

2. Posledice, ki izhajajo iz dejstva, da se naročilo šteje za neveljavno, se določijo v nacionalnem pravu. Z nacionalno zakonodajo se lahko razveljavijo vse pogodbene obveznosti z veljavnostjo za nazaj ali pa se omeji obseg razveljavitve na tiste obveznosti, ki bi jih bilo treba še izpolniti. V slednjem primeru določijo države članice uporabo alternativnih kazni v smislu člena 61(2).

3. Države članice lahko določijo, da revizijski organ, neodvisen od naročnika, naročila ne šteje za neveljavno – čeprav je bilo oddano nezakonito – na podlagi utemeljitve, navedenih v odstavku 1, če revizijski organ po preučitvi vseh zadevnih vidikov ugotovi, da bi bilo treba zaradi nujnih ali neizbežnih zahtev v zvezi s splošnim interesom, še posebej v zvezi z obrambnimi in/ali varnostnimi interesi, ohraniti učinke naročila.

Gospodarski interesi v zvezi z veljavnostjo naročila se lahko upoštevajo kot nujni ali neizbežni razlogi v zvezi z splošnim interesom v smislu prvega pododstavka le, če bi neveljavnost povzročila nesorazmerne posledice.

Vendar pa gospodarski interesi, neposredno povezani z zadevnim naročilom, niso nujni ali neizbežni razlogi v zvezi s splošnim interesom v smislu prvega pododstavka. Gospodarski interesi, neposredno povezani z naročilom, med drugim zajemajo stroške, ki nastanejo zaradi zamud pri izvajanju naročila, stroške, ki nastanejo zaradi izvajanja novega postopka za oddajo naročila,

stroške, ki nastanejo zaradi zamenjave gospodarskega subjekta, ki izvaja naročilo, in stroške pravnih obveznosti, ki nastanejo zaradi neveljavnosti.

V vsakem primeru se naročilo ne šteje za neveljavno, če bi posledice te neučinkovitosti resno ogrozile sam obstoj širšega obrambnega ali varnostnega programa, ki je bistven za varnostne interese države članice.

V tem primeru določijo države članice alternativne kazni v smislu člena 61(2), ki se bodo uporabile namesto tega.

4. Države članice določijo, da se odstavek 1(a) ne uporablja, če:

- naročnik meni, da je oddaja naročila brez predhodne objave obvestila o naročilu v *Uradnem listu Evropske unije* dopustna v skladu s to direktivo,
- naročnik v skladu s členom 64 v *Uradnem listu Evropske unije* objavi obvestilo, ki izraža njegovo namero o sklenitvi pogodbe, in

- pogodba ni bila sklenjena, preden je poteklo vsaj 10 koledarskih dni od dneva, ki sledi datumu objave tega obvestila.

5. Države članice določijo, da se odstavek 1(c) ne uporablja, če:

- naročnik meni, da je oddaja naročila v skladu z drugo alineo drugega pododstavka člena 29(4),
- je naročnik zadevnim ponudnikom poslal odločitev o oddaji naročila skupaj s povzetkom razlogov iz prve alinee četrtega pododstavka člena 57(2) in
- pogodba ni bila sklenjena pred potekom vsaj 10 koledarskih dni od dneva, ki sledi datumu, ko se zadevnim ponudnikom po telefaksu ali elektronsko pošlje odločitev o oddaji naročila, oziroma – če se uporabijo druga komunikacijska sredstva – pred potekom roka vsaj 15 koledarskih dni od dneva, ki sledi datumu, ko se zadevnim ponudnikom pošlje odločitev o oddaji naročila, ali vsaj 10 koledarskih dni od dneva, ki sledi datumu prejema odločitve o oddaji naročila.

Člen 61

Kršitve tega naslova in alternativne kazni

1. Države članice se v primeru kršitev člena 55(6), člena 56(3) ali člena 57(2), ki niso zajete v členu 60(1)(b), odločijo za neveljavnost v skladu s členom 60(1) do (3) ali pa določijo alternativne kazni. Države članice lahko določijo, da revizijski organ, neodvisen od naročnika, po preučitvi vseh zadevnih vidikov odloči, ali naj se naročilo opredeli kot neveljavno oziroma ali bi bilo treba naložiti alternativne kazni.

2. Alternativne kazni morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne. Alternativne kazni so:

— odreditev globe za naročnika ali

— skrajšanje trajanja naročila.

Države članice lahko revizijskemu organu podelijo široke diskrecijske pravice, da upošteva vse bistvene dejavnike, vključno z resnostjo kršitve, vedenjem naročnika, v primerih iz člena 60(2) pa tudi, v kolikšni meri določena pogodba ostaja v veljavi.

Dodelitev nadomestila za škodo ne pomeni ustrezne kazni za namene tega odstavka.

Člen 62

Roki

1. Države članice lahko določijo, da je treba zahtevek za revizijo v skladu s členom 60(1) vložiti:

(a) pred potekom vsaj 30 koledarskih dni od dneva, ki sledi datumu, ko je:

— naročnik objavil obvestilo o oddaji naročila v skladu s členom 30(3) ter členoma 31 in 32, če to obvestilo vključuje utemeljitev izbire naročnika, da sklene pogodbo brez predhodne objave obvestila o naročilu v *Uradnem listu Evropske unije*, ali

— naročnik obvestil zadevne ponudnike in kandidate o oddaji naročila, če to obvestilo vsebuje povzetek ustreznih razlogov, kot je navedeno v členu 35(2), ob upoštevanju člena 35(3). To velja tudi za primere iz člena 58(c); in

(b) vsekakor pa pred potekom obdobja vsaj 6 mesecev od dneva, ki sledi datumu sklenitve pogodbe.

2. V vseh drugih primerih, vključno z zahtevki za revizijo v skladu s členom 61(1), so roki za vložitev zahtevka za revizijo določeni z nacionalnim pravom, ob upoštevanju člena 59.

Člen 63

Popravni mehanizem

1. Komisija se lahko sklicuje na postopek, ki je predviden v odstavkih 2 do 5, še pred sklenitvijo pogodbe, in sicer kadar meni, da je bila med postopkom oddaje naročila, ki spada na področje uporabe te direktive, povzročena hujša kršitev prava Skupnosti na področju naročil.

2. Komisija uradno obvesti zadevno državo članico o razlogih, ki so jo pripeljali do sklepa, da je bila povzročena hujša kršitev, ter zahteva, da se to z ustreznimi sredstvi popravi.

3. V 21 koledarskih dneh od prejema obvestila iz odstavka 2 zadevna država članica Komisiji sporoči:

(a) svojo potrditev, da je bila kršitev odpravljena;

(b) utemeljene razloge, zakaj popravek ni bil narejen; ali

(c) obvestilo, da je naročnik na svojo lastno pobudo ali na podlagi pooblastil, določenih v členu 56(1)(a), postopek oddaje naročila začasno prekinil.

4. Utemeljeni razlogi, posredovani na podlagi odstavka 3(b), se med drugim lahko opirajo na dejstvo, da je domnevna kršitev že predmet sodnega ali drugega revizijskega postopka ali revizije iz člena 56(9). V takšnem primeru država članica obvesti Komisijo o izidu teh postopkov takoj, ko je ta znan.

5. Kadar je bilo dano obvestilo, da je bil postopek oddaje naročila začasno prekinjen skladno z odstavkom 3(c), zadevna država obvesti Komisijo, ko se začasna prekinitve odpravi ali ko se začne nov postopek oddaje naročila, ki se delno ali v celoti nanaša na isti predmet. S tem novim obvestilom država članica potrdi, da je bila domnevna kršitev odpravljena, ali pa vanj vključi utemeljeno razlago, zakaj kršitev ni bila odpravljena.

Člen 64

Vsebina obvestila o prostovoljni predhodni preglednosti

Obvestilo iz druge alinee člena 60(4), katerega obliko v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 67(2) sprejme Komisija, vsebuje naslednje podatke:

- (a) ime in kontaktne podatke naročnika;
- (b) opis predmeta naročila,
- (c) utemeljitev odločitve naročnika o oddaji naročila brez predhodne objave obvestila v *Uradnem listu Evropske unije*;
- (d) ime in kontaktne podatke gospodarskega subjekta, v čigar korist je bila sprejeta odločitev o oddaji naročila, in
- (e) po potrebi vse druge podatke, ki se naročniku zdijo koristni.

NASLOV V

STATISTIČNE OBVEZNOSTI, IZVRŠILNA POOBLASTILA IN KONČNE DOLOČBE

Člen 65

Statistične obveznosti

Da se omogoči ocenjevanje rezultatov uporabe te direktive, države članice Komisiji vsako leto najpozneje do 31. oktobra pošljejo statistično poročilo o naročilih, ki so jih naročniki oddali v preteklem letu, sestavljeno v skladu s členom 66.

Člen 66

Vsebina statističnega poročila

Statistično poročilo navaja število in vrednost oddanih naročil po državi članici ali tretji državi, iz katere prihaja izbrani ponudnik. Poročilo ločeno obravnava naročila blaga, storitev in gradenj.

Podatki iz prvega odstavka se razčlenijo glede na uporabljeni postopek in za vsakega od teh postopkov navajajo blago, storitve in gradnje, opredeljene po skupinah iz nomenklature CPV.

Kadar se naročila oddajo v skladu s postopkom s pogajanji brez objave obvestila o naročilu, se podatki iz prvega odstavka poleg tega razčlenijo glede na okoliščine iz člena 28.

Vsebina statističnega poročila se določi v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 67(2).

Člen 67

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga Svetovalni odbor za javna naročila, ustanovljen s členom 1 Sklepa Sveta 71/306/EGS ⁽¹⁾ („Odbor“).

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člena 3 in 7 Sklepa 1999/468/ES, ob upoštevanju določb člena 8 Sklepa.

3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člen 5a(1) do(4) in člen 7 Sklepa 1999/468/ES, ob upoštevanju določb člena 8 Sklepa.

Kar zadeva spremembo pragov iz člena 8, so roki iz člena 5a(3)(c), (4)(b) in (e) Sklepa 1999/468/ES štiri, dva oziroma šest tednov, zaradi časovnih omejitev, ki so posledica načina izračuna in objave iz drugega pododstavka člena 69(1) in člena 69(3) Direktive 2004/17/ES.

4. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člen 5a(1), (2), (4) in (6) ter člen 7 Sklepa 1999/468/ES, ob upoštevanju določb člena 8 Sklepa.

Člen 68

Poprava pragov

1. Komisija ob spremembi pragov iz člena 69 Direktive 2004/17/ES spremeni tudi prage iz člena 8 te direktive, tako da uskladi:

- (a) prag iz člena 8(a) te direktive s spremenjenim pragom iz člena 16(a) Direktive 2004/17/ES;
- (b) prag iz člena 8(b) te direktive s spremenjenim pragom iz člena 16(b) Direktive 2004/17/ES.

Te spremembe in uskladitve, namenjene spreminjanju nebitvenih določb te direktive, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 67(3). V nujnih primerih lahko Komisija uporabi nujni postopek iz člena 67(4).

2. Vrednosti pragov, ki so v skladu z odstavkom 1 določeni v nacionalnih valutah držav članic, ki niso del euroobmočja, se uskladijo z vrednostmi pragov iz Direktive 2004/17/ES, navedenih v odstavku 1, izračunanimi v skladu z drugim pododstavkom člena 69(2) Direktive 2004/17/ES.

⁽¹⁾ UL L 185, 16.8.1971, str. 15.

3. Spremenjene prage iz odstavka 1 in njihove vrednosti v nacionalnih valutah Komisija objavi v *Uradnem listu Evropske unije* v začetku novembra, po njihovi spremembi.

Člen 69

Spremembe

1. Komisija lahko v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 67(2) spremeni:

- (a) postopke za pripravo, pošiljanje, prejemanje, prevajanje, zbiranje in razpošiljanje obvestil iz člena 30 ter statističnih poročil iz člena 65;
- (b) postopek za pošiljanje in objavo podatkov iz Priloge VI zaradi tehničnega napredka ali upravnih razlogov;
- (c) seznam registrov, izjav in potrdil, določenih v Prilogi VII, če se na podlagi obvestil držav članic izkaže, da je to potrebno.

2. V skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 67(3) Komisija lahko spremeni naslednje ne bistvene določbe te direktive:

- (a) referenčne številke nomenklature CPV navedene v prilogah I in II, če to ne spreminja pomembnega področja uporabe te direktive, ter postopke za sklicevanje v obvestilih na posebne postavke CPV v okviru kategorij storitev s seznama v navedenih prilogah;
- (b) tehnične podrobnosti in značilnosti orodij za elektronsko sprejemanje iz točk (a), (f) in (g) Priloge VIII.

V nujnih primerih lahko Komisija uporabi nujni postopek iz člena 67(4).

Člen 70

Sprememba Direktive 2004/17/ES

V Direktivo 2004/17/ES se vstavi naslednji člen:

„Člen 22a

Naročila na področju obrambe in varnosti

Ta direktiva se ne uporablja niti za naročila, za katera se uporablja Direktiva 2009/81/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o usklajevanju postopkov za oddajo nekaterih

naročil gradenj, blaga in storitev, ki jih oddajo naročniki na področju obrambe in varnosti (*), niti za naročila, za katera se navedena direktiva ne uporablja na podlagi členov 8, 12 in 13 Direktive.

(*) UL L 217, 20.8.2009, str. 76.“

Člen 71

Sprememba Direktive 2004/18/ES

Člen 10 Direktive 2004/18/ES se nadomesti z naslednjim:

„Člen 10

Naročila na področju obrambe in varnosti

Ta direktiva se ob upoštevanju člena 296 Pogodbe uporablja za javna naročila, ki se oddajo na področju obrambe in varnosti, razen za naročila, za katera se uporablja Direktiva 2009/81/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o usklajevanju postopkov za oddajo nekaterih naročil gradenj, blaga in storitev, ki jih oddajo naročniki na področju obrambe in varnosti (*).

Ta direktiva se ne uporablja za naročila, za katera se Direktiva 2009/81/ES ne uporablja na podlagi členov 8, 12 in 13 Direktive.

(*) UL L 217, 20.8.2009, str. 76.“

Člen 72

Prenos

1. Države članice do 21. avgusta 2011 sprejmejo in objavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo. Besedila navedenih predpisov nemudoma sporočijo Komisiji.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice Komisiji sporočijo besedilo temeljnih predpisov nacionalnega prava, ki jih sprejmejo na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 73

Pregled in poročanje

1. Komisija poroča o ukrepih, ki so jih države članice sprejele za prenos te direktive, zlasti členov 21 in 50 do 54, do 21. avgusta 2012.

2. Komisija pregleda izvajanje te direktive in o tem najpozneje do 21. avgusta 2016 poroča Evropskemu parlamentu in Svetu. Ocení predvsem, če in v kolikšni meri so bili doseženi cilji te direktive v zvezi z delovanjem notranjega trga ter razvojem evropskega trga za obrambno opremo in evropskih obrambnih tehnoloških in industrijskih temeljev, med drugim ob upoštevanju položaja malih in srednje velikih podjetij ter, kjer je to potrebno, predlaga nadaljnje zakonodajne spremembe.

3. Komisija pregleda tudi izvajanje člena 39(1) in zlasti prouči izvedljivost usklajevanja pogojev za ponovno pripustitev kandidatov ali ponudnikov s predhodnimi obsodbami, zaradi katerih niso mogli sodelovati v javnih razpisih, in po potrebi o tej temi pripravi zakonodajni predlog.

Člen 74

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 75

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 13. julija 2009

Za Evropski parlament
Predsednik
H.-G. PÖTTERING

Za Svet
Predsednik
E. ERLANDSSON

PRILOGA I

Storitve iz členov 2 in 15

Kategorija št.	Predmet	Referenčna št. CPV
1	Storitve vzdrževanja in popravila	50000000-5, 50100000-6 do 50884000-5 (razen 50310000-1 do 50324200-4 in 50116510-9, 50190000-3, 50229000-6, 50243000-0) in 51000000-9 do 51900000-1
2	Storitve vojaške pomoči tujini	75211300-1
3	Obrambne storitve, vojaške obrambne storitve in civilne obrambne storitve	75220000-4, 75221000-1, 75222000-8
4	Preiskovalne in varovalne storitve	79700000-1 do 79720000-7
5	Storitve kopenskega transporta	60000000-8, 60100000-9 do 60183000-4 (razen 60160000-7, 60161000-4), in 64120000-3 do 64121200-2
6	Storitve v zračnem prevozu potnikov in tovora, razen prevoza pošte	60400000-2, 60410000-5 do 60424120-3 (60411000-2, 60421000-5), 60440000-4 do 60445000-9 in 60500000-3
7	Kopenski in zračni prevoz pošte	60160000-7, 60161000-4, 60411000-2, 60421000-5
8	Storitve železniškega prevoza	60200000-0 do 60220000-6
9	Storitve prevoza po vodi	60600000-4 do 60653000-0, in 63727000-1 do 63727200-3
10	Podporne in pomožne prevozne storitve	od 63100000-0 do 63111000-0, od 63120000-6 do 63121100-4, 63122000-0, 63512000-1 in od 63520000-0 do 63700000-6
11	Telekomunikacijske storitve	64200000-8 do 64228200-2, 72318000-7, in 72700000-7 do 72720000-3
12	Finančne storitve: Zavarovalniške storitve	66500000-5 do 66720000-3
13	Računalniške in sorodne storitve	50310000-1 do 50324200-4, 72000000-5 do 72920000-5 (razen 72318000-7 in 72700000-7 do 72720000-3), 79342410-4, 9342410-4
14	Raziskovalne in razvojne storitve ⁽¹⁾ ter ocenjevalni testi	73000000-2 do 73436000-7
15	Računovodske, revizijske in knjigovodske storitve	79210000-9 do 79212500-8
16	Storitve svetovanja pri vodenju ⁽²⁾ in sorodne storitve	73200000-4 do 73220000-0, 79400000-8 do 79421200-3 in 79342000-3, 79342100-4, 79342300-6, 79342320-2, 79342321-9, 79910000-6, 79991000-7, 98362000-8
17	Arhitekturne storitve; inženiring storitve in integrirane inženiring storitve; storitve urbanističnega načrtovanja in krajinskega inženiringa; sorodne znanstvene in tehnične svetovalne storitve; tehnično preizkušanje in analiziranje	71000000-8 do 71900000-7 (razen 71550000-8) in 79994000-8
18	Storitve v zvezi s čiščenjem stavb in upravljanjem premoženja	70300000-4 do 70340000-6 in 90900000-6 do 90924000-0
19	Storitve pri ravnanju z odpadnimi vodami in odpadki; sanitarne in podobne storitve	90400000-1 do 90743200-9 (razen 90712200-3), 90910000-9 do 90920000-2 in 50190000-3, 50229000-6, 50243000-0
20	Storitve usposabljanja in simulacij na področju obrambe in varnosti	80330000-6, 80600000-0, 80610000-3, 80620000-6, 80630000-9, 80640000-2, 80650000-5, 80660000-8

⁽¹⁾ Razen raziskovalnih in razvojnih storitev, omenjenih v členu 13(j).

⁽²⁾ Z izjemo storitev na področju arbitraže in sprave.

PRILOGA II

Storitve iz členov 2 in 16

Kategorija št.	Predmet	Referenčna št. CPV
21	Storitve hotelov in restavracij	55100000-1 do 55524000-9 in 98340000-8 do 98341100-6
22	Dodatne in pomožne transportne storitve	63000000-9 do 63734000-3 (razen 63711200-8, 63712700-0, 63712710-3), od 63727000-1 do 63727200-3 in 98361000-1
23	Pravne storitve	79100000-5 do 79140000-7
24	Storitve na področju kadrovanja ⁽¹⁾	79600000-0 do 79635000-4 (razen 79611000-0, 79632000-3, 79633000-0), in 98500000-8 do 98514000-9
25	Zdravstvene in socialne storitve	79611000-0 in 85000000-9 do 85323000-9 (razen 85321000-5 in 85322000-2)
26	Druge storitve	

⁽¹⁾ Razen pogodb o delu.

PRILOGA III

Opredelitev nekaterih tehničnih specifikacij iz Člena 18

V tej direktivi:

1. (a) „tehnične specifikacije“ v primeru naročil gradenj pomenijo skupek tehničnih predpisov, ki jih vsebuje zlasti razpisna dokumentacija in s katerimi so opredeljene zahtevane značilnosti za gradnje, material, proizvod ali blago, ki omogoča takšen opis gradnje, materiala, proizvoda ali blaga, da je namen uporabe, za katero jih potrebuje naročnik, dosežen. Ti tehnični predpisi vključujejo stopnje okoljske uspešnosti, zahteve v zvezi s konstrukcijo, namenjeno vsem uporabnikom (vključno z dostopnostjo za invalidne osebe), ter ocenjevanje skladnosti, kakovosti, varnosti ali dimenzij, vključno s postopki v zvezi z zagotavljanjem kakovosti, izrazoslovjem, simboli, preskušanjem in preskusnimi metodami, pakiranjem, označevanjem ali uporabo nalepk. Vključujejo tudi pravila glede načrtov in ocene stroškov, preskus, inšpekcijske preglede in pogoje za sprejemljivost gradenj in konstrukcijskih tehnik ali metod ter vse druge tehnične pogoje, ki jih lahko predpiše naročnik v skladu s splošnimi ali posebnimi predpisi glede na dokončane gradnje in na materiale ali dele, katere vključujejo;
- (b) „tehnična specifikacija“ v primeru naročil blaga ali storitev pomeni specifikacijo v dokumentu, ki opredeljuje zahtevane značilnosti proizvoda ali storitve, kot so stopnje kakovosti, stopnje okoljske uspešnosti, zahteve za konstrukcijo, namenjeno vsem uporabnikom (vključno z dostopnostjo za invalidne osebe), ter ocenjevanje skladnosti, kakovosti, varnosti ali dimenzij, vključno z zahtevami v zvezi s proizvodom glede imena, pod katerim se bo prodajal, izrazoslovjem, simboli, preskušanjem in preskusnimi metodami, pakiranjem, označevanjem, uporabo nalepk, navodili za uporabnike, proizvodnimi postopki in metodami ter postopki ocenjevanja skladnosti;
2. „standard“ pomeni tehnično specifikacijo, ki jo odobri pristojni organ za standardizacijo za ponavljajočo se in stalno uporabo, s katerim usklajenost načeloma ni obvezna in ki ne sodi v nobeno izmed naslednjih kategorij:
 - mednarodni standard: standard, ki ga je sprejela mednarodna organizacija za standardizacijo in dala na voljo javnosti,
 - evropski standard: standard, ki ga je sprejela evropski organ za standardizacijo in dala na voljo javnosti,
 - nacionalni standard: standard, ki ga je sprejela nacionalna organizacija za standardizacijo in dala na voljo javnosti;
3. „obrambni standard“ pomeni tehnično specifikacijo, ki je ni obvezno upoštevati in jo odobri organ za standardizacijo, ki pripravlja tehnične specifikacije za ponavljajočo se ali stalno uporabo na področju obrambe;
4. „evropsko tehnični atest“ pomeni ugodno tehnično oceno ustreznosti proizvoda za uporabo na podlagi izpolnjevanja osnovnih zahtev za visoke gradnje zaradi ustreznih lastnosti proizvoda in opredeljenih pogojev za uporabo. Evropski atest izda organ za tehnična soglasja, ki ga za ta namen določi država članica.
5. „enotna tehnična specifikacija“ pomeni tehnično specifikacijo – določeno v skladu s postopkom, katerega priznavajo države članice – ki je objavljena v *Uradnem listu Evropske unije*;
6. „tehnična referenca“ pomeni kateri koli proizvod, ki so ga pripravili evropski organi za standardizacijo, razen uradnih standardov, v skladu s postopkom, sprejetim zaradi novih potreb trga.

PRILOGA IV

Informacije, ki jih je treba navesti v obvestilih iz člena 30

OBVESTILO O OBJAVI PREDHODNEGA INFORMATIVNEGA OBVESTILA V PROFILU KUPCA

1. Država naročnika
2. Ime naročnika
3. Internetni naslov „profila kupca“ (URL)
4. Referenčna številka oziroma številke nomenklature CPV

PREHODNO INFORMATIVNO OBVESTILO

1. Ime, naslov, številka faksa in elektronski naslov naročnika in, če posreduje dodatne informacije druga služba, podatki te službe ter v primeru naročil storitev in gradenj podatki služb, npr. ustrezní vladni internetni naslov, na katerem se lahko pridobijo informacije v zvezi s splošnim ureditvenim okvirom za davke, varovanje okolja, zaščitena delovna mesta in delovnimi pogoji, ki veljajo v kraju izvedbe naročila.
2. Po potrebi navesti, če je naročilo omejeno na zaščitene delavnice ali če je omejeno na izvedbo v okviru programov zaščitnih delovnih mest.
3. V primeru naročil gradenj: značilnosti in obseg gradenj ter kraj izvedbe; če je gradnja razdeljena v več faz, bistvene značilnosti teh faz gradnje; če je na voljo, ocena stroškov predlaganih gradenj; referenčna številka oziroma številke nomenklature CPV.

V primeru naročil blaga: značilnosti in količina ali vrednost proizvodov, ki jih je treba dobaviti, referenčna številka oziroma številke nomenklature CPV.

V primeru naročil storitev: skupna vrednost predlaganih nakupov v vsaki kategoriji storitev, referenčna številka oziroma številke nomenklature CPV.

4. Predvideni datumi za začetek postopka oddaje naročila ali naročil v primeru naročil storitev po kategorijah.
5. Kadar je primerno, navesti, ali je sklenjen okvirni sporazum.
6. Kadar je primerno, druge informacije.
7. Datum pošiljanja obvestila ali pošiljanja obvestila o objavi predhodnega informativnega obvestila v profilu kupca.

OBVESTILA O NAROČILU

Omejeni postopki, postopki s pogajanjem z objavo obvestila in konkurenčni dialogi:

1. Ime, naslov, telefonska številka, številka telefaksa, elektronski naslov naročnika.
2. Po potrebi navesti, če je naročilo omejeno na zaščitene delavnice ali če je omejeno na izvedbo v okviru programov zaščitnih delovnih mest.
3. (a) Izbrani postopek oddaje naročila;
(b) Kadar je primerno, obrazložitev uporabe pospešenega postopka (pri omejenih postopkih in postopkih s pogajanjem);
(c) Kadar je primerno, navesti, ali je sklenjen okvirni sporazum;
(d) Kadar je primerno, izvedba elektronske dražbe.

4. Oblika naročila.
5. Kraj izvedbe gradenj, dostave proizvodov ali opravljanja storitev.
6. (a) Naročila gradenj:
 - značilnosti in obseg gradenj ter splošne značilnosti gradnje. Navesti zlasti možnosti v zvezi z dodatnimi gradnjami in, če je znana, začasno časovno razporeditev za uporabo teh možnosti, kakor tudi število morebitnih obnov, če so potrebne. Če je gradnja ali naročilo razdeljeno na več faz, velikost različnih faz; referenčna številka oziroma številke nomenklature CPV,
 - informacije v zvezi z namenom gradnje ali naročila, če vključuje tudi načrtovanje projektov,
 - v primeru okvirnega sporazuma navesti tudi načrtovano trajanje okvirnega sporazuma, ocenjeno skupno vrednost gradenj za celotno trajanje okvirnega sporazuma ter, če je to mogoče, vrednost in pogostnost naročil, ki jih je treba oddati.
- (b) Naročila blaga:
 - značilnosti proizvodov, ki jih je treba nabaviti, navajajoč zlasti, ali se ponudbe zahtevajo zaradi nakupa, zakup, najetja ali nakupa na kredit ali njihove kombinacije, referenčna številka oziroma številke nomenklature CPV. Količina proizvodov, ki jih je treba nabaviti, navajajoč zlasti možnosti v zvezi z dodatnimi nakupi ter, če je znana, začasna časovna razporeditev za uporabo teh možnosti, kakor tudi število obnov, če so potrebne. Referenčna številka oziroma številke nomenklature CPV,
 - v primeru rednih ali obnovljivih naročil v danem obdobju navesti tudi, če je znana, časovno razporeditev za poznejša naročila predvidenega blaga,
 - v primeru okvirnega sporazuma navesti tudi načrtovano trajanje okvirnega sporazuma, ocenjeno skupno vrednost blaga za celotno trajanje okvirnega sporazuma ter, če je to mogoče, vrednost in pogostnost naročil, ki jih je treba oddati.
- (c) Naročila storitev:
 - kategorija in opis storitve. Referenčna številka oziroma številke nomenklature. Količina storitev, ki jih je treba opraviti. Navesti zlasti možnosti v zvezi z dodatnimi nakupi in, če je znana, začasno časovno razporeditev v zvezi z uporabo teh možnosti, kakor tudi število morebitnih obnov, če so potrebne. V primeru obnovljivih naročil v danem obdobju navesti tudi, če je znana, časovno razporeditev za poznejša naročila predvidenega blaga.

V primeru okvirnega sporazuma navesti tudi načrtovano trajanje okvirnega sporazuma, ocenjeno skupno vrednost storitev za celotno trajanje okvirnega sporazuma ter, če je to mogoče, vrednost in pogostnost naročil, ki jih je treba oddati,
 - navedba, ali je po zakonih in drugih predpisih opravljanje storitve rezervirano za posebno stroko.

Sklic na zakon ali druge predpise,
 - navedba, ali mora pravna oseba navesti imena in strokovno usposobljenost osebja, ki je odgovorno za izvedbo storitve.
7. Če je naročilo razdeljeno v faze, navedba, ali je mogoče razpisati natečaj za eno, več ali vse faze.
8. Sprejemljivost ali prepoved variant.
9. Kadar je potrebno, navedba odstotka celotne vrednosti naročila, ki ga je treba oddati s postopkom oddaje naročil podizvajalcem (člen 21(4)).
10. Kjer je potrebno, merila za izbor v zvezi z osebnim statusom podizvajalcev, ki lahko povzroči njihovo izključitev, ter potrebne informacije, ki dokazujejo, da ni podlage, ki bi upravičila izključitev. Informacije in vse potrebne formalnosti za oceno minimalnih gospodarskih in tehničnih sposobnosti, ki se zahtevajo od podizvajalcev. Najnižja raven oziroma ravni sposobnosti, ki se morda zahtevajo.

11. Vsak rok za dokončanje gradenj/dobav/storitev ali trajanje naročil gradenj/dobav/storitev; če je mogoče vsak rok, do katerega se morajo gradnje začeti, ali vsak rok, do katerega se bo začela dobava blaga ali opravljanje storitev.
12. Če je to primerno, posebni pogoji, ki veljajo za izvedbo naročila.
13. (a) Rok za sprejemanje prijav za sodelovanje;
(b) naslov, če ga je treba poslati;
(c) jezik ali jeziki, v katerih morajo biti ponudbe sestavljene.
14. Kadar je primerno, zahtevani pogoji in garancije.
15. Glavni pogoji v zvezi s financiranjem in plačilom in/ali sklici na ustrezne predpise, v katerih so navedeni.
16. Kadar je primerno, pravna narava, ki naj jo prevzame skupina gospodarskih subjektov, kateri je naročilo oddano.
17. Merila za izbor v zvezi z osebnim statusom gospodarskih subjektov, ki lahko povzroči njihovo izključitev, ter potrebne informacije, ki dokazujejo, da ni podlage, ki bi upravičila izključitev. Merila za izbor, informacije in vse potrebne formalnosti za oceno minimalnih gospodarskih in tehničnih standardov, ki se zahtevajo od gospodarskega subjekta. Najnižja raven oziroma ravni standardov, ki se morda zahtevajo.
18. V zvezi z okvirnim sporazumom: število in, če je to primerno, predlagano maksimalno število gospodarskih subjektov, ki bodo stranke okvirnega sporazuma, določeno trajanje okvirnega sporazuma.
19. V primeru konkurenčnega dialoga ali postopka s pogajanjem po objavi obvestila o naročilu navesti, če je to primerno, uporabo faznega postopka zaradi zmanjšanja postopnega števila rešitev, o katerih je treba razpravljati, ali števila ponudb, o katerih se je treba pogajati.
20. V primeru omejenega postopka, postopka s pogajanjem ali konkurenčnega dialoga, če se uporablja možnost zmanjšanja števila kandidatov, ki jih je treba povabiti, da predložijo ponudbe, da sodelujejo v dialogu ali se udeležijo pogajanj: minimalno in, če je to primerno, maksimalno število kandidatov ter objektivna merila, ki jih je treba uporabiti za izbiro tega števila kandidatov.
21. Merila iz člena 47, ki jih je treba uporabljati pri oddaji naročil: „najnižja cena“ ali „ekonomsko najugodnejša ponudba“: navedejo se merila za gospodarsko najugodnejšo ponudbo in njihov ponder ali merila v padajočem zaporedju po pomembnosti, če niso navedena v specifikacijah, ali v primeru konkurenčnega dialoga v opisnem dokumentu.
22. Kadar je potrebno, datum oziroma datumi odpošiljanja predhodnega informativnega obvestila v skladu s tehničnimi specifikacijami o objavi iz Priloge VI ali izjavo, da takšne objave ni bilo.
23. Datum odpošiljanja obvestila.

OBVESTILA O ODDAJI NAROČILA

1. Ime in naslov naročnika.
2. Izbrani postopek za oddajo. V primeru postopka s pogajanjem brez predhodnega obvestila o naročilu (člen 28) obrazložena izjava.
3. Naročila gradenj: značilnosti in obseg naročila.

Naročila blaga: značilnosti in količina dobavljenih proizvodov s strani posameznega dobavitelja, če je to primerno; referenčna številka nomenklature CPV.

Naročila storitev: kategorija in opis storitve; referenčna številka nomenklature CPV; količina kupljenih storitev.

4. Datum oddaje naročila.
5. Merila za oddajo naročila.

6. Število prejetih ponudb.
 7. Ime in naslov izbranih gospodarskih subjektov.
 8. Plačana cena ali razpon cen (najnižja/najvišja).
 9. Vrednost izbrane ponudbe (ponudb) ali najvišja in najnižja ponudba, ki sta obravnavani pri oddaji naročila.
 10. Če je to primerno, delež naročila, ki bo oddan v podizvajanje, in njegova vrednost.
 11. Če je primerno, razloge, ki upravičujejo trajanje okvirnega sporazuma, ki presega sedem let.
 12. Datum objave obvestila o razpisu v skladu s tehničnimi specifikacijami za objavo iz Priloge VI.
 13. Datum odpošiljanja tega obvestila.
-

PRILOGA V

Informacije, ki jih je treba navesti v obvestilih o podizvajanju iz člena 52

1. Ime, naslov, številka faksa in elektronski naslov izbranega ponudnika ter, če so drugačni, od službe, od katere je mogoče pridobiti dodatne informacije.
 2.
 - (a) Kraj izvedbe gradenj, dostave proizvodov ali opravljanja storitev;
 - (b) značilnosti, količina in obseg gradenj ter splošne značilnosti gradnje; referenčna številka oziroma številke nomenklature CPV;
 - (c) značilnosti proizvodov, ki jih je treba nabaviti, navajajoč, ali se ponudbe zahtevajo zaradi nakupa, zakupa, najetja ali nakupa na kredit ali njihove kombinacije, referenčna številka nomenklature CPV;
 - (d) kategorija in opis storitve; referenčna številka oziroma številke nomenklature CPV.
 3. Vsak rok za predvideno dokončanje.
 4. Ime in naslov organa, od katerega se lahko zahtevajo specifikacije in dodatni dokumenti.
 5.
 - (a) Rok za sprejemanje prijav za sodelovanje in/ali za sprejemanje ponudb;
 - (b) naslov, če ga je treba poslati;
 - (c) jezik ali jeziki, v katerih morajo biti napisane.
 6. Vsi zahtevani pologi ali garancije.
 7. Nepristranska merila za uporabo pri izbiri podizvajalcev v zvezi z njihovim osebnim položajem ali oceno njihove ponudbe.
 8. Ostale informacije.
 9. Datum odpošiljanja obvestila.
-

PRILOGA VI

ZNAČILNOSTI OBJAVE

1. Objava obvestila

- (a) Obvestila iz členov 30 in 52 morajo naročniki ali izbrani ponudniki poslati Urada za uradne publikacije Evropskih skupnosti v obliki, določeni v členu 32. Tudi predhodna informativna obvestila iz prvega pododstavka člena 30(1), objavljena v profilu kupca, kakor je navedeno v točki 2, morajo biti v tej obliki, kakor tudi obvestilo o tej objavi.

Obvestila iz členov 30 in 52 objavi Urada za uradne publikacije Evropskih skupnosti ali naročniki v primeru predhodnega informativnega obvestila, ki se objavi v profilu kupca v skladu s prvim pododstavkom člena 30(1).

Poleg tega lahko naročniki objavijo te informacije na internetu v „profilu kupca“, kakor je navedeno v točki 2.

- (b) Urada za uradne publikacije Evropskih skupnosti izda naročniku potrdilo o objavi iz člena 32(8).

2. Objava dodatnih informacij

Profil kupca lahko vsebuje predhodna informativna obvestila iz prvega pododstavka člena 30(1), informacije o potekajočih razpisih za zbiranje ponudb, rednih nakupih, oddanih naročilih, prekinjenih postopkih ter vse uporabne splošne informacije, kot so točka za stike, številke telefona in faksa, poštni in elektronski naslov.

3. Format in postopki za elektronsko pošiljanje obvestil

Oblika in postopki za elektronsko pošiljanje obvestil so na voljo na internetnem naslovu „<http://simap.europa.eu>“.

PRILOGA VII

REGISTRI ⁽¹⁾

DEL A

Naročila gradenj

Registri poklicev ter ustrezne izjave in potrdila za vsako državo članico so:

- v Belgiji „Registre du Commerce“/„Handelsregister“,
- v Bolgariji „Търговски регистър“,
- v Češki republiki „obchodní rejstřík“,
- na Danskem „Erhvervs- og Selskabsstyrelsen“,
- v Nemčiji „Handelsregister“ in „Handwerksrolle“,
- v Estoniji „Registrite ja Infosüsteemide Keskus“,
- na Irskem se od naročnika lahko zahteva, da predloži potrdilo sodnega tajnika družb ali sodnega tajnika organizacij vzajemne pomoči, ali če tega ni, potrdilo, ki navaja, da je zadevna oseba pod prisego izjavila, da se ukvarja z zadevnim poklicem v državi, v kateri je ustanovljena, v določenem kraju in pod določenim poslovnim imenom,
- v Grčiji „Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων – ΜΕΕΠ“ ministrstva za okolje, prostorsko načrtovanje in javna dela (Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε),
- v Španiji „Registro Oficial de Licitadores y Empresas Clasificadas del Estado“,
- v Franciji „Registre du commerce et des sociétés“ in „Répertoire des métiers“,
- v Italiji „Registro della Camera di commercio, industria, agricoltura e artigianato“,
- na Cipru se od izvajalca gradenj lahko zahteva, da predloži potrdilo „Council for the Registration and Audit of Civil Engineering and Building Contractors (Συμβούλιο Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων)“ v skladu z Registration and Audit of Civil Engineering and Building Contractors Law,
- v Latviji „Uzņēmumu reģistrs“,
- v Litvi „Juridinių asmenų registras“,
- v Luksemburgu „Registre aux firmes“ in „Rôle de la chambre des métiers“,
- na Madžarskem „Cégnyilvántartás“, „egyéni vállalkozók jegyzőí nyilvántartása“,
- na Malti izvajalec gradenj predloži svoj „numru ta’ registrazzjoni tat-Taxxa tal-Valur Miżjud (VAT) u n-numru tal-licenzja ta’ kummerc“, in, če gre za partnerstvo ali družbo, ustrezno registrsko številko, kot jo izda malteški organ za finančne storitve,
- na Nizozemskem „Handelsregister“,
- v Avstriji „Firmenbuch“, „Gewerberegister“, „Mitgliederverzeichnisse der Landeskammern“,

⁽¹⁾ Za namene člena 40 „register“ pomeni registre iz te priloge in, v primeru sprememb na nacionalni ravni, registre, ki se uporabljajo namesto njih. Ta priloga je le opisna in ne posega v skladnost teh registrov s pravom Skupnosti o svobodi ustanavljanja in svobodi izvajanja storitev.

- na Poljskem „Krajowy Rejestr Sądowy“,
- na Portugalskem „Instituto da Construção e do Imobiliário“ (INCI),
- v Romuniji „Registrul Comerțului“,
- v Sloveniji „Sodni register“ in „obrotni register“,
- na Slovaškem „Obchodný register“,
- na Finskem „Kaupparekisteri“/„Handelsregistret“,
- na Švedskem „aktiebolags -, handels – eller föreningsregistren“,
- v Združenem kraljestvu se od gradbenika lahko zahteva, da predloži potrdilo sodnega tajnika družb ali sodnega tajnika organizacij vzajemne pomoči, ali če tega ni, potrdilo, ki navaja, da je zadevna oseba pod prisego izjavila, da se ukvarja z zadevnim poklicem v državi, v kateri je ustanovljena, v določenem kraju in pod določenim poslovnim imenom.

DEL B

Naročila blaga

Zadevni registri poklicev ali trgovski registri ter ustrezne izjave in potrdila so:

- v Belgiji „Registre du Commerce“/„Handelsregister“,
- v Bolgariji „Търговски регистър“,
- v Češki republiki „obchodní rejstřík“,
- na Danskem „Erhvervs- og Selskabsstyrelsen“,
- v Nemčiji „Handelsregister“ in „Handwerksrolle“,
- v Estoniji „Registrite ja Infosüsteemide Keskus“,
- v Grčiji „Βιοτεχνικό ή Εμπορικό ή Βιομηχανικό Επιμελητήριο“ in „Μητρώο Κατασκευαστών Αμυντικού Υλικού“,
- v Španiji „Registro Mercantil“ ali, v primeru neregistriranih posameznikov, potrdilo, ki navaja, da je zadevna oseba pod prisego izjavila, da se ukvarja z zadevnim poklicem, v kateri je ustanovljena, v določenem kraju in pod določenim poslovnim imenom,
- v Franciji „Registre du commerce et des sociétés“ in „Répertoire des métiers“,
- na Irskem se od dobavitelja lahko zahteva, da predloži potrdilo sodnega tajnika družb ali sodnega tajnika organizacij vzajemne pomoči, ali če tega ni, potrdilo, ki navaja, da je zadevna oseba pod prisego izjavila, da se ukvarja z zadevnim poklicem v državi, v kateri je ustanovljena, v določenem kraju in pod določenim poslovnim imenom,
- v Italiji „Registro della Camera di commercio, industria, agricoltura e artigianato“ in „Registro delle Commissioni provinciali per l'artigianato“,
- na Cipru se od dobavitelja lahko zahteva, da predloži potrdilo „Registrar of Companies and Official Receiver“ (Εφορος Εταιρειών και Επίσημος Παραλήπτης) ali, če tega ni, potrdilo, ki navaja, da je zadevna oseba pod prisego izjavila, da se ukvarja z zadevnim poklicem v državi, v kateri ima sedež, v določenem kraju in pod določenim poslovnim imenom,
- v Latviji „Uzņēmumu reģistrs“,
- v Litvi „Juridinių asmenų registras“,

- v Luksemburgu „Registre aux firmes“ in „Rôle de la chambre des métiers“,
- na Madžarskem „Cégnyilvántartás“, „egyéni vállalkozók jegyzői nyilvántartása“,
- na Malti dobavitelj predloži svoj „numru ta’ registrazzjoni tat-Taxxa tal-Valur Miżjud (VAT) u n-numru tallicenzja ta’ kummerc“ in, če gre za partnerstvo ali družbo, ustrezno registrsko številko, kot jo izda malteški organ za finančne storitve,
- na Nizozemskem „Handelsregister“,
- v Avstriji „Firmenbuch“, „Gewerberegister“, „Mitgliederverzeichnisse der Landeskammern“,
- na Poljskem „Krajowy Rejestr Sądowy“,
- na Portugalskem „Registo Nacional das Pessoas Colectivas“,
- v Romuniji „Registrul Comerțului“,
- v Sloveniji „Sodni register“ in „obrtni register“,
- na Slovaškem „Obchodný register“,
- na Finskem „Kaupparekisteri“/„Handelsregistret“,
- na Švedskem „aktiebolags -, handels - eller föreningsregistren“,
- v Združenem kraljestvu se od dobavitelja lahko zahteva, da predloži potrdilo sodnega tajnika družb o inkorporaciji ali registraciji, ali, če ne tega ni, potrdilo, ki navaja, da je zadevna oseba pod prisego izjavila, da se ukvarja z zadevnim poklicem v državi, v kateri je ustanovljena, v določenem kraju in pod določenim poslovnim imenom,

DEL C

Naročila storitev

Zadevni registri poklicev ali trgovski registri ter ustrezne izjave in potrdila so:

- v Belgiji „Registre du commerce/Handelsregister“ in „Ordres professionnels -/Beroepsorden“,
- v Bolgariji „Търговски регистър“,
- v Češki republiki „obchodní rejstřík“,
- na Danskem „Erhvervs- og Selskabsstyrelsen“,
- v Nemčiji „Handelsregister“, „Handwerksrolle“, „Vereinsregister“, „Partnerschaftsregister“ in „Mitgliedsverzeichnisse der Berufskammern der Länder“,
- v Estoniji „Registrite ja Infosüsteemide Keskus“,
- na Irskem se od ponudnika storitev lahko zahteva, da predloži potrdilo od sodnega tajnika družb ali sodnega tajnika organizacij vzajemne pomoči, ali če tega ni, potrdilo, ki navaja, da je zadevna oseba pod prisego izjavila, da se ukvarja z zadevnim poklicem v državi, v kateri je ustanovljena, v določenem kraju in pod določenim poslovnim imenom,
- v Grčiji se lahko od ponudnika storitev zahteva zaprisežena izjava, da se ukvarja z zadevnim poklicem; v primerih, ki so določeni v obstoječi nacionalni zakonodaji in povezani z opravljanjem raziskovalnih storitev iz Priloge I, register poklicev „Μητρώο Μελετητών“ in „Μητρώο Γραφείων Μελετών“,
- v Španiji „Registro Oficial de Licitadores y Empresas Clasificadas del Estado“,

- v Franciji „Registre du commerce et des sociétés“ in „Répertoire des métiers“,
 - v Italiji „Registro della Camera di commercio, industria, agricoltura e artigianato“, „Registro delle Commissioni provinciali per l'artigianato“ in „Consiglio nazionale degli ordini professionali“,
 - na Cipru se od ponudnika storitev lahko zahteva, da predloži potrdilo „Registrar of Companies and Official Receiver“ (Εφορος Εταιρειών και Επίσημος Παραλήπτης) ali, če tega ni, potrdilo, ki navaja, da je zadevna oseba pod prisego izjavila, da se ukvarja z zadevnim poklicem v državi, v kateri ima sedež, v določenem kraju in pod določenim poslovnim imenom,
 - v Latviji „Uzņēmumu reģistrs“,
 - v Litvi „Juridinių asmenų registras“,
 - v Luksemburgu „Registre aux firmes“ in „Rôle de la chambre des métiers“,
 - na Madžarskem „Cégnyilvántartás“, „egyéni vállalkozók jegyzői nyilvántartása“, nekateri „szakmai kamarák nyilvántartása“ ali za nekatere dejavnosti potrdilo, da ima zadevna oseba dovoljenje za opravljanje zadevne gospodarske dejavnosti ali poklica,
 - na Malti ponudnik storitev predloži svoj „numru ta' registrazzjoni tat-Taxxa tal-Valur Miżjud (VAT) u n-numru tallicenzja ta' kummerċ“ in, če gre za partnerstvo ali družbo, ustrezno registrsko številko, kot jo izda malteški organ za finančne storitve,
 - na Nizozemskem „Handelsregister“,
 - v Avstriji „Firmenbuch“, „Gewerberegister“, „Mitgliederverzeichnisse der Landeskammern“,
 - na Poljskem „Krajowy Rejestr Sądowy“,
 - na Portugalskem „Registo Nacional das Pessoas Colectivas“,
 - v Romuniji „Registrul Comerțului“,
 - v Sloveniji „Sodni register“ in „obrtni register“,
 - na Slovaškem „Obchodný register“,
 - na Finskem „Kaupparekisteri“/„Handelsregistret“,
 - na Švedskem „aktiebolags -, handels – eller föreningsregistren“,
 - v Združenem kraljestvu se od ponudnika storitev lahko zahteva, da predloži potrdilo od sodnega tajnika družb ali sodnega tajnika organizacij vzajemne pomoči, ali če tega ni, potrdilo, ki navaja, da je zadevna oseba pod prisego izjavila, da se ukvarja z zadevnim poklicem v državi, v kateri je ustanovljena, v določenem kraju in pod določenim poslovnim imenom.
-

PRILOGA VIII

Zahteve v zvezi z opremo za elektronsko sprejemanje prijav za sodelovanje in ponudb

Oprema za elektronsko sprejemanje prijav za sodelovanje in ponudb mora s tehničnimi sredstvi in ustreznimi postopki zagotavljati vsaj, da:

- (a) so elektronski podpisi v zvezi s prijavami za sodelovanje in ponudbami usklajeni z nacionalnimi določbami, sprejetimi v skladu z Direktivo 1999/93/ES;
 - (b) se lahko natančno določita čas in datum prejetja prijav za sodelovanje in ponudb;
 - (c) se lahko ustrezno zagotovi, da pred določenim rokom nihče nima dostopa do podatkov, poslanih v skladu s temi zahtevami;
 - (d) se, če je kršena ta prepoved dostopa, lahko ustrezno zagotovi, da se kršitev zlahka zazna;
 - (e) samo pooblaščen osebe lahko določijo ali spremenijo datum odpiranja prejetih podatkov;
 - (f) se med različnimi fazami postopka oddaje naročila omogoči dostop do predloženih podatkov ali dela le-teh izključno ob hkratnem ukrepanju pooblaščenih oseb;
 - (g) hkratno ukrepanje pooblaščenih oseb mora omogočiti dostop do poslanih podatkov šele po predpisanem datumu;
 - (h) so podatki, prejeti in odprti v skladu s temi zahtevami, še naprej dostopni samo osebam, pooblaščenim za seznanitev z njimi.
-